

Kommuneplanens handlingsdel **2019 - 2022**

Økonomiplan 2019 - 2022

Budsjett 2019

Vedtatt av kommunestyret 12.12.2018

1. INNLEDNING	5
2. KOMMUNEPLANENS HANDLINGSDEL 2018-2021	7
2.1 Samfunnsmålene i kommuneplanen	8
2.2 Styringsindikatorer	11
2.3 Tiltak i kommuneplanens handlingsdel	13
3. ØKONOMIPLAN 2019 – 2022 OG BUDSJETT 2019	15
4. DEMOGRAFI	15
5. ØKONOMI	16
5.1 Sunn økonomi – innføring av finansielle handlingsregler	16
5.2 Budsjettforutsetninger	19
5.3 Frie inntekter	19
5.4 Utgifter til lønn og pensjon	20
5.5 Finansavkastning	20
5.6 Fondsmidler	20
5.7 Investeringer	21
5.8 Lånegjeld og avdrag	21
5.9 Renter	22
5.10 Resultatforbedring	22
5.11 Omstillingsmidler	23
6. SEKTORENES DRIFTSRAMMER	24
6.1 Rådmann og stab	24
6.1.1 Organisasjonskart Rådmann og stab	25
6.1.2 Budsjettrammer og fordeling Rådmann og stab	25
6.1.3 Utvikling i utgifter og inntekter for sektoren (tall i tusen)	26
6.1.4 Endringer i basisbudsjett	26
6.1.5 Driftsreduksjoner	27
6.1.6 Nye driftstiltak	27
6.1.7 Handlingsplan Rådmann og stab	28
6.2 Oppvekst og kunnskap	29
6.2.1 Organisasjonskart oppvekst- og kunnskap	30
6.2.2 Budsjettrammer og fordeling oppvekst- og kunnskap	30
6.2.3 Utvikling i utgifter og inntekter	31
6.2.4 Endringer i basisbudsjett	31
6.2.5 Driftsreduksjoner	35

6.2.6	Nye driftstiltak	36
6.2.7	Handlingsplan	37
6.3	Helse- og omsorgssektor	38
6.3.1	Organisasjonskart Helse og omsorg	39
6.3.2	Budsjettrammer og fordeling Helse og omsorg	39
6.3.3	Utvikling i utgifter og inntekter	40
6.3.4	Endringer i basisbudsjett	41
6.3.5	Driftsreduksjoner	42
6.3.6	Nye tiltak	43
6.3.7	Handlingsplan Helse og omsorg	44
6.4	Teknikk og miljø	45
6.4.1	Organisasjonskart Teknikk og miljø	46
6.4.2	Budsjettrammer og fordeling Teknikk og miljø	46
6.4.3	Utvikling i utgifter og inntekter	47
6.4.4	Endringer i basisbudsjett	48
6.4.5	Driftsreduksjoner	50
6.4.6	Nye driftstiltak	51
6.4.7	Handlingsplan Teknikk og miljø	51
6.5	Administrasjon, kultur og levekår	53
6.5.1	Organisasjonskart Administrasjon, kultur og levekår	54
6.5.2	Budsjettrammer og fordeling Administrasjon, kultur og levekår	54
6.5.3	Utvikling i utgifter og inntekter	55
6.5.4	Endringer i basisbudsjett	56
6.5.5	Driftsreduksjoner	57
6.5.6	Nye driftstiltak	58
6.5.7	Handlingsplan Administrasjon, kultur og levekår	59
7.	ØSTRE BOLÆREN	60
8.	KIRKELIG FELLESRÅD	61
9.	BEMANNINGSOVERSIKT	62
10.	BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN SAMLET – RÅDMANNENS FORSLAG	65
10.1	Driftsrammer	65
10.2	Investeringsrammer	67
10.3	Kommentarer til investeringsrammer	69
10.3.1	Felles finans	69
10.3.2	Administrasjon, kultur og levekår	70
10.3.3	Oppvekst og kunnskap	70
10.3.4	Helse og omsorg	70
10.3.5	Teknikk og miljø	70
11.	GEBYRSATSER OG PRISER FOR KOMMUNALE TJENESTER	73
12.	LOKAL FORSKRIFT FOR REGULERINGSPLAN, BYGGE- OG DELESAKSBEHANDLING, OPPMÅLING OG EIERSEKSJONERING	83

Kapittel 1 – Generelle bestemmelser	83
Kapittel 2 – Reguleringsplan	84
Kapittel 3 – Byggesak	86
Kapittel 4 - Oppmåling	91
Kapittel 5 – Eierseksjonering	92
I3 ØKONOMISKE HOVEDOVERSIKTER – RÅDMANNENS FORSLAG	94
I4 SAKSBEHANDLING OG VEDTAK	99
I5 BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN SAMLET – VEDTATTE RAMMER	I 13
15.1 Driftsrammer – Vedtatt	113
15.2 Investeringsrammer - Vedtatt	115
I6 ØKONOMISKE HOVEDOVERSIKTER – VEDTATT	I 17

1. Innledning

Færder kommune har eksistert som én organisasjon siden årsskiftet. Hovedfokuset har vært å sikre god kvalitet i kommunens tjenestetilbud. Samtidig er det jobbet med å samordne de gamle kommunene til en ny organisasjon, skape en felles kultur og finne et riktig driftsnivå innenfor de økonomiske rammer og handlingsrom som den nye kommunen er gitt.

Tildeling av midler over statsbudsjettet og skatteinntekter utgjør hoveddelen av Færder kommunes inntekter. Statsbudsjettet for 2019 legger opp til et redusert handlingsrom for kommunen, hvor veksten i frie inntekter ikke dekker veksten i utgifter. Vekst i omfang og utgifter til ressurskrevende tjenester, bidrar til et ytterligere redusert handlingsrom for Færder.

Rådmannen legger frem et budsjettforslag uten lån fra kommunens bufferfond. Det benyttes fortsatt fondsmidler for å saldere budsjettet og behovet for videre driftsendringer er gjeldene også for 2020 og 2021.

Sunn økonomisk drift er en av hovedmålsettingene ved kommunesammenslåingen. Rådmannen foreslår å innføre finansielle handlingsregler som skal bidra til at kommunens samlede økonomi på sikt utvikler seg i riktig retning og sikrer handlefrihet i kommende år. Det vil arbeides med å tilpasse driften slik at målsettinger oppnås på samtlige områder innen utgangen av økonomiplanperioden.

Befolkningen over 80 år øker med 10 % i løpet av økonomiplanperioden og med 120 % til 2040. Veksten i antall eldre i befolkningen anbefales håndtert ved å styrke tjenester til hjemmeboende og utbygging av omsorgsboliger. Tilsvarende bør kommunen iverksette flere forebyggende tiltak. Dette kan være å styrke hverdagsmestring, rehabiliteringstilbud, dagaktivitetssenter, avlastnings- og støtteordninger for pårørende og implementere utprøvd og anbefalt velferdsteknologi. Forebygging som styrker innbyggernes mestring av hverdagen og demper veksten i behov for heldøgns tjenester blir viktig framover.

I 2018 har det vært gjennomført en tjenesteanalyse på kommunens drift av institusjoner. Analysen avdekket rom for enkelte forbedringer som er innarbeidet i budsjettforslaget 2019. På Bjønnesåsen Bo og behandlingssenter og Tjøme omsorgssenter er det innført ny turnus som skal gi økt kapasitet uten økning i årsverksrammer. Dette har gitt mulighet for å redusere kjøp av eksterne institusjonsplasser.

Det foreslås en styrking i dagaktivitetstilbud for demente ved opprettelse av flere plasser i 2019. Arbeidet med Gipø vest foreslås videreført og vil styrke kommunens tilbud vedrørende bemannede omsorgsboliger. Økt kapasitet på bemannede omsorgsboliger gjør kommunen rustet for å håndtere endringer i kommunes demografi de nærmeste årene.

De private barnehagers tilskudd er basert på driftsutgifter fra de kommunale barnehager 2 år tilbake i tid. For 2019 økes tilskuddet. På grunn av ledig kapasitet og forventet nedgang i barnetallet foreslås det i budsjettet å redusere med fire avdelinger i kommunale barnehager fra høsten 2019.

Styrkingen i kommunale og private barnehager til oppfølging av barn med spesielle behov foreslås videreført i 2019.

Styrkingen av PP-tjenesten foreslås videreført i budsjett 2019 med ett årsverk. Dette har ført til raskere saksbehandling. Styrkingen underbygger tidlig innsats for barn og unge.

Rådmannen foreslår å gjennomføre gratisprinsippet for alle skoler og barnehager i Færder kommune. Tiltaket innebærer at alle aktiviteter i regi av skole og barnehage skal være gratis. Tiltak med redusert oppholdsbetaling i SFO på lik linje med oppholdsbetaling i barnehager foreslås også videreført i budsjett 2019.

Teknikk og miljø legger grunnlaget for fremtidsrettet samfunnsutvikling i samsvar med kommuneplanens målsetting. Sektoren foreslås styrket med ett ekstra årsverk til byggesaksbehandling i 2019.

Det er signalisert en videre nedgang i antall flyktninger til kommunene og dette er reflektert i budsjettet for Færder. Antall personer som har behov for økonomisk sosialhjelp fra NAV er økende. Rådmannen foreslår å styrke

kvalifiseringsordningen ved å øke antall plasser fra 30 til 45 i 2019. Tiltaket skal bidra til at flere blir kvalifisert for arbeid.

Rådmannen foreslår å styrke Kemneren i Færder med ett årsverk til arbeid mot arbeidslivskriminalitet. Færder kommune er en av to kommuner i Vestfold som deltar i et felles prosjekt med Skatteetaten og Politiet for å jobbe forebyggende på dette område. En økt kapasitet til gjennomføring av regnskapskontroller forventes å kunne gi økte skatteinntekter til kommunen.

Fra de to «gamle» kommunene er det gjort vedtak om flere større investeringer som Færder kommune følger opp. Rådmannen mener at vedtatt investeringsnivå overstiger kommunens kapasitet for gjennomføring. Noen av prosjektene krever ytterligere utredning og planlegging før de kan gjennomføres. Rådmannen foreslår at enkelte investeringstiltak utsettes for å sikre gjennomføringskapasitet, tilstrekkelig utredning og økonomisk handlingsrom.

I økonomiplanperioden er det foreslått investeringer for 1 106 mill. kr. Den samlede gjelden anslås til 2,8 mrd. kr ved utgangen av perioden. Kapitalutgifter dekkes av midler til drift og en endring i rente og avdragsnivå påvirker kommunens handlingsrom. Det er avsatt midler til et rentebufferfond tilsvarende 23 mill. kr for å håndtere uventede rentehevinger gjennom året. Det arbeides videre med å realisere salg av eiendom, for å sikre egenfinansiering av nye investeringer.

Det vil i økonomiplanperioden være et kontinuerlig arbeid med omstilling og kompetanseheving, slik at ansatte kan ivareta oppgavene for kommunesektoren.

Færder kommune må tilpasse sine tjenester til endringer i befolkningssammensetningen. Det forventes at den eldre delen av befolkningen øker mer enn den yngre. Fremtidig satsning på rekruttering av barnefamilier er en målsetting i kommuneplanen.

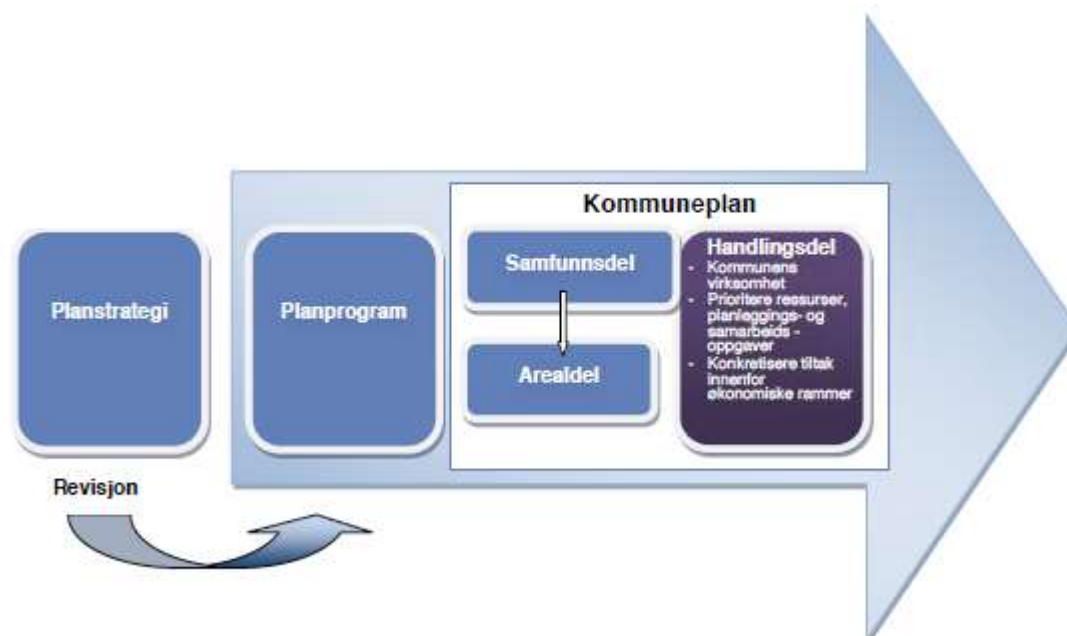
I arbeidet med å nå målene angitt i kommuneplanens samfunnsdel er det innarbeidet nye tiltak fra kommuneplanens handlingsdel innenfor samtlige sektorer:

- Styrking med 15 plasser i kvalifiseringsprogrammet
- Søndagsåpent bibliotek
- Økt tilskudd til lag og foreninger
- Interkommunale samarbeider innen idrett og kultur
- Styrking vikarbudsjetten i Hjemmetjenesten
- Økt kapasitet på institusjoner ved omlegging av turnus og innføring av arbeidslister
- Innkjøp av desinfeksjonsroboter til institusjoner
- Økt antall dagsenterplasser for demente
- Videreutdanning av lærere
- Økt bemanning til avlastning og barneboliger i RMU
- Innføring av gratisprinsippet i alle skoler og barnehager
- Videreføring av redusert oppholdsbetaling i SFO
- Økt bemanning i byggesak
- Planlegging av offentlige arealer i Teie og Tjøme sentrum
- Bygging av skole og motorikkhall på Labakken
- Oppgradering av veier på Veierland
- Bygging av nye omsorgsboliger ved Gipø vest
- Planlegging og rehabilitering Tjøme ungdomsskole
- Planlegging all-aktivitetshus/bibliotek på Tjøme

Toril Eeg
Rådmann

2. Kommuneplanens handlingsdel 2018-2021

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument som definerer de målsettinger Færder kommune som tjenesteproducent og samfunnsutvikler styrer etter. Disse målene er angitt i kommuneplanens samfunnsdel.

Handlingsdelen og økonomiplanen er kommunens viktigste verktøy for å sikre god økonomisk planlegging og styring. Handlingsdelen ligger under kommuneplanens samfunnsdel og skal vise kommunens prioriteringer.

Der er pålagt å gjøre årlig vedtak om oppdatering av kommuneplanens handlingsdel. Dette er også i samsvar med plikten etter kommuneloven § 44, som stiller krav om at økonomiplanen skal rulleres årlig. Ved den årlige rulleringen skal kommunen innhente synspunkter fra berørte statlige og regionale organer og andre som har ansvar for gjennomføring av tiltak i handlingsdelen. For å klare å fange opp nye eller endrede behov, er det viktig å ha et system for å oppdatere handlingsdelen slik at den ikke blir utdatert som styringsdokument.

Det er kommunestyret som vedtar kommuneplanens handlingsdel. Tilsvarende praksis er det for økonomiplanen etter kommuneloven § 44.

2.1 Samfunnsmålene i kommuneplanen

1	Samfunnsutvikling	Færder kommune er et fremtidsrettet samfunn som ivaretar naturgitte fortrinn og kulturell identitet og som har levende lokalmiljøer. Kommunen har høy bosteds-, arbeids- og besøksattraktivitet.
	Delmål	1.1 I Færder kommune har innbyggerne god livskvalitet gjennom hele livet 1.2 Færder kommune har vitale lokalsamfunn med lokal identitet 1.3 Færder kommune har en egenart preget av kystmiljøets og nasjonalparkens kvaliteter 1.4 Færder kommunes arealutvikling muliggjør vekst og ivaretar samtidig natur- og rekreasjonsverdiene for kommende generasjoner 1.5 Færder kommune har en befolkningsvekst som gir mangfold og balanse mellom ulike aldersgrupper 1.6 Færder kommune har trygge, sunne og attraktive bomiljøer for alle i hele kommunen 1.7 Færder har et levende og åpent lokaldemokrati som bidrar til helhetlige, forutsigbare og fremtidsrettede løsninger
2	Arbeid og næring	Færder kommune har et økonomisk og miljømessig bærekraftig næringsliv og høy sysselsetting.
	Delmål	2.1 Færder kommune har høy sysselsetting 2.2 Færder kommunes næringsliv har god innovasjonskraft og vekstevne 2.3 Færder kommune har robuste og levedyktige primærnæringer 2.4 Færder kommunes næringsstruktur er miljøvennlig og godt tilpasset kommunens egenart 2.5 Tønsberg regionen og Vestfold er en attraktiv region for næringsutvikling med høy vekst og verdiskapning
3	Kultur, frivillighet og friluftsliv	Færder kommune har et mangfoldig aktivitetstilbud som engasjerer bredt og stimulerer til deltagelse. Frivilligheten er en betydningsfull og høyt verdsatt bidragsyter i lokalsamfunnet.

	Delmål	3.1 Færder kommune har et levende kulturliv hele året – et kulturliv som bidrar til livskvalitet og tilhørighet 3.2 Færder kommune har kunnskap om lokal kulturarv 3.3 Færder kommune tilrettelegger for idrett og fysisk aktivitet for alle 3.4 Færder kommune har tilrettelagt for naturopplevelser og rekreasjon for alle, både i skog, strandsone og skjærgård 3.5 Færder kommune stimulerer til økt frivillighet innen kulturliv, idrett og humanitær virksomhet 3.6 Færder kommune tilrettelegger for at alle trossamfunn og ikke-religiøse samfunn er integrert i samfunnslivet og har gode kår
4	Helse	Innbyggerne i Færder kommune opplever kvalitet på kommunens helsetjenester og har en helse som bidrar til mestring og livskvalitet.
	Delmål	4.1 Færder kommune preges av folkehelsearbeid i alle virksomheter 4.2 Færder kommune planlegger og gjennomfører helsetjenestene etter brukerens behov 4.3 Færders helsetjenester planlegges og gjennomføres med kvalitet 4.4 Færder kommunes helse- og boligpolitikk styrker innbyggerens mestring i alle livsfaser.
5	Oppvekst	Barn og unge i Færder kommune har en trygg, sunn og utviklende oppvekst som gjør at alle får et godt voksenliv med deltakelse i samfunns- og arbeidsliv.
	Delmål	5.1 I Færder kommune opplever barn og unge trygghet, mestring, utvikling og læring 5.2 Arbeidet med barn og unge i Færder kommune bidrar til utjevning av sosiale helseforskjeller, samt til å redusere konsekvenser av økonomiske forskjeller blant barnefamilier
6	Samferdsel og infrastruktur	Færder kommune har en fremtidsrettet infrastruktur og et transportsystem som er brukervennlig og miljøvennlig.

	Delmål	6.1 Færder kommune har et transportsystem som er trafiksikkert og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet 6.2 Færder kommune har et transportsystem som gir god framkommelighet, effektiv kommunikasjon og som ivaretar samfunnssikkerhet 6.3 Færder kommune har en sikker vannforsyning med tilstrekkelig kapasitet og godkvalitet 6.4 Færder kommune har et velfungerende avløpssystem 6.5 Færder kommune har bærekraftige avfallsløsninger som ikke bidrar til forurensing av miljøet 6.6 Færder kommune har nett- og mobildekning med høy kapasitet i alle deler av kommunen 6.7 Færder kommune er blant de beste kommunene i landet til å ta ut gevinsten IKT-løsninger gir, og overfører denne til bedre service og trygghet for innbyggerne og næringslivet i kommunen 6.8 Færder kommune har miljøvennlige og funksjonelle offentlige bygninger
7	Natur og miljø	Færder kommune forvalter natur- og miljøverdier langsiktig og fører en bærekraftig arealpolitikk der miljøbevisst adferd preger samfunnet.
	Delmål	7.1 Færder kommune reduserer klimagassutslipp 7.2 Færder kommune tilpasser seg forventede klimaendringer 7.3 Færder kommune har jord, vann og luft med god miljøkvalitet 7.4 Færder kommune bevarer naturmangfold og verdifull natur 7.5 Færder kommune forvalter naturressurser bærekraftig og langsiktig, med et særskilt fokus på langsiktig vern av arealer til matproduksjon.
8	Kommune-organisasjonen	Færders kommuneorganisasjon nyter stor respekt og er en attraktiv arbeidsgiver.

	Delmål	8.1 Færder kommune er en attraktiv arbeidsgiver som har meningsfylte og trygge arbeidsplasser 8.2 Færder kommunes ansatte er den viktigste ressurs for å tilby gode tjenester til innbyggerne 8.3 Færder kommunes ansatte har kompetanse og kultur som møter fremtidens krav 8.4 Færder kommune har en profesjonell forvaltning som leverer effektive og gode løsninger med høy kvalitet og god ressursutnyttelse 8.5 Færder kommune er kjent for redelighet, ærlighet og åpenhet i all virksomhet 8.6 Færder kommune har god beredskap mot kriser og uønskede hendelser 8.7 Færder kommune har en økonomi som sikrer et godt og stabilt velferdstilbud Færder kommune er en drivkraft i utvikling av regionen
--	--------	--

2.2 Styringsindikatorer

Evaluerings av måloppnåelse foreslås gjennom et sett med styringsindikatorer. Styringsindikatorer er målbare indikatorer som skal måle resultateffekten av gjennomførte tiltak for å nå mål fra kommuneplanen. For hver styringsindikator er det angitt et mål for budsjettåret og hvor måloppnåelse vil bli evaluert i kommunens årsberetning for det aktuelle året. Ettersom Færder kommune er i sitt første driftsår, er det ikke erfaringstall på alle relevante områder. Det vil innføres flere indikatorer etter hvert som det også blir flere erfaringstall.

Samfunnsmål 1 – Samfunnsutvikling

Styringsindikator	Sist kjente status	Godkjent	Krever tiltak	Krever straktiltak
Forventet levealder, forskjell mellom to utdanningsgrupper - grunnskole og videreg/høyskole	5,2	< 5,0 år	> 5,1 år	> 5,2 år
Antall igangsettelsestillatelser for nye boenheter	109	> 100	50 - 100	< 50
Befolkningsutvikling i prosent	0,2 % vekst	> 0,7 %	0,0 - 0,7 %	Befolkningsnedgang
Valgdeltakelse kommunestyrevalg	63,9%/66,8%	> 60 %	50 - 60 %	< 50 %

Samfunnsmål 2 – Arbeid og næring

Styringsindikator	Sist kjente status	Godkjent	Krever tiltak	Krever straktiltak
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold (antall)	330	< 200	200 - 300	> 300
Registrerte arbeidsledige i % av befolkningen i alderen 15-74 år (%)	2,4%/2,1%	< 2,3%	2,3 - 2,7 %	> 2,7 %
Andelen deltakere som etter 2 år i introordningen er kommet i arbeid eller utdanning.		> 75 %	60 - 75 %	< 60 %
Andelen deltakere som etter 2 år i kvalifiseringsordningen er kommet i arbeid eller aktivitet.	29	> 50 %	20 - 50 %	< 20 %
Sysselsatte i % av befolkningen - 15-74 år	63,2/58,2	> 63 %	60 - 63 %	< 60 %
Antall arbeidsplasser i Færder kommune	7579	>7500	<7500	

Samfunnsmål 3 – Kultur, frivillighet og friluftsliv

Styringsindikator	Sist kjente status	Godkjent	Krever tiltak	Krever strakstiltak
Antall besøkende på Kulturhuset.	34100	> 32000	25000 - 32000	< 25000
Antall arrangement/forestillinger på Kulturhuset.	154	> 135	100 - 135	< 100
Prosentvis andel barn og unge med medlemskap i lag og foreninger	50,2	> 50 %	45 - 50 %	< 45 %

Samfunnsmål 4 – Helse

Styringsindikator	Sist kjente status	Godkjent	Krever tiltak	Krever strakstiltak
Antibiotikabruk i kommunen - Institusjonsplasser	Ny fra 2019 (mai/des)	-	-	-
Legemiddelgjennomgang (LMG) andel av hjemmeboende med tjenester		> 95 %	90 - 94 %	< 90 %
Antall forløp kortidsplasser i Institusjon		800	< 800	< 750
Antall hjemmehabiliteringer		> 25	11 - 24	< 10
Botid langtids plasser i Institusjon - i måneder	01.12.2017 (34 mnd)	< 30	30-35	> 35
Antall brukere av elektronisk medisineringsstøtte (hjemmeboende)	Ny fra 2019	-	-	-
Antall deltakere på Frisklivssentralen	93 pr 01. halvår 2018	> 150	100 - 150	< 100
Andel av kommunens 75 åringer som møter til informasjonsdag		> 50 %	40-50%	< 40 %
Gjennomsnittelig resultat av brukerundersøkelse		4,5	4,0 - 4,4	< 4,0

Samfunnsmål 5 – Oppvekst

Styringsindikator	Sist kjente status	Godkjent	Krever tiltak	Krever strakstiltak
Psyriske symptomer/lidelser reg i primærhelsetjenesten (lege, legevakt) 15 - 29 år	180 (per 1000)	150	170	180
Antall enkeltvedtak i barnehage 1-5 timer pr uka	Status pr. 19.10.18: 1,7%	1 %	2 - 3 %	> 3 %
Antall enkeltvedtak i barnehage fra 6 timer pr uka	Status pr. 19.10.18; 0,9%	2 %	3 - 4 %	> 4 %
Antall enkeltvedtak i skole		6 %	6-10 %	>10 %
Andel ungdom ved Nøtterøy vdg 1 som rapporterer at de har brukt hasj/marihuana siste år	2,10 %	0,50 %	> 0,50%	> 1 %
85% fullført og bestått VGS etter 5 år innen 2021		> 85 %	75 - 85%	< 75%
Antall barnefamilier som har behov for sosialhjelp over 6 mnd.	81	60	60 - 80	> 80
Antall barn i familier som mottar sosialstønad (antall)	388	150	150 - 170	> 170
andel ungdomsskolelever som er med i fritidsorganisasjon	64 %	100 %	64 %	60 %
Vaksinasjonsdekning, meslinger, 9 år	90,4 %	95 %	93 %	91 %

Samfunnsmål 6 – Samferdsel og infrastruktur

Styringsindikator	Sist kjente status	Godkjent	Krever tiltak	Krever strakstiltak
Antall drepte og hardt skadde i trafikken	0	0	1	1
Antall meter kommunal gang- og sykkelvei	28 km	> 29 km	28-29 km	< 28 km
Passeringer sykkelteiler i Bryggeribakken	111 057*	> 125 000	111 000-125 000	< 111 000
Antall påkjørsler fotgjenger/syklist				
Antall påstigninger på VKTs ordinære ruter på holdeplasser i kommunen	922 080	> 922 000	< 922 000	< 800 000
Lekkasje på vannforsyningsnettet	33 %	< 20 %	20 - 40 %	> 40 %
Drikkevannskvalitet	God	God	Mangelfull	Dårlig
Leveringsstabilitet i vannforsyningen. Ikke planlagte avbrudd				
Leveringsstabilitet i vannforsyningen. Totale avbrudd				
Tilknytningsprosent avløpsnett				
Prosent materialgjenvunnet avfall i henteordningen	54 %	> 54 %	< 54 %	< 50%

Samfunnsmål 7 – Natur og miljø

Styringsindikator	Sist kjente status	Godkjent	Krever tiltak	Krever strakstiltak
Klima- og energiplan har oppdrag å finne styringsindikatorer (avventer rapport)				
Andel kommunale kjøretøy med fornybar energi	8,3	> 10 %	8 - 10 %	< 8 %
Badevannskvaliteten gj.sn. av alle målinger	28	< 100	100-1 000	> 1 000
Innsamlet marint avfall, samlet inn av Skjærgårdstjenesten	14 290 kg	> 15 000 kg	14 000-15 000 kg	< 14 000 kg

Samfunnsmål 8 - Kommuneorganisasjonen

Styringsindikator	Sist kjente status	Godkjent	Krever tiltak	Krever strakstiltak
10 faktor undersøkelsen - Avventer indikator etter behandling i AMU		> 4,3	3 - 4,2	< 3
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	79,70 %	> 80 %	75 - 80%	< 75 %
Sykefravær	6,26/7,15	< 7 %	7 - 9 %	> 9 %

2.3 Tiltak i kommuneplanens handlingsdel

Rådmannen har innarbeidet tiltakene i handlingsplanen så langt det er mulig innenfor kommunens økonomiske handlingsrom. Tiltakene er prioritert ut ifra behovsanalyser og politiske innspill. Tiltak merket grå er ikke innarbeidet i årets budsjett og økonomiplan.

Det fremgår av tabellen når det enkelte tiltak forventes iverksatt. Det er angitt beløp for hva tiltaket koster for det aktuelle år tiltaket er planlagt gjennomført. Der tiltaket er angitt med et budsjett lik 0, skal tiltaket gjennomføres med de ressurser kommunen har tilgjengelig innenfor det aktuelle området. Tabellen skiller mellom tiltak på drift og investering.

Hvert tiltak refererer til ett eller flere delmål i kommuneplanens samfunnsdel. Første siffer i hvert delmål viser hvilket av kommuneplanens åtte samfunnsmål delmålet hører inn under. I tillegg til referanse til målsettinger i kommuneplanens samfunnsdel er det også referert til FNs bærekraftsmål.

Høsten 2015 vedtok FNs medlemsland 17 mål for bærekraftig utvikling frem mot 2030. Bærekraftsmålene ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng. De gjelder for alle land og er et veikart for den globale innsatsen for en bærekraftig utvikling.

Rådmannen mener Færder kommune bør innarbeide FNs bærekraftsmål som rammeverk for de målsettingene kommunen som tjenesteproducent og samfunnsutvikler skal styres etter. FNs bærekraftsmål kan beskrives som verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Det innebærer å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners

muligheter til å dekke sine. Bærekraftsmålene reflekterer de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling: klima og miljø, økonomi og sosiale forhold.

FNs bærekraftsmål består av 17 mål og 169 delmål, målene skal samlet sett gi en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Under er målene illustrert og listet opp med en kort utfyllende beskrivelse.

Mål	Kort beskrivelse av målet
1. Utrydde fattigdom	Utrydde alle former for fattigdom i hele verden
2. Utrydde sult	Utrydde sult, oppnå matsikkerhet og bedre ernæring, og fremme bærekraftig landbruk
3. God helse	Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder
4. God utdanning	Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheten for livslang læring for alle
5. Likestilling mellom kjønnene	Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling
6. Rent vann og gode sanitærforhold	Sikre bærekraftig vannforvaltning og tilgang til vann og gode sanitærforhold for alle
7. Ren energi for alle	Sikre tilgang til pålitelig, bærekraftig og moderne energi til en overkommelig pris for alle
8. Anstendig arbeid og økonomisk vekst	Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle
9. Innovasjon og infrastruktur	Bygge robust infrastruktur, fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og bidra til innovasjon
10. Mindre ulikhet	Redusere ulikhet i og mellom land
11. Bærekraftige byer og samfunn	Gjøre byer og bosettinger inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige
12. Ansvarlig forbruk og produksjon	Sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre
13. Stoppe klimaendringene	Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem
14. Liv under vann	Bevare og bruke hav og marine ressurser på en måte som fremmer bærekraftig utvikling
15. Liv på land	Beskytte, gjenopprette og fremme bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørzenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av arts mangfold
16. Fred og rettferdighet	Fremme fredelige og inkluderende samfunn med sikte på bærekraftig utvikling, sørge for tilgang til rettsvern for alle og bygge velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer
17. Samarbeid for å nå målene	Styrke gjennomføringsmidlene og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling

Tiltakstabellene er presentert i kapittel 6 på hver av sektorene.

3. Økonomiplan 2019 – 2022 og budsjett 2019

Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte. Det skal være midler til å dekke utgifter og oppgaver som er satt opp i planen. Økonomiplanen er 4-årig og skal revideres hvert år. I Færder kommune vedtas den sammen med kommuneplanens handlingsdel og årsbudsjett for kommende år. Kjente nye tiltak og endringer tilknyttet finans som følge av foreslåtte investeringer og øvrige forhold under finansområde er innarbeidet i økonomiplanperioden. Øvrige tall er videreført uten inflasjonsjusteringer.

4. Demografi

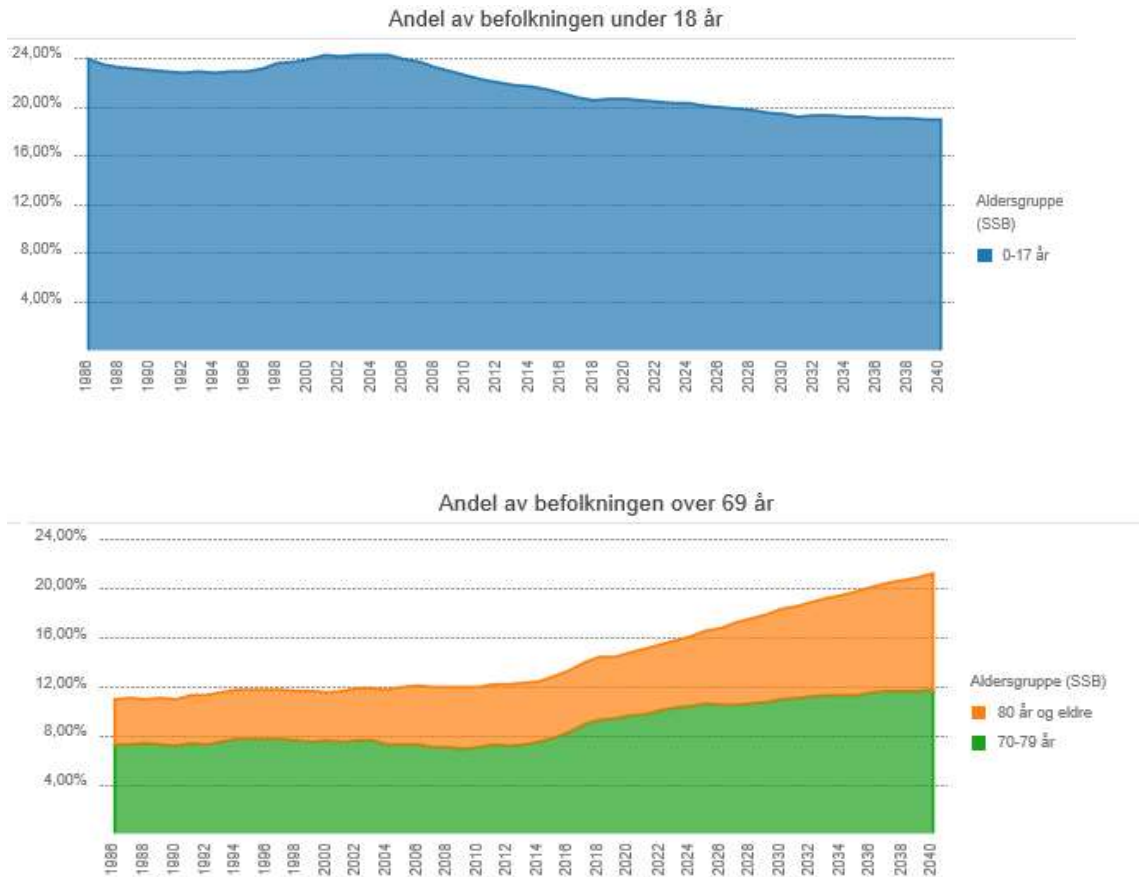
Befolkningsutviklingen er helt sentralt for økonomiplanleggingen i Færder kommune. Store etterkrigskull og lengre levealder gir demografiske endringer som påvirker aldersstrukturen. Befolkningsframskrivninger viser at økningen i de eldste aldersgruppene fortsetter utover denne planperioden.

Alder	Historisk			Nå	SSB fremskrevet, mellomalternativet (MMMM)				
	1990	2000	2010	2018	2020	2025	2030	2035	2040
0 år	270	275	223	223	220	226	232	230	227
1-5 år	1311	1537	1359	1342	1319	1276	1313	1328	1312
6-12 år	1871	2502	2292	2258	2242	2111	2031	2082	2115
13-15 år	900	906	1075	1009	1002	1034	968	917	947
16-19 år	1371	1125	1540	1367	1349	1375	1361	1282	1254
20-66 år	13102	14300	15184	15763	15804	15787	15731	15563	15316
67-79 år	2201	2505	2478	3413	3 621	4 082	4 348	4 588	4 753
80-89 år	753	820	1048	1082	1 142	1 390	1 831	2 156	2 384
90 år+	85	136	199	277	266	302	335	451	619
Sum	21864	24106	25398	26734	26965	27583	28150	28597	28927

1. januar 2018 var det registrert 26.734 personer bosatt i Færder kommune, en økning på 58 personer fra året før i Tjøme og Nøtterøy (vekst på ca 0,2 %). Dette er lavere enn ambisjonen i kommuneplanens samfunnsdel (1 % vekst). Tilsvarende vekst for Vestfold og landet som helhet i samme periode var henholdsvis 0,8 % og 0,7 %.

Statistisk sentralbyrå presenterte i juni 2018 nye befolkningsframskrivninger for perioden fram til 2040. Disse viser at befolkningsveksten i Færder kommune forventes å være lav også fremover. Den demografiske utviklingen i Færder kommune forventes av SSBs hovedalternativ å gi økning i de eldste aldersgruppene og stabile tall med svak nedgang for de yngre aldersgruppene.

Ambisjonen i kommuneplanens samfunnsdel med 1 % befolkningsvekst er grunnlagt med et ønske om å opprettholde bedre balanse mellom de ulike aldergruppene enn SSBs fremskrivninger legger til grunn. De nyeste fremskrivningene fra SSB viser at de demografiske tendensene med flere eldre og færre yngre forsterkes sammenlignet med tidligere fremskrivninger, ikke bare lokalt i Færder kommune men også på landsbasis. Den demografiske utviklingen SSB fremskriver er dermed et scenario som kommunen må ta høyde for i økonomiplanleggingen, selv om det politiske målet om bedre balanse mellom aldergruppene ligger fast.

5. Økonomi

5.1 Sunn økonomi – innføring av finansielle handlingsregler

Tidligere Tjøme og Nøtterøy kommuner har hatt en sunn økonomi med gode fondsreserver og moderat gjelds- og resultatgrad. Økonomien i Færder blir imidlertid utfordret som følge av forventet demografiutvikling, med færre yngre, økt antall eldre og signaler om strammere økonomiske rammer. Rådmannen foreslår å innføre finansielle handlingsregler som skal bidra til at kommunens samlede økonomi på sikt utvikler seg i riktig retning og sikrer handlefrihet i kommende år. Hensikten med målkravene er å tilrettelegge for en sunn økonomis drift.

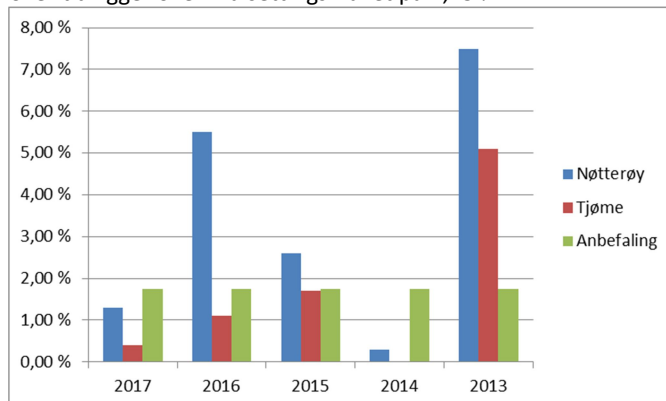
Finansielle handlingsregler

- Færder kommune skal ha et netto driftsresultat på minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter.
- Færder kommune skal ha en fondsreserve (disposisjonsfond) som til enhver tid er på minimum 5 % av kommunens brutto driftsinntekter.
- Færder kommune skal ha et "rentesikringsfond" som inngår i disposisjonsfondet som til enhver tid utgjør minimum 0,5 % av kommunens samlede lånegjeld, eksklusiv gjeld til Husbanken knyttet til ordningen med startlån og ubrukte lånemidler.
- Færder kommune skal ha en egenfinansiering av investeringer på minimum 15 % av ikke-rentable investeringer, korrigert for merverdiavgift.
- Færder kommune skal ha en gjeldsgrad tilknyttet ikke-rentable investeringer som maksimalt kan utgjøre 75 % av kommunens brutto driftsinntekter.

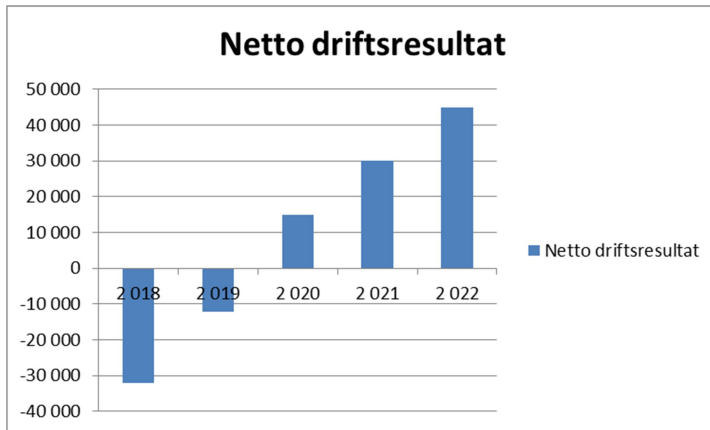
Netto driftsresultat

Som følge av forberedelser til kommunesammenslåing har det ikke vært gjennomført vesentlige driftsendringer i årene 2017 og 2018. Året 2018 har handlet om å finne riktig driftsnivå for Færder kommune. Etablering av ny kommune har medført ekstra kostnader som er dekket med statlige tilskuddsordninger. Dette påvirker kommunens netto driftsresultat i 2017 og 2018. I 2018 er det budsjettert med et negativt netto driftsresultat som følge av bruk av omstillingsmidler og fondsmidler fra overskudd 2016. Selv om kommunen har kunnet hente ut sammenslåingsgevinster allerede i 2018, tar det tid å balansere driften på rett nivå. Kommunens bruk av fondsmidler bør reduseres, hvilket innebærer en innstramming på kommunens driftsbudsjetter. Handlingsrommet innskrenkes ytterligere av at veksten i frie inntekter for 2019 er lavere enn den generelle kostnadsveksten. Fokus på effektivisering, investering i teknologi og gjennomføring tjenesteanalyser skal bidra til at kommunen skal kunne yte bedre tjenester til kommunens innbyggere til en lavere kostnad.

Tabellen nedenfor viser historisk utvikling i kommunenes netto driftsresultater. Tabellen viser at kommunene samlet over tid ligger over målsettingskravet på 1,75 %.

Rådmannen vil bruke tiden frem til 2022 for å nå ønsket målsetting om netto driftsresultat på 1,75 %. Regulert budsjett 2018 tilsier et netto driftsresultat på -32 mill. kr. Budsjett 2019 legger opp til en driftsendring på 20 mill. kr fra 2018 mht. netto driftsresultat. Anslått resultat 2019 er derfor -12 mill. kr. Driftsforbedrende tiltak må videreføres i årene 2020 til 2022 for å komme opp på et positivt netto driftsresultat tilsvarende målsettingen på 1,75 % av kommunens driftsinntekter.

Fondsreserve

Kommunens bufferfond er kommunens salderings og reservefond. Per oktober 2018 utgjør dette fondet 82 mill. kr. I tillegg har Færder kommune frie fond tilknyttet avsetning for fremtidige premieavviksforplikteler, rentesikringsfond, flyktningefond og andre fond knyttet til ulike satsningsområder. Færder kommunes disposisjonsfond forventes å utgjøre ca. 300 mill. kr ved utgangen av 2018. Dette tilsvarer om lag 14 % av kommunens brutto driftsinntekter. Færder kommune har med dette en tilstrekkelig andel disposisjonsfond som gir trygghet og handlefrihet til å møte de utfordringer kommunen har den nærmeste fremtiden. Til tross for dette mener rådmannen det må gjennomføres driftsendringer for ikke å tømme fondene over tid.

Rentesikringsfond

Kommunens rentesikringsfond utgjør 23 mill. kr i 2018. Dette tilsvarer 1 % av gjeldsportefølgen eksklusiv lån til videreutlån. Rentesikringsfondet skal fungere som et sikringsfond i perioder hvor rentekostnader stiger raskere enn forventet. På denne måten sikrer man at ikke uventede endringer i rentemarkedet skal påvirke kommunens handlingsrom. Et rentesikringsfond skal bidra til å sikre stabile rammer for drift i kommunens primæroppgaver. I tillegg til rentesikringsfondet skal kommunen ha en forsvarlig andel lån med fast rente. Finansreglementet definerer handlingsrommet for andelen fast og flytende rente, samt gir føringer for avsetninger til rentebufferfondet.

Egenfinansiering av investeringer

Det foreslås å innføre krav om egenfinansiering av ikke-rentable investeringer på 15 %. Gjennom salg av tomter og eiendommer er det bygget opp et investeringsfond på 100 mill. kr i 2018. Det jobbes videre med ytterligere salg av tomter og områder som det ikke er hensiktsmessig for kommunen å eie. Disse salgsinntektene bidrar til å sikre kommunen egenfinansiering i fremtidige investeringer. Egenfinansiering bidrar til redusert lånebehov og redusert gjeldsvekst. For nye investeringer til budsjett 2019 foreslås det en egenfinansiering tilsvarende 14 mill. kr og i økonomiplanperioden utgjør den samlede egenfinansieringen til nye investeringer 89 mill. kr. Dette er i henhold til foreslått krav til egenfinansiering.

Gjeldsgrad

Kommunens lånegjeld som andel av driftsinntektene (gjeldsgraden) har steget som følge av investeringer i nye bygg og infrastruktur. Kommunen har de senere årene slettet vedlikeholdsetterslep på gamle bygninger, skaffet en moderne energi- og driftseffektiv bygningsmasse som forventes å spare kommunen for kostnadsøkninger i fremtiden. Nye barnehager og skoler skal tiltrekke barnefamilier til kommunen. Nye institusjonslokaler og omsorgsboliger skal gi grunnlag for gode tjenester til befolkningen. Moderne bygninger og investeringer i teknologi skal så gjøre kommunen til en attraktiv arbeidsgiver. Samtidig må kommunens gjeldsvekst være forsvarlig slik at den ikke går på bekostning av kommunens fremtidige handlingsfrihet. Gjeldsgraden sier noe om den samlede gjelden, målt i forhold til hvor stor andel den utgjør av brutto driftsinntekter. Stiger gjeldsgraden, vil det si at gjelden stiger mer enn driftsinntektene.

Per oktober 2018 utgjør Færder kommune sin gjeld tilknyttet ikke-rentable investeringer om lag 65 % av kommunens brutto driftsinntekter. Med de planlagte investeringene i dette budsjettet vil kommunen nå sitt gjeldstak i 2021. Hovedårsaken til dette er byggingen av ny Labakken skole. Når Labakken skole står ferdig er det planlagt å selge gamle skoletomter. Dette vil kunne redusere gjeldsgraden slik at kommunen igjen er innenfor målet om en maksimal gjeldsgrad på 75 % av ikke-rentable investeringer.

5.2 Budsjettforutsetninger

Prisvekst 2,1 %

Lønnsvekst 3,25 %

Deflator 2,8 %

Pengemarkedsrente (Nibor) 1,44 % stigende til 2,32 %

5.3 Frie inntekter

Driftsrammer						
Færder kommune	Endring					
	Budsjett 2018	Budsjett 2019	B19-B18	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Skatt på inntekt og formue	-832 090 000	-851 641 000	-19 551 000	-871 125 808	-877 659 251	-884 241 695
Ordinært rammetilskudd	-610 227 000	-634 796 000	-24 569 000	-639 556 970	-644 353 647	-649 186 300
Sum skatt og rammetilskudd	-1 442 317 000	-1 486 437 000	-44 120 000	-1 510 682 778	-1 522 012 898	-1 533 427 995
Andre generelle tilskudd som omfatter	-131 355 000	-137 167 000	-5 812 000	-130 844 000	-130 844 000	-130 844 000
Investeringskompensasjon	-4 050 000	-3 991 000	59 000	-3 991 000	-3 991 000	-3 991 000
Rentekompensasjon	-1 067 000	-853 000	214 000	-853 000	-853 000	-853 000
Integreringstilskudd flyktninger	-46 538 000	-36 323 000	10 215 000	-30 000 000	-30 000 000	-30 000 000
Tilskudd ressurskrevende brukere	-79 700 000	-96 000 000	-16 300 000	-96 000 000	-96 000 000	-96 000 000
SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-1 573 672 000	-1 623 604 000	-49 932 000	-1 641 526 778	-1 652 856 898	-1 664 271 995

De frie inntektene, som består av skatt og rammetilskudd, er budsjettet med 1 486 mill. kr og utgjør en økning på 44 mil. kr i forhold til regulerte budsjetter 2018. Som følge av kommunesammenslåingen mottar Færder kommune et inndelingstilskudd på 14,1 mill. kr i 15 + 5 år, hvor det er en nedtrapping de siste 5 årene. Dette tilskuddet er inkludert i kommunens rammeinntekt. I tillegg mottar kommuner som slår seg sammen og har mer enn 9 000 innbyggere et regionsentertilskudd på kroner 4,9 mill. kr i 2019. Dette tilskuddet er også inkludert i kommunens rammeinntekt.

Samlet sett er skatt og rammeinntekt budsjettet med 3 mill. kr over anslaget i statsbudsjettet. Kommunen styrker bemanningen på skatteinnkreving og regnskapskontroll som forventes å gi en merinntekt sammenlignet med tidligere år. For årene 2020 – 2022 er det forutsatt en realvekst i frie inntekter på 0,75 %. Realveksten er redusert som følge av signaler om strammere økonomiske rammer for fremtiden.

Generelle statstilskudd

Investerings- og rentekompensasjon for omsorgsboliger, sykehjem, skoler og kirker er budsjettet etter beregninger fra Husbanken. Det er i budsjettet for integreringstilskudd lagt forutsetning om bosetting av 26 flyktninger hvorav 5 er familiegjenforeninger. Dette er en reduksjon fra budsjett 2018 på 8.

Kompensasjonsgraden for ressurskrevende tjenester er uendret, men innslagspunktet for refusjon økes til 1,3 mill. kr. Dette utgjør en økning utover deflator på 50 000 per bruker, som gir en økt utgift på ca. 2,3 mill. kr for Færder kommune. Antall brukere i ordningen er økende og medfører økte kommunale egenandelskostnader. Det er også brukere som faller ut av ordningen som følge av aldersbegrensningen på 67 år. Samlet utgjør disse faktorene en økt kostnad som ikke dekkes av økningen i frie inntekter. En vekst i ordningen medfører strammere økonomiske rammer for kommunen. Beregnet tilskudd utgjør for budsjett 2019, 96 mill. kr, som er en økning fra 2018 på 16 mill. kr.

5.4 Utgifter til lønn og pensjon

I statsbudsjettet er det anslått en lønnsvekst på 3,25 % i 2019. Overhenget fra 2018 er beregnet å utgjøre 0,6%. Dette medfører et behov for avsetning til lønnsoppgjøret 2019 på 23 mill. kr inklusiv lønnsglidning og avsetning lønnsoppgjør kirkelig fellesråd.

Pensjonsutgiftene er beregnet til 19,5 % av lønnsutgiftene inklusiv AFP. For undervisningspersonalet, hvor Statens Pensjonskasse er pensjonsleverandør, beregnes pensjonspremien til 11,6 %.

Det foreslås bruk av premiefondsmidler med 19,4 mill. kr i 2019.

Amortisering/nedbetaling av tidligere års premieavvik er beregnet til 19,2 mill. kr. og utgjør en økning på 5,3 mill. kr fra 2018. Bruken av premiefondsmidler bidrar til lavere amortiseringskostnader og lavere premieavvik. I henhold til prognoser fra KLP og SPK forventes premieavviket for 2019 å utgjøre 48,3 mill. kr til inntekt. Denne inntekten skal utgiftsføres over de neste 7 årene og medfører en økt amortiseringskostnad i 2020. Det er i budsjettet foreslått en avsetning som er tilstrekkelig for å dekke den økte forpliktelsen tilknyttet premieavvik.

5.5 Finansavkastning

Kommunens finansielle aktiva er plassert i bank. Renteinntektene er budsjettert med 11 mill. kr i 2019. Renteinntektene økes fra budsjett 2018 som følge av forventning om økte inntekter i perioden.

5.6 Fondsmidler

Færder sin fondsbeholdning er følgende per oktober 2018:

Fondsbeholdning	Beløp
Bundne driftsfond	24 974 000
Ubundne investeringsfond	113 523 000
Bundne investeringsfond	8 102 000
Disposisjonsfond	295 070 000
Sum fondsbeholdning	441 669 000

Bundne driftsfond knytter seg i hovedsak til prosjektmidler med eksterne føringer og krav til bruken av midlene. I tillegg føres kommunens selvkostfond på posten for bundne driftsfond.

Ubundne investeringsfond tilknyttes salg av eiendommer hvor midler er avsatt til tomte og boligfond (104 mill. kr), samt energifondet fra tidligere Tjøme kommune (6 mill. kr). Om lag 65 mill. kr av disse midlene er vedtatt brukt til finansiering av investering i 2018.

Bundne investeringsfond tilknyttes i hovedsak avsatte midler for tilbakebetaling av innfridde videreutlån.

Disposisjonsfond er i hovedsak avsetning for skyldig premieavvik (103 mill. kr), opparbeidet bufferfond (82 mill. kr), rentebufferfond (23 mill. kr) samt øvrige fond vedtatt for konkrete forhold.

5.7 Investeringer

Det er foreslått investeringer for til sammen 1 105 mill. kr i perioden 2019 – 2022; inkl. VAR- områdene med 354 mill. kr – jfr. oversikten som viser investeringsrammene, kapittel 10.2.

Investeringene planlegges finansiert slik (tall i hele tusen):

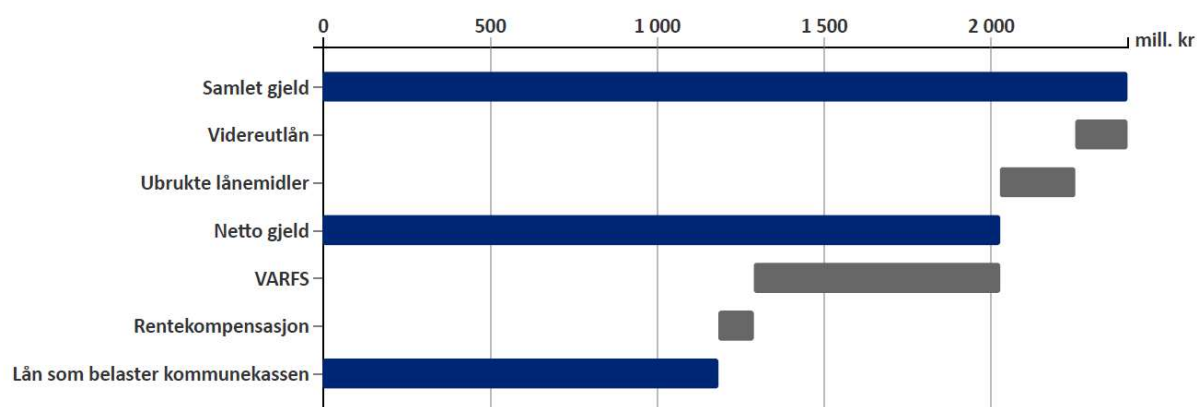
	2019	2020	2021	2022
Merverdiavgift	15 920	55 450	40 250	15 250
Nye lån	178 370	272 800	251 400	148 900
Tilskudd	0	38 500	0	0
Fond	14 161	38 131	27 231	9 231
Sum samlet finansiering	208 451	404 881	318 881	173 381

Bruk av lån utgjør den største finansieringskilden med til sammen 851 mill. kr. Korrigert for lån til VAR- områdene øker lånene med 497 mill. kr. Avdragsbetalinger i samme periode er beregnet til 363 mill. kr.

Forslag om innføring av handlingsregel tilknyttet krav om 15 % egenfinansiering i nye investeringer medfører et behov for 89 mill. kr i egenkapital i budsjettperioden. Estimert saldo på tomte og boligfondet utgjør 55 mill. kr ved utgangen av 2018. Planlagte salg i perioden vil sikre at kommunen har tilstrekkelig egenfinansiering til nye investeringer i økonomiplanperioden.

5.8 Lånegjeld og avdrag

Sammensetning av gjeldsportefølgen:

Per 2. tertial 2018 har kommunen 2 mrd. i netto lånegjeld. Netto lånegjeld er gjeld fratrukket ubrukte lånemidler og lån til videreutlån. Trekker man fra gjeld som dekkes av gebyrområdet (VAR) og rentekompensasjonsordninger, sitter man igjen med den gjelden som belaster kommunekassen. Denne gjelden utgjør 1,2 mrd.

Med de foreslåtte låneopptak og avdragsbetalinger vil netto lånegjeld øke til 2,8 mrd. kr ved utgangen av 2022 (inkl. VAR- områdene). Det tilsvarer ca kr 102 000 pr innbygger.

5.9 Renter

Forslag til budsjetterenter for perioden 2019-2022 baserer seg på anslag fra Norges bank sin pengepolitiske rapport 3/18

Norges Bank-anslag hentet fra Pengepolitisk rapport 3/18						
ÅR	NB anslag styringsrente	NB anslag påslag i pengemarkedet	NB anslag 3 mnd Nibor	FRA Markedet, (NIBOR 3 mnd)	Kommune margin- påslag på Nibor	Budsjettert lånerente på lange lån
2019	1,04	0,40	1,44	1,50	0,60	2,04
2020	1,49	0,40	1,89	1,81	0,60	2,49
2021	1,92	0,40	2,32	2,03	0,60	2,92
2022	X	X	X	2,24	0,60	2,84

Budsjetterte renteutgifter for 2019 utgjør en gjennomsnittlig rente på 2,3 % for hele låneporteføljen. Budsjetterte renteutgifter er beregnet utfra gjeldene lånebetingelser for gjeldsportefølgen. Flytende rente er budsjettert med 2,04 %. Renten for økonomiplanperioden er budsjettert i henhold til Norges bank sin renteprognose.

Færder kommune har følgende fordeling av lån mellom fast og flytende rente

Fordeling låneportefølge	Beløp i mill	%
Andel lån med fast rente	964	48 %
Andel lån med flytende rente	1 065	52 %
Netto lånegjeld	2 029	

I henhold til kommunens finansreglement skal andelen fast og flytende rente til en hver tid ligge mellom 15 % og 75 %. I en periode med historisk lave rentebetingelser på fastrentelån har kommunen vektet seg noe opp i andelen fastrentelån. Låneporteføljen er med dette i mindre grad utsatt for rentehevinger i den kommende budsjettperioden. Lån med flytende rente er i hovedsak tilknyttet lån med rentedekning (selvkostområdet) slik at økte renter vil gi økte inntekter som skal kompensere for renteøkninger.

5.10 Resultatforbedring

I økonomiplanen 2018-2021 er det et driftsforbedringsbehov tilsvarende 35 mill. kr for budsjettåret 2019. Forslag til inndekning ble behandlet i Ksak 18/108 i juni og er innarbeidet i budsjettforslaget.

Bruk av overskudd fra 2017 15 mill. kr

Økte inntekter fra kommunale gebyrer 2 mill. kr

Driftsreduksjoner i sektorene 18 mill. kr

Statsbudsjettet for 2019 gir Færder kommune et redusert økonomisk handlingsrom. For å kompensere for manglende økning i frie inntekter må kommunen gjennomføre driftsreduksjoner/ effektiviseringer. Det er i rådmannens budsjettforslag innarbeidet innsparingstiltak utover de allerede foreslåtte tiltak i juni. Samlet på sektorene er det innarbeidet driftsreduksjoner på tilsammen 29,7 mill. kr. Dette utgjør 11,7 mill. kr utover beløpet i Ksak 18/108. Rådmannens forslag til driftsreduksjoner er nærmere omtalt i kapittel 6.

5.11 Omstillingsmidler

Færder kommune har mottatt 27 mill. kr i tilskudd fra kommunal og moderniseringsdepartementet til dekning av kostnader tilknyttet arbeidet med kommunesammenslåingen. I tillegg har kommunen mottatt 5 mill. kr til øremerket tilskudd til infrastrukturtiltak og 2,4 mill. kr i regionsentertilskudd i 2017. I 2018 har Færder kommune mottatt 20,5 mill. kr i reformstøtte til dekning av ekstra kostnader ved sammenslåing.

Regulert budsjett 2018 tilsier at kommunen skal ha 8 mill. kr igjen av disse omstillingsmidlene til 2019. I 2019 foreslås det å videreføre finansiering av 2 stillinger til byggesaksbehandling av omstillingsmidler. Færder kommune skal betale en servicepensjon i 2,5 år til tidligere rådmann i Tjøme kommune. Denne kostnaden foreslås dekket av omstillingsmidler i 2019. Resterende omstillingsmidler beløpende til 5,8 mill. kr foreslås benyttet til å saldere budsjettforslag 2019.

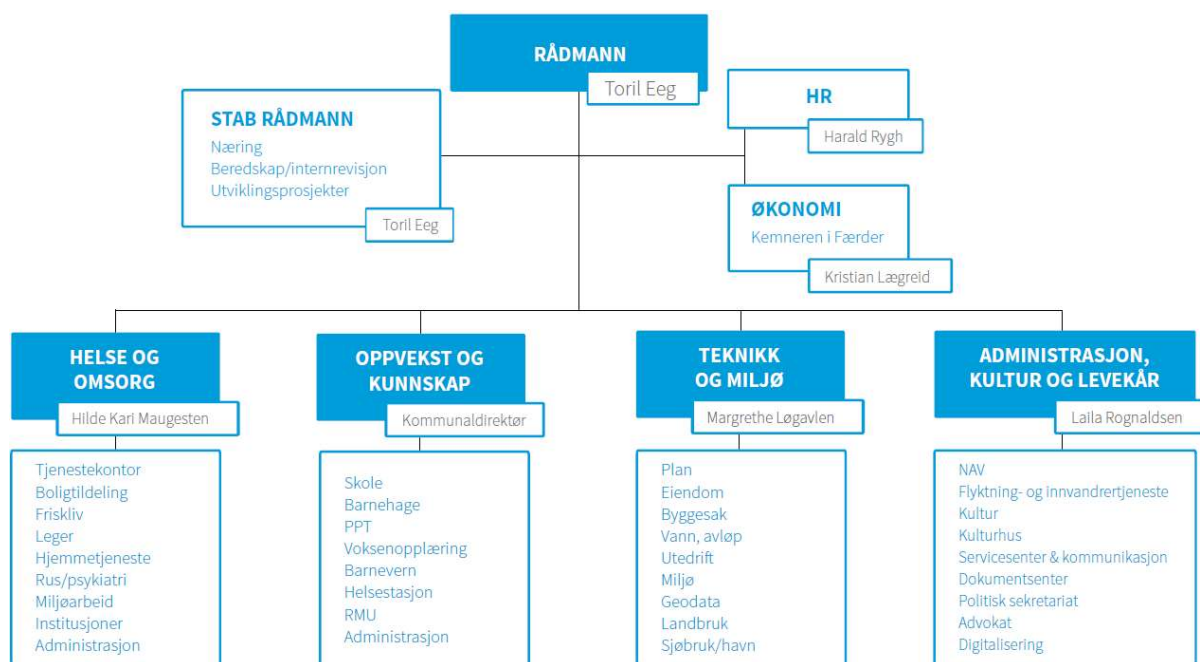

6. Sektorenes driftsrammer

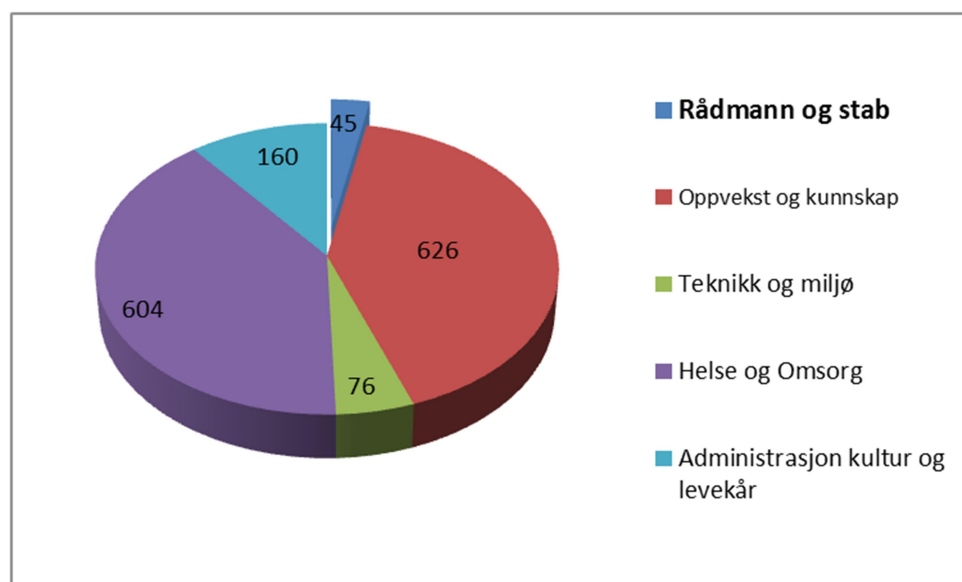
6.1 Rådmann og stab

6.1.1 Organisasjonskart Rådmann og stab

6.1.2 Budsjettrammer og fordeling Rådmann og stab

Rådmann og stab	Beløp
Rådmann	7 210
HR	14 233
Økonomiseksjon & Kemneren i Færder	16 983
Politikere	6 832
Østre Bolæren	0
Sum	45 258

Tabellen viser netto driftsutgifter for de ulike virksomhetene i sektoren.
Utvikling i utgifter og inntekter

6.1.3 Utvikling i utgifter og inntekter for sektoren (tall i tusen)

Rådmann og stab	B2018	2019	Økonomiplan		
			2020	2021	2022
Lønnsutgifter	45 204	44 686	44 686	44 686	44 686
Øvrige utgifter	19 061	13 931	13 771	13 931	13 771
Inntekter	-16 611	-13 359	-13 359	-13 359	-13 359
Netto utgift	47 654	45 258	45 098	45 258	45 098

Avstemming budsjettendringer	
Budsjett 2018	47 654
Budsjett 2019	45 258
Endring	-2 396
Endring i basisbudsjett	1 432
Driftsreduksjoner	-4 418
Nye driftstiltak	590
Sum	-2 396

Sammenlignet med 2018 er det en reduksjon i netto utgift med 2,4 mill. kr. Endringer i basis utgjør 1,4 mill. kr, driftsreduksjoner utgjør 4,4 mill. kr og nye driftstiltak utgjør 0,6 mill. kr. Endringene er spesifisert nedenfor.

Budsjett 2018 er budsjett før vedtatt endring av 2. tertial.

6.1.4 Endringer i basisbudsjett

Endring i basisbudsjett sammenlignet med budsjett 2018 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2019	2020	2021	2022
Helårseffekt av lønnsoppgjør 2018	1 012	1 012	1 012	1 012
Rådmann				
Jubilanter	160	0	160	0
Tilskudd og kontingenter	50	50	50	50
Beredskap	17	17	17	17
Verdiskapingsinitiativet	-200	-200	-200	-200
Politisk styring, kontroll, råd og utvalg				
Kunngjøringer	90	90	90	90
Tilskudd lag og foreninger	-100	-100	-100	-100
HR				
Hovedverneombud	291	291	291	291
Ny ansatt med lavere grunnlønn	-108	-108	-108	-108
Økonomiseksjonen & Kemneren i Færder				
Bortfall refusjon sykelønn	220	220	220	220
Sum	1 432	1 272	1 432	1 272

Rådmann

Det foreslås å avsette 0,16 mill. kr til jubilmiddag i 2019. Kontingenter og økt tilskudd utgjør kr 50 000. Helårseffekt av lisenser for beredskapssystemer utgjør kr 17 000. Tilskudd til samarbeidsprosjektet Verdiskapingsinitiativet foreslås ikke videreført med 0,2 mill. kr.

Politikere

Kunngjøring av politiske møter foreslås økt med kr 90 000. Avsatte midler til tilskudd til frivillige organisasjoner foreslås overført til Rådmann med 0,1 mill. kr.

HR-avdeling

Midler til hovedverneombud er ikke budsjettert for et helt år i 2018. Helårseffekt i 2019 utgjør 0,29 mill. kr. Lavere lønnsgrunnlag i 2019 enn i 2018 utgjør en redusert utgift på 0,1 mill. kr.

Økonomiseksjonen og Kemneren i Færder

Tidligere budsjetterte midler til sykepengerefusjon tas ut av budsjett og utgjør 0,22 mill. kr.

6.1.5 Driftsreduksjoner

Driftsreduksjoner sammenlignet med budsjett 2018 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2019	2020	2021	2022
Driftsreduksjoner, jfr. K.sak 108/18				
ALLE				
Driftskostnader	-583	-583	-583	-583
HR				
Årsverk	-900	-900	-900	-900
Økonomiseksjonen & Kemneren i Færder				
Systemkostnader	-1 390	-1 390	-1 390	-1 390
Sum	-2 873	-2 873	-2 873	-2 873
Driftsreduksjoner ifm budsjettprosessen				
Rådmann				
Stilling assisterende Rådmann	-1 455	-1 455	-1 455	-1 455
HR				
Lederopplæring	-90	-90	-90	-90
Sum	-1 545	-1 545	-1 545	-1 545
Sum total	-4 418	-4 418	-4 418	-4 418

Ihht. Ksak 108/18 er kostnader på sektoren Rådmann redusert med 0,58 mill. kr og ett fast årsverk til 0,9 mill. kr er redusert. Reduserte systemkostnader ved overgang til nytt HRM- og regnskapsprogram utgjør 1,4 mill. kr.

Stilling som assisterende rådmann utgjør 1,5 mill. kr og foreslås avviklet. Det foreslås at midler til lederopplæring ikke videreføres og gir reduserte driftsutgifter på kr 90 000

6.1.6 Nye driftstiltak

Nye driftstiltak sammenlignet med budsjett 2018 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2019	2020	2021	2022
Rådmann				
Tilskudd til frivillige organisasjoner	130	130	130	130
Økonomiseksjonen & Kemneren i Færder				
Regnskapskontrollør	460	460	460	460
Sum	590	590	590	590

Rådmann

Det foreslås å øke tilskudd til frivillige organisasjoner og tiltak til barn og unge med 0,13 mill. kr.

Økonomiseksjonen & Kemneren i Færder

Ett årsverk til regnskapskontrollør-funksjonen foreslås inn i budsjett med 0,46 mill. kr. Dette er i henhold til bemerkning fra Skatt Sør om at demografi og antall arbeidsgivere i Færder kommune tilsier to regnskapskontrollører. Stillingen er delvis finansiert av eksisterende midler. Det forventes preventive effekter mot arbeidslivskriminalitet og dertil økte skatteinntekter som følge av økt satsing på kontrollør-funksjonen.

6.1.7 Handlingsplan Rådmann og stab

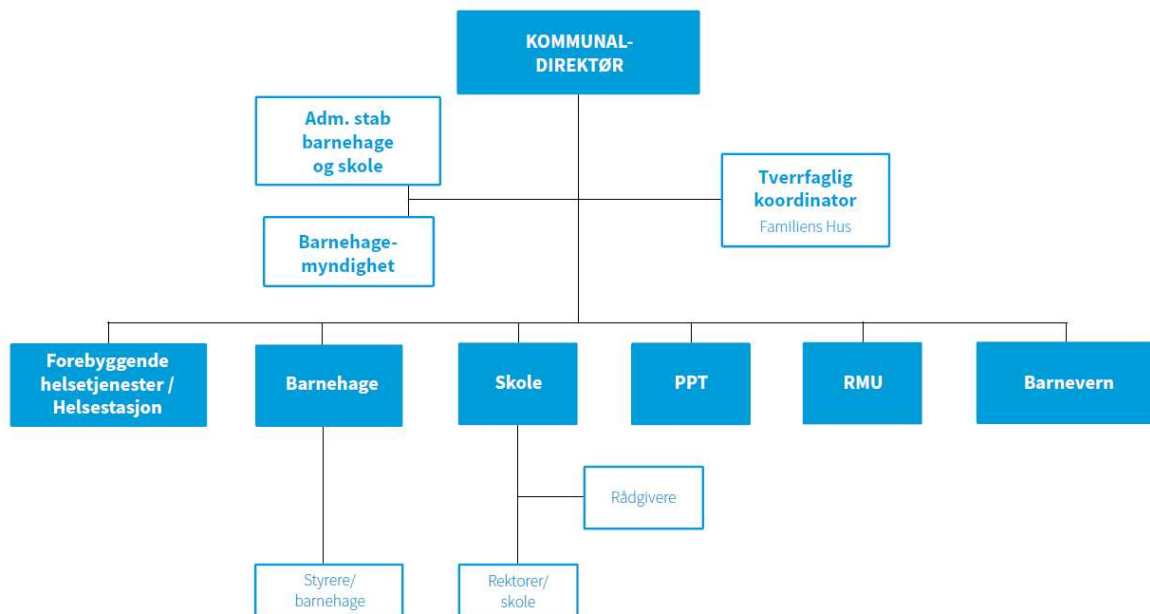
Leseveiledning til tabell: se kapittel 2.3

Nr	Delmål	FNs bærekrafts mål	Tiltak	Drift/ Invest	2019	2020	2021	2022
Rådmann								
1	1.3, 1.7, 2.5	9	Verdiskapings-initiativet	Drift	-200	-200	-200	-200
2	1.3, 1.7, 2.5	9	Grunderhuset Hi5	Drift	316	316	316	316
3	1.3, 1.7, 2.5	9	Støtte til interkommunale samarbeider mm	Drift	130	130	130	130
Økonomiseksjonen								
4	2.1, 2.3, 2.5, 8.3	10,11	Regnskapskontrollør skatt 100% stilling (selvfinansiert omdisponeringer innenfor egne driftsrammer og økt innrapportering av skattegrunnlag hos bedrifter)	Drift	0	0	0	0
HR								
5	8.3, 8.4	9	Videre utrulling GAT, flere lisenser	Drift	100	100	100	100
6	8.3, 8.4	9	Utdivelse av økonomi- og lønnsoppgaver til VIB	Drift		600	600	600
	8.3, 8.4	9	Utdivelse av økonomi- og lønnsoppgaver til VIB	Drift		-600	-600	-600
Næring								
7	2.2, 2.5	9	Utarbeidelse regionalt næringsplan sammen med Tønsberg.	Drift		200		
8	2.2, 2.4, 2.5	9	Videreutvikling gründeratsing/Innovasjonshub - nye tiltak knyttet til Hi5 (videreføring Byregiondelprosjekt sammen med Tønsberg).	Drift	100	100	100	100
Drift					446	646	446	-200
Investering					-	-	-	-

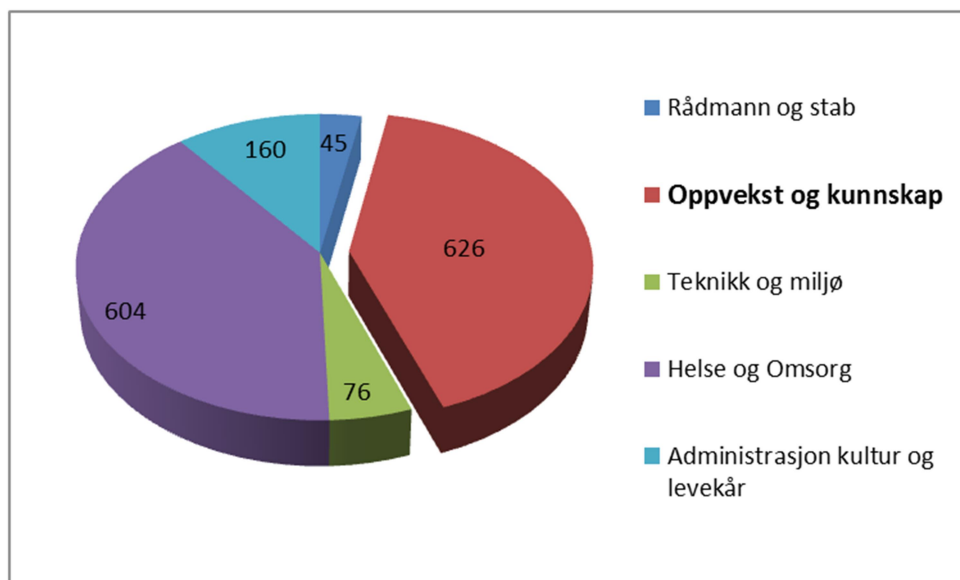
6.2 Oppvekst og kunnskap

6.2.1 Organisasjonskart oppvekst- og kunnskap

6.2.2 Budsjettrammer og fordeling oppvekst- og kunnskap

Oppvekst og kunnskap	Beløp
Kommunaldirektør oppvekst og kunnskap	15 351
Skoler	288 441
Kommunale barnehager	91 604
Private barnehager	115 700
PP-tjenesten	9 193
Barnevern	45 433
Helsestasjon	19 959
RMU	40 324
Sum	626 005

Tabellen viser netto driftsutgifter for de ulike virksomhetene i sektoren.

6.2.3 Utvikling i utgifter og inntekter

Utvikling i utgifter og inntekter for sektoren (tall i tusen)

Ø k o n o m i p l a n					
Oppvekst og kunnskap	2018	2019	2020	2021	2022
Lønnsutgifter	548 624	563 271	560 896	560 896	560 896
Øvrige utgifter	205 133	210 124	210 124	210 124	210 124
Inntekter	-148 602	-147 390	-147 390	-147 390	-147 390
Netto utgift	605 155	626 005	623 630	623 630	623 630

Avstemming budsjettendringer	
Budsjett 2018	605 155
Budsjett 2019	626 005
Endring	20 850
Endring i basisbudsjett	10 295
Driftsreduksjoner	-10 895
Nye tiltak	21 450
Sum	20 850

Sammenlignet med 2018 er det en økning i netto utgift med 20,9 mill. kr. Endringer i basis utgjør 10,3 mill. kr, driftsreduksjoner utgjør 10,9 mill. kr og nye driftstiltak utgjør 21,5 mill. kr. Endringene er spesifisert nedenfor.

Budsjett 2018 er budsjett før vedtatte endringer i 2. tertial-saken.

6.2.4 Endringer i basisbudsjett

Endring i basisbudsjett sammenlignet med budsjett 2018 (tall i tusen)

Ø k o n o m i p l a n				
Beskrivelse	B2019	2020	2021	2022
Helårseffekt av lønnsoppgjør 2018	3 615	3 615	3 615	3 615
Kommunaldirektør oppvekst og kunnskap og stab				
Økt anslag refusjon gjesteelever	-400	-400	-400	-400
Økning avgifter, gebyrer og lisenser skoler og barnehager	445	445	445	445
Økt anslag refusjon Husøylever på Føynland og Teigar/Borgheim	-350	-350	-350	-350
Helårseffekt av økning 0,5 årsverk i 2018 og endret lønnsgrunnlag 1 årsverk	300	300	300	300

Økonomiplan				
Beskrivelse	B2019	2020	2021	2022
Aulerød barnehage - økt kostnad	200	200	200	200
Lærlinger - refusjon fra KS og fylkeskommunen	-300			
Prosjekt nærmiljø ikke videreført (bortfall tilskudd)	325	325	325	325
Redusert anslag skoleskyss	-140	-140	-140	-140
Skoler				
Voksenopplæring Tønsberg - endret elevgrunnlag	1 000	1 000	1 000	1 000
Reservetimer	600	600	600	600
Endring fra skoleåret 2018/2019 - reduksjon 3,5 årsverk - effekt i 2019	-630	-630	-630	-630
Endring fra nytt skoleår 2019/2020 - økning 2,1 årsverk	670	1 500	1 500	1 500
Spesielle undervisningstiltak	-500	-500	-500	-500
Reduksjon anslag søskenmoderasjon SFO	-100	-100	-100	-100
Redusert oppholdsbetaling SFO - delvis finansiert med fond i 2018	520	520	520	520
Reduksjon anslag tilskudd lærernorm	900	900	900	900
Fagleder skole - 0,6 årsverk finansiert med fond	-550			
Økning foreldrebetaling SFO	-530	-530	-530	-530
Kommunale barnehager				
0,1 årsverk assistent ovf fra ramme private barnehager	50	50	50	50
Redusert anslag refusjon fra andre kommuner	400	400	400	400
Økt anslag søskenmoderasjon	100	100	100	100
Økt anslag redusert oppholdsbetaling	400	400	400	400
Endring årsverk fra barnehageåret 2018/2019 - effekt i 2019	390	390	390	390
Økning foreldrebetaling	-600	-600	-600	-600
Private barnehager				
Økning ordinært tilskudd	2 275	2 275	2 275	2 275
Reduksjon refusjon fra andre kommuner	500	500	500	500
Reduksjon tilskudd årsverk barn med spesielle behov	-370	-370	-370	-370
Helsestasjonen				
Endring tilskudd styrkingsmidler og bruk av fond	-400	-400	-400	-400
Ungdomshus/fritidssenter - bortfall fond barnefattigdom	500	500	500	500
Reduksjon driftsbudsjett	-120	-120	-120	-120
0,6 årsverk økning pga. opparbeidet rettighet til fast arbeidsavtale	465	465	465	465
Færder kulturskole				
Ungdommens kulturmonstring - 0,1 årsverk og driftsbudsjett	25	25	25	25
PP-tjenesten				
Økning driftsbudsjett - lisenser nytt fagsystem	120	120	120	120
Reduksjon bruk av fond	435	435	435	435
Barnevernstjenesten				
Økning kjøp av tjenester til oppfølging hjemmeboende	700	700	700	700
Reduksjon kjøp av tjenester til oppfølging barn utenfor foreldrehjemmet	-500	-500	-500	-500
Økt inntektsføring statlig barnevern (ingen avsetning til fond)	-2 290			
Økte kostnader bosetting EMF i fosterhjem og vertsfamilier	960	960	960	960

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2019	2020	2021	2022
RMU				
De utrolige årene	80	80	80	80
Reduserte kostnader enslige mindreårige flyktninger - helårseffekt	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Helårseffekt ny barnebolig og avlastningstiltak	4 700	4 700	4 700	4 700
Sum	10 295	14 265	14 265	14 265

Kommunaldirektør og stab

Refusjon for gjesteelever fra andre kommuner foreslås økt med 0,4 mill. kr basert på økt timetall og regnskap 2018. Avgifter, gebyrer og lisenser til bruk i skoler og barnehager øker med 0,45 mill. kr. Færder kommune har avtale med Tønsberg kommune om å gi undervisningstjenester til elever bosatt på Husøy. For 2019 er refusjonen beregnet med en økning på 0,35 mill. kr. Administrativ merkantil stab har i 2018 fått økt stillingsramme med 0,5 årsverk ved interne overføringer samt en stillingsendring fra sekretær til konsulent. Disse endringene gir en årseffekt i 2019 med 0,3 mill. kr. Færder kommune mottar tjenester i Aulerød barnehage. Inkludert spesialpedagogiske tiltak gir dette en økt kostnad på 0,2 mill. kr.

Færder kommunes tilbud om 26 lærlingeplasser foreslås videreført i 2019. En lærlingeplass har en netto kostnad på kr 140 000. Kommunen vil motta siste del av OU-midler i 2019 fra KS til 3 lærlinger i helsefag. Dette sammen med lærlingetilskuddet fra fylkeskommunen tilsier en merinntekt på 0,3 mill. kr.

Prosjekt nærmiljø foreslås ikke videreført i 2019, og budsjettet netto tilskudd på 0,3 mill. kr utgår. Aktiviteten videreføres i prosjektet Program for folkehelse. 7. trinnselevere fra Føyenland skal gå på Borgheim og ikke Teigar ungdomsskole fra neste skoleår. Det er beregnet at utgifter til skyss kan reduseres med kr 140 000.

Skoler

Elevgrunnlaget ved grunnskoleundervisningen Tønsberg voksenopplæring øker i 2019. Økningen er beregnet til 1 mill. kr. Midler til pedagog-/assistenttimer til akutt-tiltak i skole foreslås økt med 0,6 mill. kr.

I henhold til 1. tertial 2018 ble det for nytt skoleår 2018/2019 redusert med 3,5 årsverk. Årseffekten i 2019 er reduserte kostnader med 0,63 mill. kr. Med bakgrunn i ny pedagognorm er det fra nytt skoleår 2019/2020 lagt til grunn en økning med 2,1 årsverk pedagoger. Vikartimer foreslås redusert. Disse reduksjonene utgjør 3 årsverk. Mindreutgift refusjon til spesielle undervisningstiltak utgjør 0,5 mill. kr.

I SFO er kostnader til søskenmoderasjon i budsjettforslaget innarbeidet med en reduksjon på 0,1 mill. kr basert på foreløpige regnskapstall for 2018. Redusert oppholdsbetaling foreslås videreført med samme nivå som i 2018. Ordningen er delvis finansiert med fond 0,52 mill. kr i 2018. Denne finansieringen videreføres ikke i 2019.

Kommunen mottar øremerkede midler knyttet til lærernormen. Regjeringen foreslår å videreføre den øremerkede bevilgningen til flere lærerårsverk i 2019. Tilskuddet skal dekke helårseffekt av norm innført fra 2018, halvårseffekt av norm fra 2019 og økt lærertetthet. Siden en større del av det øremerkede tilskuddet vil gå til å bringe kommuner opp til normen og mindre andel til styrking av lærertetthet, vil mange kommuner få redusert sitt øremerkede tilskudd i 2019. For Færder er dette anslått til 0,9 mill. kr.

0,6 årsverk til fagleder skole er foreslått finansiert med kompetansemidler for skolene, tilsvarende 0,55 mill. kr.

Satsene for foreldrebetaling i SFO er foreslått prisjustert i henhold til lønnsveksten lagt til grunn i statsbudsjettet med 3,25 %. Dette utgjør 0,53 mill. kr.

Kommunale barnehager

0,1 årsverk assistent for barn med spesielle behov er foreslått overført fra årsverkramme for private barnehager med kr 50 000. Inntektsanslaget for refusjon fra andre kommuner for barn med spesielle behov er ut fra 2018-regnskapet redusert med 0,4 mill. kr.

Anslaget for søskenmoderasjon foreslås økt med 0,1 mill. kr. Redusert oppholdsbetaling som følge av regjeringens forslag om å utvide ordningen med gratis kjernetid for 3-5 åringer til også å omfatte 2-åringer medfører en økt kostnad på 0,4 mill. kr. Inntekstgrensene som angir minstekravene for redusert oppholdsbetaling er justert.

Endringer i årsverk fra nytt barnehageår 2018/2019 og omgjøring av assistentstillinger til pedagogstillinger er innarbeidet med årseffekt 0,4 mill. kr i 2019.

Satsene for foreldrebetaling øker til kr 2 990 pr. mnd. fra 1. januar og til kr 3 040 pr. mnd. fra 1. august. Økningen i satsene er innarbeidet i budsjettforslaget med 0,6 mill. kr.

Private barnehager

Satsene for det ordinære tilskuddet øker med 4 % i 2019, basert på regnskapet for de kommunale barnehagene for 2017. Tilskuddet til private barnehager er beregnet å øke med 2,3 mill. kr.

Tilskuddet utgjør etter dette 106 mill. kr.

Foreløpige tall for 2018 viser at Færder har færre barn fra andre kommuner enn tidligere, og inntekts-anslaget for refusjon fra andre kommuner foreslås redusert med 0,5 mill. kr.

De private barnehagene mottar tilskudd til stillinger til barn med spesielle behov, til sammen 21,25 årsverk eller 11 mill. kr. Tilskuddet er nedjustert med 0,37 mill. kr som følge av overføring av 0,6 årsverk til kommunal ramme i 2018 og 2019.

Helsestasjonen

Ordningen med statlige styrkingsmidler videreføres i 2019. Bruk av fond reduserer lønnsutgifter med 0,4 mill. kr. Ungdomshus/fritidssenter har i 2018 hatt tiltak delvis finansiert med barnefattigdomsmidler i fond 0,5 mill. kr. Dette fondet er disponert i 2018. Driftsbudsjettet ved helsestasjonen er foreslått redusert med 0,12 mill. kr. I forbindelse med årsverk knyttet til styrkingsmidlene er det innarbeidet 0,6 årsverk pga. opparbeidet rettighet til fast arbeidsavtale. Beløpet utgjør 0,47 mill. kr.

Færder kulturskole

Midler til ungdommens kulturmønstring ble overført fra kulturenheten i 2018 med kr 75 000. Beløpet foreslås oppjustert til kr 100 000 som også inkluderer opprettelse av 0,1 årsverk.

PP-tjenesten

Virksomheten har økte utgifter knyttet til lisenser nytt fagsystem med 0,12 mill. kr. En stilling finansiert med fond i 2018 foreslås videreført i drift 2019 med 0,44 mill. kr.

Barnevernstjenesten

Det er behov for økt kjøp av tjenester til oppfølging av hjemmeboende, mens kjøp av tjenester til oppfølging av barn utenfor foreldrehjemmet kan reduseres. Netto økning utgjør 0,2 mill. kr. Prosjekt statlig barnevern er foreslått budsjettet med en netto inntekt på 2,3 mill. kr i 2019. Bosetting av nye enslige mindreårige (EM) er planlagt gjennomført i fosterhjem og vertsfamilier. Beregnet økt kostnad utgjør 0,96 mill. kr.

RMU

Det foreslås å styrke innsatsen i De utrolige årene med kr 80 000. Helårseffekt nedleggelse av EM bolig i 2018 utgjør 2,6 mill. kr i reduserte kostnader. Helårseffekt opprettelse av barnebolig og utvidet avlastningstilbud vedtatt 1. tertial 2018 utgjør 4,7 mill. kr for 2019.

6.2.5 Driftsreduksjoner

Driftsreduksjoner sammenlignet med budsjett 2018 (tall i tusen)

Beskrivelse	Ø k o n o m i p l a n			
	B2019	2020	2021	2022
Driftsreduksjoner, jfr. k.sak 108/18				
Avikling av Stabburet familiebarnehage	-2 700	-2 700	-2 700	-2 700
Barnehagestruktur - avikling av fire avdelinger	-3 000	-6 600	-6 600	-6 600
Sum	-5 700	-9 300	-9 300	-9 300
Driftsreduksjoner ifm budsjettprosessen				
Kommunaldirektør oppvekst og kunnskap og stab				
Vakante stillinger	-475			
Sommerskole	-250	-250	-250	-250
Endring driftsbudsjett	-135	-135	-135	-135
Skoler				
Administrasjonsressurser	-465	-465	-465	-465
Kommunale barnehager				
Vikarbudsjett	-680	-680	-680	-680
Administrasjonsressurser - 1,1 årsverk	-490	-810	-810	-810
RMU				
Nedleggelse bolig for enslige mindreårige flyktninger 1/10 - 6,8 årsverk	-1 100	-4 000	-4 000	-4 000
Reduksjon 2,5 årsverk barnebolig og avlastning	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
Sum	-5 195	-7 940	-7 940	-7 940
Sum total	-10 895	-17 240	-17 240	-17 240

I henhold til k.sak 108/18 om driftsreduksjoner er det i budsjettforslaget innarbeidet tiltak som gjelder barnehagene. Stabburet familiebarnehage (privat) ble avviklet fra august 2018 med 18 plasser. Isolert sett utgjør mindretgiftene 2,7 mill. kr. Det er nødvendig å redusere antall plasser i de kommunale barnehagene for å unngå overkapasitet. Derfor foreslås det å legge ned fire avdelinger fra august 2019. Redusert netto kostnad er beregnet til 3 mill. kr i 2019.

Kommunaldirektør og stab

Vakanser ved nyansettelser foreslås budsjettet med 0,48 mill. kr for 2019.
Sommerskole med 0,25 mill. kr er ikke innarbeidet i budsjettforslaget.
Driftsbudsjettene for staben er redusert med kr 135 000.

Skoler

Administrasjonsressurser foreslås redusert fra 1.1.2019 med 0,47 mill. kr.
Kommunale barnehager
Vikarbudsjettene til bruk ved korttidsfravær foreslås redusert med 0,68 mill. kr. Administrasjonsressursene utgjør i 2018 2,6 årsverk og foreslås redusert med 1,1 årsverk som følge av redusert antall avdelinger.

RMU

Innen 31.12.2019 er det planlagt nedleggelse av bolig for enslige mindreårige flyktninger, og det er innarbeidet reduksjon med 2,5 årsverk fordelt på barneboliger og avlastning, til sammen 2,7 mill. kr.

6.2.6 Nye driftstiltak

Nye driftstiltak (tall i tusen)

Beskrivelse	Ø k o n o m i p l a n			
	B2019	2020	2021	2022
Skoler				
Utvidelse leirskole (k.sak 136/18)	310	310	310	310
Gratisprinsippet (k.sak 111/18)	870	870	870	870
Kommunale barnehager				
Gratisprinsippet (k.sak 111/18)	110	110	110	110
RMU				
Nye barneboliger og avlastningstiltak - 19,7 årsverk	20 160	20 160	20 160	20 160
Sum total	21 450	21 450	21 450	21 450

Skoler og kommunale barnehager

Utvidelse fra 3 til 5 dagers leirskole er innarbeidet i budsjettforslaget med 0,31 mill. kr i henhold til ksak 136/18. Praktisering av gratisprinsippet i barnehager og skoler er utredet i ksak 111/18. Midler er innarbeidet i budsjettforslaget med 0,98 mill. kr.

RMU

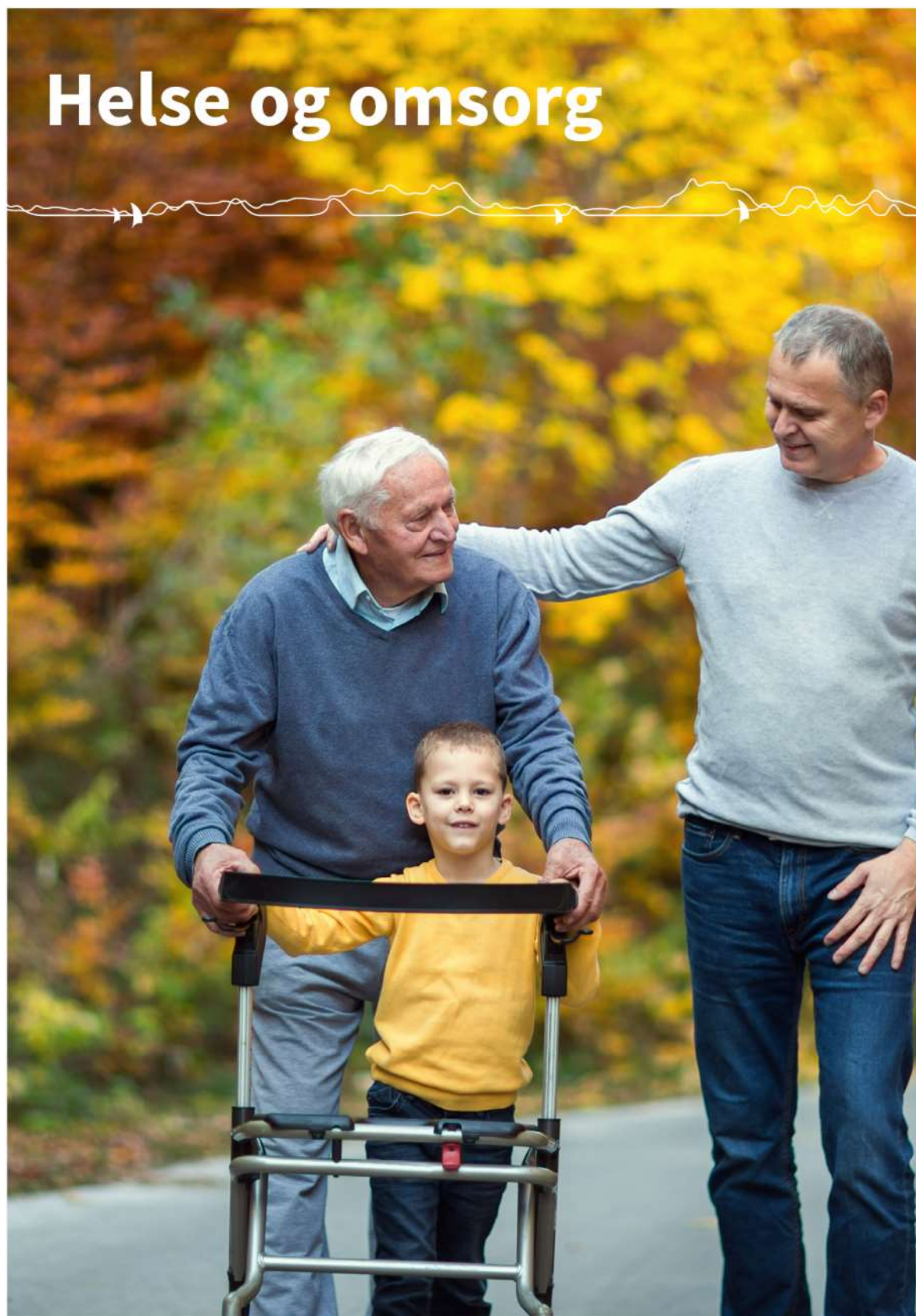
Etablering av 2 barneboliger er innarbeidet i budsjettforslaget med 19,7 årsverk og 20,2 mill. kr.

6.2.7 Handlingsplan

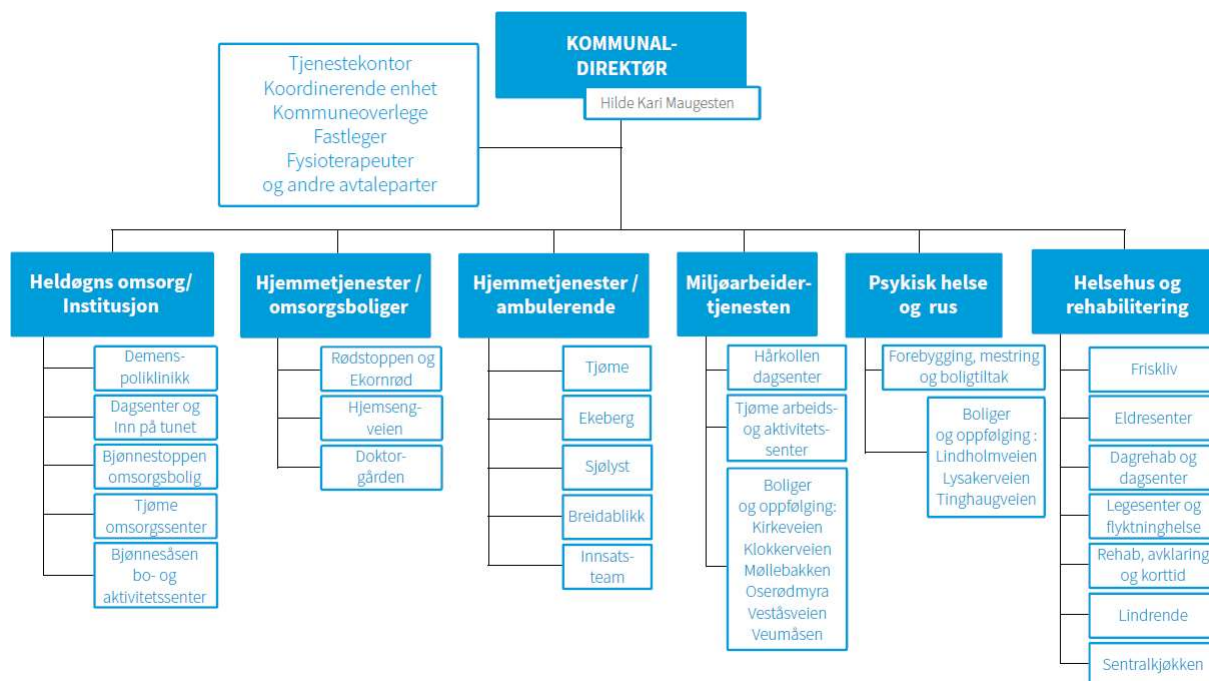
Leseveiledning til tabell: se kapittel 2.3

Nr.	FNs Delmål	bærekrafts mål	Tiltak	Drift/ Invest	2019	2020	2021	2022
Skole								
201	5.1, 5.2		Søskenmoderasjon for familier som har barn både i SFO og barnehage	Drift	2 900	2 900	2 900	2 900
202	8.4	4	Kompetansemidler skole - videreutdanning lærere	Drift	300	300	300	300
203	5.1, 5.2	4	Etablere sosiallærere på alle barneskolen - 2,5 årsverk fra 1.8.19	Drift	730	1 600	1 600	1 600
204	5.1, 5.2	3,4	Tilskudd til skoler og barnehager for å gjennomføre aktiviteter, jfr. vedtak gratisprinsippet	Drift	1 000	1 000	1 000	1 000
205	5.1, 5.2	4	Ansette pedagog som SFO-leder - jfr. k.sak 37/18	Drift	1 200	1 200	1 200	1 200
Kulturskole								
206	3.1, 5.2	7	Opprette flere plasser og gi flere tilbud i kulturskolen - videreføre nye tilbud - stilling	Drift	400	400	400	400
PPT								
207	5.1, 5.2	4,16	Videreføre PPT stilling. Finansierte med fonsmidler fra Prosjekt statlig barnevern	Drift	850			
Forebyggende helsetjenester barn og unge								
208	4.1, 5.1	3	Videreføring styrking av skolehelsetjenesten videregående skole 0,5 årsverk.	Drift	350	350	350	350
209	4.1, 5.1	3	Videreføring styrking av skolehelsetjenesten	Drift	2 050	2 050	2 050	2 050
IT - Oppvekst								
210	8.3, 8.4	4	IT skole Opprusting av datamaskiner til lærere etter behov	Drift		1 800	900	900
211		4	IT bhg opprusting av datamaskiner til ansatte etter behov	Drift		100	100	100
212	8.3, 8.4	4	Videre utvikling av SAS løsning	Drift	200	150		
213	8.3, 8.4	4	Videre utvikling av SAS løsning (lisenser)	Drift	225	225	225	225
214	5.1, 8.4	4	Datamaskiner til 4-6	Drift	1 800	1 800	1 800	1 800
215	8.3, 8.4	4	Programvare og apper i skole	Drift	500	500	500	500
216	5.1, 8.3, 8.4	4	IT-barnehage - pedagogisk verktøy og tilrettelegging for læring	Drift	100	100	100	100
217	8.3, 8.4	4	Overgang til nytt system sikker lagring IOP skole og integrasjon til sak arkiv.	Drift	100	100	100	100
ANNET								
218	8.4	4	Videreføre sommerskole	Drift	250	300	300	300
219	8.4	3	Økt SLT stilling 0,5 for å møte utfordringsbilde mht forebygging og støttetilskift rus og ungdom, i tillegg til å ivareta arbeid med aldersgruppen 16 - 23 år	Drift	350	350	350	350
Drift					13 305	15 225	14 175	14 175
Investering					0	0	0	0

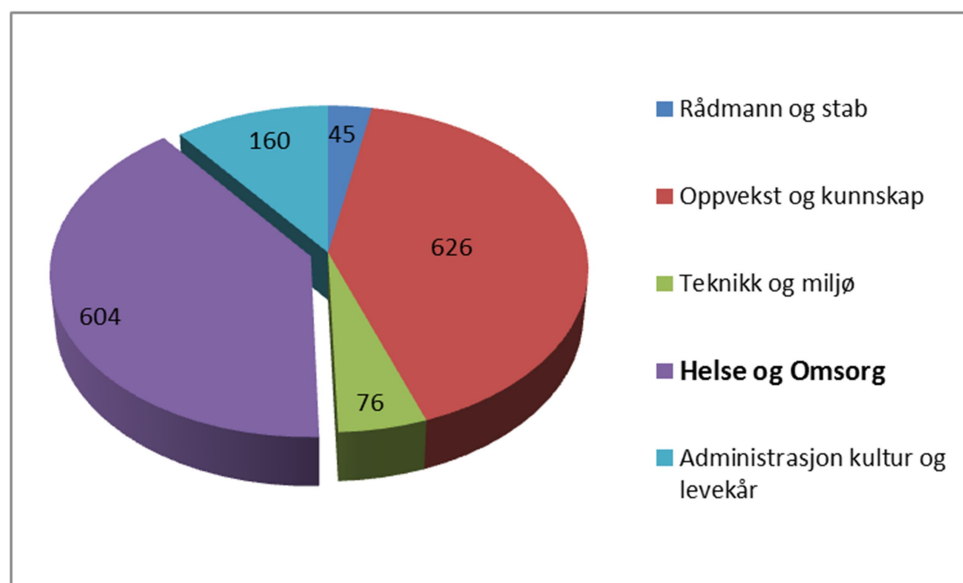
6.3 Helse- og omsorgssector

6.3.1 Organisasjonskart Helse og omsorg

6.3.2 Budsjettrammer og fordeling Helse og omsorg

Helse og omsorg	Beløp
Kommunaldirektør helse og omsorg	39 663
Tjenestekontoret	66 645
Psykisk helse og rus	41 768
Hjemmetjenesten	82 310
Omsorgsboliger	34 822
Bolig og aktivitet	112 229
Heldøgnsomsorg - institusjon	130 294
Helsehus og rehabilitering	96 622
Sum	604 352

Tabellen viser netto driftsutgifter for de ulike virksomhetene i sektoren.

6.3.3 Utvikling i utgifter og inntekter

Utvikling i utgifter og inntekter for sektoren (tall i tusen)

Helse- og omsorgssektor	Ø k o n o m i p l a n				
	2018	2019	2020	2021	2022
Lønnsutgifter	508 646	524 104	524 254	524 254	524 254
Øvrige utgifter	140 124	132 818	133 118	133 118	133 118
Inntekter	-52 827	-52 570	-51 680	-51 680	-51 680
Netto utgift	595 943	604 352	605 692	605 692	605 692

Avstemming budsjettendringer	
Budsjett 2018	595 943
Budsjett 2019	604 352
Endring	8 409
Endring i basisbudsjett	13 228
Driftsforbedringer	-8 294
Nye tiltak	3 475
Sum	8 409

Budsjett 2019 utgjør 604,4 mill. kr. Sammenlignet med budsjett 2018 er det en økning i netto utgifter med 8,4 mill.kr. Endringer i basis utgjør 13,2 mill.kr, driftsreduksjoner utgjør -8,3 mill.kr og nye driftstiltak 3,5 mill.kr. Endringene er spesifisert nedenfor.

Budsjett 2018 er budsjett før vedtatt endring 2.tertial.

6.3.4 Endringer i basisbudsjett

Endringer i basisbudsjett sammenlignet med budsjett 2018(tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2019	2020	2021	2022
Helårseffekt av lønnsoppgjør 2019	5 613	5 613	5 613	5 613
HTA økning lørdag-søndagstillegg	3 768	3 768	3 768	3 768
Kommunaldirektør Helse og omsorg				
Legevakt	2 769	2 769	2 769	2 769
Norsk Pasientskadeerstatning	200	200	200	200
Basistilskudd fastleger	900	900	900	900
Hjelpemiddellager	82	82	82	82
Hovedutvalgsmidler 2018	-500			
Tjenestekontoret				
Lønn, personlig assistent	243	243	243	243
Lønn, FP og pensjon avlastere	640	640	640	640
Avlastning kjøp fra andre	456	456	456	456
Kjøp fra andre, prisjustering	1 862	1 862	1 862	1 862
Kjøp fra andre endret, behov	-6 394	-6 394	-6 394	-6 394
Psykisk helse- og rus				
Helårseffekt av 0,5 nytt årsverk fra HR	378	378	378	378
Sidebygningen og krisesenter	240	240	240	240
Driftsbudsjett overført EF	-65	-65	-65	-65
Økt egenandel unge risikoutsatte	320	1 210	1 210	1 210
Hjemmetjenesten				
Kjøp vikartjenester	750	750	750	750
KPI justering inntekter	-425	-425	-425	-425
Miljøarbeidertjenesten				
Helårseffekt 7,74 årsverk overført fra RMU	2 107	2 107	2 107	2 107
Bjønnesåsen bo- og aktivitetssenter				
Prisjustering Kjøp fra andre	124	124	124	124
Økning driftsavtaler (digitalisering)	200	200	200	200
Brukerbetaling	-1 146	-1 146	-1 146	-1 146
Smidsrød Helsehus				
Økning driftstilskudd fysio	97	97	97	97
Driftsbudsjett Breidablikk overført EF	-491	-491	-491	-491
Brukerbetaling	1 500	1 500	1 500	1 500
Sum	13 228	14 618	14 618	14 618

Sektorens lønnsutgifter øker med 9,3 mill.kr grunnet økning i ulempelønn (ny tariffavtale) og helårseffekt av lønnsoppgjøret i 2018.

Kommunaldirektøren

Det er i budsjettet foreslått midler for å dekke økte kostnader til legevakt, hjelpemiddellager og kommunetilskudd til Norsk pasientskadeerstatning med 3.0 mill.kr. Driftstilskudd til fastleger er oppjustert i henhold til dagens sats og antall pasienter med 0,9 mill.kr. Midler til hovedutvalget på 0,5 mill.kr fra budsjett 2018 er ikke videreført.

Tjenestekontoret

Det foreslås å legge inn en økt kostnad på feriepengar og pensjon for avlastere grunnet høyesterettsdom på kr 0,6 mill.kr. Budsjett til personlig assistent foreslås økt med 0,2 mill.kr. Endret tjenestebehov for ressurskrevende tjenester fra privat leverandør til egen regi gir en nedgang i kjøp av tjenester på kr 6,4 mill.kr. Budsjett for kjøp av tjenester fra andre private aktører prisjusteres og tilsier en økning med kr 1,8 mill.kr.

Psykisk helse- og rus

Forebygging, mestrings og boligtiltak har fått overført 0,5 årsverk fra HR. Helårseffekten av økningen beløper seg til 0,4 mill.kr. Budsjettet for Krisesenter og Sidebygningen er prisjustert og øker med 0,2 mill.kr. Egenfinansieringen av videreført satsning på unge risikoutsatte øker med 0,3 mill.kr. Driftsbudsjett for strøm og fyring er overført Eiendomsforvaltningen med kr 65.000.

Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten foreslås styrkes med 0,75 mill.kr til kjøp av vikartjenester. Dette grunnet mangel på sykepleiekompetanse om sommer og på natt. Brukerbetalingen for hjemmehjelp og trygghetsalarm foreslås KPI justert med 0,4 mill.kr.

Miljøarbeidertjenesten

Helårseffekt av overføringen av 7,74 årsverk fra RMU i 2018 gir en økning i budsjettet med 2,1 mill.kr.

Bjønnesåsen bo- og aktivitetssenter

Budsjett for kjøp av plasser på Dagsenter (Inn på tunet) KPI justeres og økes med kr 0,1 mill.kr. Økte kostnader til driftsavtaler vedrørende digitalisering utgjør kr 0,2 mill.kr. Brukerbetalingen for Dagsenter og institusjonsplass foreslås økt med 1,1 mill.kr. Vask av sengetøy/arbeidstøy KPI-justeres med kr 74.000.

Smidsrød Helsehus

Driftstilskudd til fysioterapeuter justeres opp med kr 97.000. Driftsbudsjettet for Breidablikk sjømannshjem er overført Eiendomsforvaltningen med 0,5 mill.kr. Budsjettet for brukerbetalingen av fysioterapi og oppholdsbetaling foreslås nedjustert med 1,5 mill.kr.

6.3.5 Driftsreduksjoner

Driftsreduksjoner sammenlignet med budsjett 2018 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2019	2020	2021	2022
Driftsreduksjoner jfr Ksak 18/108				
Alle avdelinger	-1 616	-1 616	-1 616	-1 616
Kommunaldirektør				
Medarbeidere turnus i tjenesteproduksjon	-237	-237	-237	-237
Tjenestekontoret				
Nedgang i BPA	-922	-922	-922	-922
Bjønnesåsen bo- og aktivitetssenter				
1 årsverk - digitalt tilsyn	-750	-750	-750	-750
Endring i turnus, gir økt kapasitet og red. kjøp av tjenester	-4 165	-4 165	-4 165	-4 165
Sum	-7 690	-7 690	-7 690	-7 690
Driftsforbedringer ifm budsjettprosessen				
Kommunaldirektør				
Miljørettet Helsevern	-200	-200	-200	-200
Psykisk helse- og rus				
Vakant stilling psykolog	-150			
Reduserte reiseutgifter	-57	-57	-57	-57
Smidsrød Helsehus				
Endret drift kjøkken	-197	-197	-197	-197
Sum	-604	-454	-454	-454
Sum total	-8 294	-8 144	-8 144	-8 144

Sektoren har gjennomgått sine driftsbudsjetter og redusert disse ihht K-sak 108/18 med 1,6 mill.kr.

Kommunaldirektør

Det er overført 0,2 årsverk fra kommunaldirektøren til tjenesteproduksjon i turnus, dette gir en reduksjon i budsjettet på 0,24 mill.kr.

Tjenestekontoret

Det har vært en nedgang i behovet for brukerstyrt personlig assistanse, dette gir en mindreutgift på kr 0,9 mill.kr.

Bjønnesåsen bo- og aktivitetssenter

Ved innføringen av digitalt tilsyn er det redusert bemanning med et årsverk som gir en mindreutgift på 0,75 mill.kr.

Driftsforbedringer ifm budsjettprosessen
Kommunaldirektør

Budsjettpost for Miljørettet helsevern foreslås redusert med 0,2 mill.kr

Psykisk helse- og rus

Vakant stilling psykolog, gir en mindreutgift på 0,15 mill. kr. Budsjettposten reiseutgifter er redusert og gir en mindreutgift på kr 57.000.

Smidsrød Helsehus

Endret drift kjøkken, kantinedrift på Smidsrød Helsehus og Bjønnesåsen Bo- og aktivitetssenter legges ned. Dette gir en mindreutgift i budsjettet på 0,2 mill.kr

6.3.6 Nye tiltak

Nye driftstiltak (tall i tusen)

Beskrivelse	Ø k o n o m i p l a n			
	B2019	2020	2021	2022
Tjenestekontoret				
Overliggerdøgn Rus- og psykiatri	425	925	925	925
Bjønnesåsen bo- og aktivitetssenter				
Endret behov - bruk av ressurscenter	2 850	2 850	2 850	2 850
Utstyr og inventar- innføring arb.lister	200			
Sum total	3 475	3 775	3 775	3 775

Tjenestekontoret

Helse- og omsorgsdepartementet har innført kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter også i psykisk helsevern, dette gir en økt kostnad for kommunen på 0,4 mill.kr.

Bjønnesåsen bo- og aktivitetssenter

Endret behov tilknyttet ressurskrevende tjenester gir en økning på bruk av ressurscenteret, dette beløper seg til 2,9 mill.kr. Forslag om innkjøp av utstyr og inventar til innføring av arbeidslister i avdelingene gir en ekstra kostnad på kr 0,2 mill.kr.

6.3.7 Handlingsplan Helse og omsorg

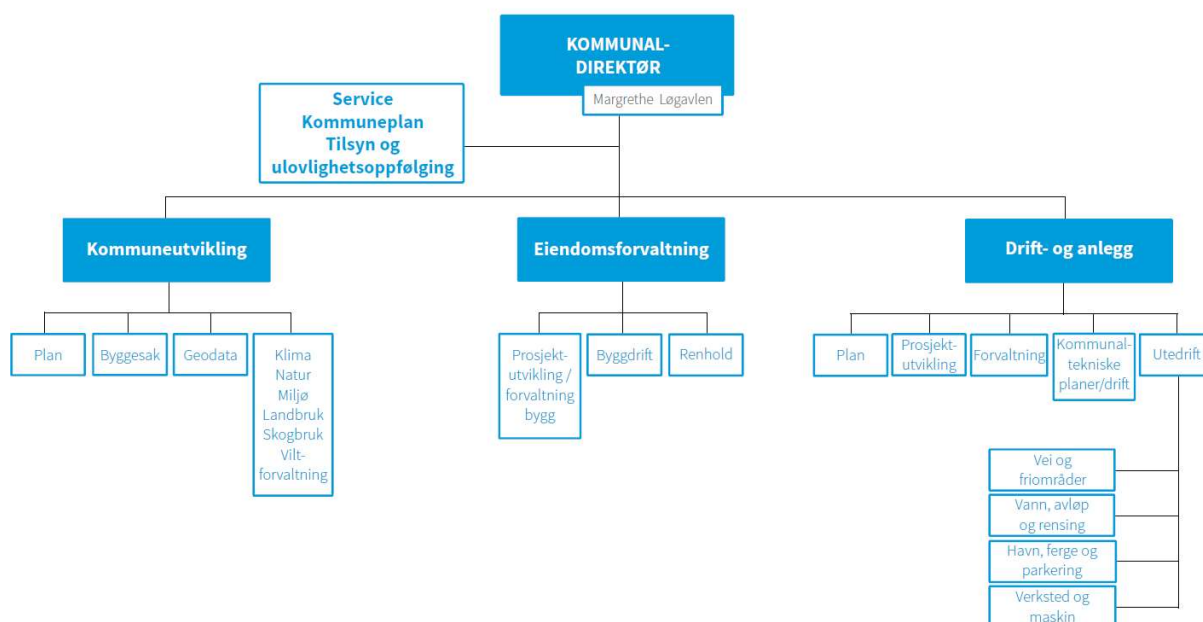
Leseveiledning til tabell: se kapittel 2.3

		FNs		Drift/ Invest	2019	2020	2021	2022
Nr	Delmål	bærekrafts mål	Tiltak mål					
			Helse og omsorg, felles					
301	4.3	3	Kommunalt driftstilskudd fysio, 50%	Drift	210	210	210	210
302	4.3		Rekrutteringstiltak sykepleiere	Drift	750	750	750	750
303	4.1, 4.2	3	Etablere frivillig forebyggende og pårørendearbeid for hjemmeboende	Drift	100	100	100	100
			Tjenestekontor					
304	4.2, 4.3		Økning av omsorgsstønad.	Drift	250	500	500	500
			Tjenester til hjemmeboende					
305	4.2	3	Økte ressurser til hjemmeboende og omsorgsboliger	Drift	1 500	1 500	1 500	1 500
306	4.2, 4.3	3	Trygghetsalarmer til innbyggere som har behov for det.	Drift	0	0	0	0
307	4.2,4.3	3	Økte ressurser til kreftkoordinator, 50 %	Drift	350	350	350	350
308	4.2, 4.3	3	Økte ressurser til demenskoordinator, 50%	Drift	350	350	350	350
309	4.2,4.3	3	KOLS-koordinator (spesialsykepleier), 100%	Drift	860	860	860	860
310	4.2, 4.3	3	1 årsverk Fysioterapeut - styrke rehabiliteringstilbudet til hjemmeboende	Drift	400	400	400	400
311	4.2, 4.3	3	Økte ressurser til ambulerende tjenester sees i smh med åpning av Gipø Vest	Drift		750	1 500	1 500
312	4.3, 4.4	3	Utvidet aktivitetstilbud for hjemmeboende med demens, 24 tilrettelagte demensplasser. 2 årsverk og transportkostnader	Drift	2 350	2 350	2 350	2 350
313	4.3, 4.4	3	Tilskudd til tilrettelagte dagtilbudsplasser for msk med demens	Drift	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
314			Egenbetaling transport	Drift	-250	-250	-250	-250
315	4.3, 4.4	3	Økt grunnbemanning inkludert 1 ergoterapeut, totalt 2,5 årsverk for bemannede omsorgsboliger	Drift	1 500	1 500	1 500	1 500
			Miljøarbeider tjenesten					
316	4.3		Garasje/carport, Hårkollen Dagsenter	Investering			100	
			Rus og psykiatritjenesten					
317	4.3		Velferdsobligasjoner	Drift		175		
			IT - Helse og omsorg					
318	4.2,4.3		Digitalt tilsyn Tjøme omsorgsenheter	Investering	2 700			
318	4.2,4.3		Lisenser digitalt tilsyn	Drift	70	70	80	80
318	4.2,4.3		Bespargelse nattevakt ved innføring digitalt tilsyn	Drift		-1 800	-1 800	-1 800
319	4.2,4.3		Digitalt tilsyn Bjørneåsen/toppen	Investering		1 500		
320	4.1, 4.2, 4.3		Touchgo-løsning for beboerdørene i Lindholmen & Vierskjær	Investering	400			
321	4.1, 4.2, 4.3		Sensorer/digitalt tilsyn og beredskapsutstyr til bemannede boliger i hjemmetjenesten.	Investering		500	500	500
322	4.1, 4.2, 4.3	3	Trygghetsteknologi til hjemmeboende (eks trygghetsalarm), leie	Drift	500	100	100	100
323	4.1, 4.2, 4.3	3	Elektronisk medisineringsstøtte	Drift	600	200	200	200
324	4.1, 4.2, 4.3		E-lås for erstatning av løse nøkler og nøkkelbokser	Drift		300	300	300
325	4.1, 4.2, 4.3		Gerica eSense og eRom	Investering		400		
			Institusjoner og helsehus					
326	4.1	3	Utvidet drift legekort, økte inntekter	Drift	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
326	4.1	3	Utvidet drift legekort, økte kostnader	Drift	1 800	1 800	1 800	1 800
327	4.1, 4.2	3	Lavterskel mestringssenter, 0,5 årsverk	Drift	300	300	300	300
328	4.3	3	Innkjøp av desinfeksjonsrobot til institusjonene	Investering	150			
329	4.1		Betaling for deltakelse på treningsgrupper på Sjølyst	Drift	-120	-120	-120	-120
330	4.3		Full drift avdeling 1	Drift	0	0	7 100	7 100
Drift					7 320	6 195	13 880	13 880
Investering					3 250	2 400	600	500

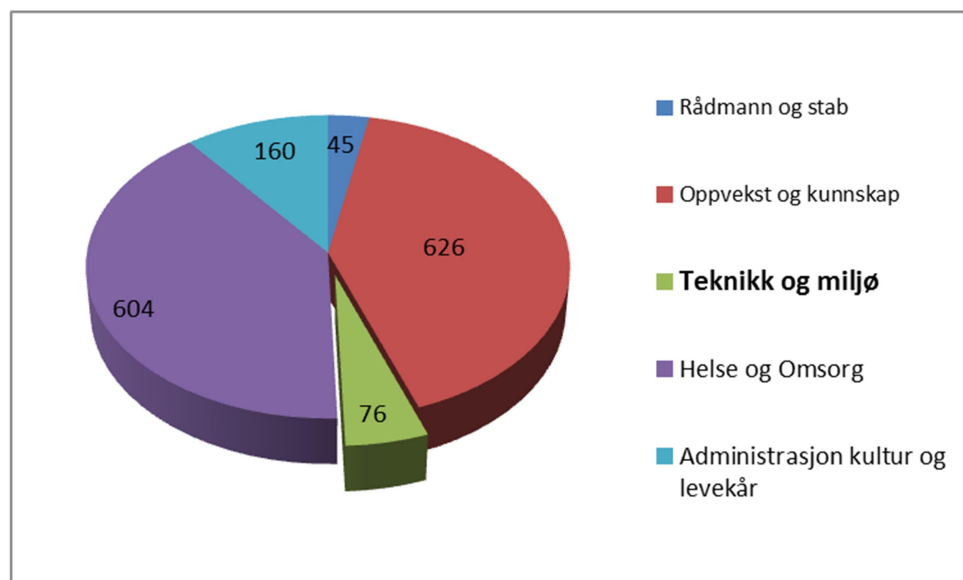
6.4 Teknikk og miljø

6.4.1 Organisasjonskart Teknikk og miljø

6.4.2 Budsjettrammer og fordeling Teknikk og miljø

Teknikk og miljø	Beløp
Kommunaldirektør	8 267
Kommuneutvikling	9 422
Eiendomsforvaltning	74 021
Brannvesen	19 761
Utedrift	31 617
Drift og anlegg	-65 251
Småbåthavner og sjøbruk	-1 990
Sum	75 847

Tabellen viser netto driftsutgifter for de ulike virksomhetene i sektoren.

6.4.3 Utvikling i utgifter og inntekter

Utvikling i utgifter og inntekter for sektoren (tall i tusen)

Økonomiplan					
Teknikk og Miljø	2018	2019	2020	2021	2022
Lønnsutgifter	115 625	118 113	118 113	118 113	118 113
Øvrige utgifter	186 830	192 123	192 123	192 123	192 123
Inntekter	-217 872	-234 389	-242 389	-254 389	-252 389
Netto utgift	84 583	75 847	67 847	55 847	57 847

Avstemming budsjettendringer	
Budsjett 2018	84 583
Budsjett 2019	75 847
Endring	-8 736
Endring i basisbudsjett	-6 374
Driftsforbedringer	-4 074
Nye driftstiltak	1 712
Sum	-8 736

Sammenlignet med budsjett 2018 er det for 2019 en reduksjon i netto utgifter med 8,7 mill.kr. Endringer i basis utgjør en reduksjon på 6,4 mill.kr, driftsreduksjoner på 4 mill.kr og nye tiltak 1,7 mill.kr. Endringene er spesifisert nedenfor.

Budsjett 2018 er budsjett før vedtatte endringer i 2. tertial.

6.4.4 Endringer i basisbudsjett

Endringer i basisbudsjett sammenlignet med budsjett 2018 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2019	2020	2021	2022
Helårseffekt av lønnsoppgjør 2019	461	461	461	461
Kommunaldirektør teknisk sektor				
Budsjettering refusjon sykepenges	-500	-500	-500	-500
Kommuneutvikling				
Økte gebyrinntekter	-359	-359	-359	-359
Økte utgifter fallvilt	75	75	75	75
Brannvesen				
Reduserte utgifter VIB	-721	-721	-721	-721
Småbåthavner og sjøbruk				
Økte inntekter	-125	-125	-125	-125
Reduserte utgifter	-15	-15	-15	-15
Drift og anlegg				
Tillegg fastlønn vaktordning og overtid	1 031	1 031	1 031	1 031
Økning driftsutgifter	248	248	248	248
Beregning pensjon små stillinger	281	281	281	281
Selvkost vann				
Økte gebyrinntekter	-1 770	-1 770	-1 770	-1 770
Økte driftskostnader	130	130	130	130
Reduserte overføringer til andre	-300	-300	-300	-300
Reduksjon bruk av fond	-15	-15	-15	-15
Selvkost avløp				
Økte gebyrinntekt	-6 911	-6 911	-6 911	-6 911
Økte driftskostnader	76	76	76	76
Økte utgifter til IKS avløp	566	566	566	566
Redusert avsetning til fond	-488	-488	-488	-488
Selvkost renovasjon				
Økte gebyrinntekter	-2 226	-2 226	-2 226	-2 226
Økte utgifter til Vesar	2 400	2 400	2 400	2 400
Økte driftskostnader	114	114	114	114
Økte bruk av fond	-240	-240	-240	-240
Refusjon fra andre	300	300	300	300
Selvkost feiing				
Økte gebyrinntekter	-349	-349	-349	-349
Økte driftsutgifter	34	34	34	34
Økte utgifter IKS feiing	280	280	280	280
Redusert avsetning til fond	-75	-75	-75	-75
Selvkost slam				
Økte gebyrinntekter	-245	-245	-245	-245
Økte driftsutgifter	366	366	366	366
Økte utgifter IKS slam	408	408	408	408
Økt bruk av fond	-110	-110	-110	-110
Eiendomsforvaltningen				
Tillegg fastlønn vaktordning	400	400	400	400
Økte driftskostnader: strøm, komm.avgifter og husleie	5 732	5 732	5 732	5 732
Økte inntekter	-4 827	-4 827	-4 827	-4 827
Sum	-6 374	-6 374	-6 374	-6 374

Kommunaldirektør teknikk og miljø

Refusjon sykepenger foreslås budsjettert samlet for sektoren på budsjettområdet for kommunaldirektør med 0,5 mill. kr

Kommuneutvikling

Virksomhetens driftsinntekter foreslås justert med 0,36 mill. kr tilsvarende deflator.

Utgifter til fallvilt øker med kr. 75.000 som følge av ny avtale med tjenesteleverandør.

Brannvesen

VIB har varslet reduserte utgifter i brannvesenets tjeneste for 2019, dette tilsvarer en reduksjon på 0,72 mill. kr for Færder kommune.

Småbåthavner og sjøbruk

Leieinntektene er indeksregulert, det gir en økning på 0,12 mill. kr. For øvrig foreligger det reduserte driftsutgifter på kr. 15.000.

Utedrift DA

Driftsbudsjettet utenom VAR foreslås økt med til sammen 1,56 mill. kr. I økningen er det medberegnet økte lønnsutgifter knyttet til vaktlønn og overtid samt pensjonsutgifter for små stillinger. Økning skyldes primært at vaktordning i Færder ikke var vedtatt ved budsjetteringen av 2018, samt endret beregningsgrunnlag for pensjon.

Utedrift DA/Plan og prosjekt – VAR

Tabellen nedenfor viser foreslått endring i normalgebyret for vann, avløp, renovasjon, feiing og slam.

Normalgebyr	2018	2019	Endring
Vann	3 629	3 725	96
Avløp	7 375	7 845	470
Renovasjon	2 453	2 650	197
Feiing	451	489	38
Slam	1 446	1 508	62

Vann:

Vanngebyrene øker med 2,7 % for en standard abonnent. Dette skyldes:

- Investeringer på avløpsnett er i gjennomsnitt for 23 mill. kr pr. år fremover, det gjør at vi får økte renter og avdrag på lån.
- Økning driftsutgifter gjelder husleie og påvisningskostnader, overføring til andre er redusert etter forventning om lavere omfang av refusjoner.

Avløp:

Avløpsgebyrene øker med 6,4 % for en standard abonnent. Dette skyldes:

- Økt vedlikehold og drift av ledningsnett
- Investeringer på avløpsnett er i gjennomsnitt 65 mill. kr pr. år, det gjør at vi får økte renter og avdrag på lån.
- En økning av renter og avdrag på lån vil øke gebyrene fremover.
- Økning i direkte utgifter på 0,64 mill. kr fordelt på drift og økning utgifter til Tønsberg renseanlegg.
- Reduksjon avsetning til fond skyldes negativt fond.

Renovasjon:

Renovasjonsgebyret for en standard abonnent øker med 8,0 %. Dette skyldes:

- Økning i utgifter til Vesar utgjør 2,4 mill. kr
- Driftskostnader øker med 0,1 mill. kr.
- Refusjon fra andre vedr. finansieringskostnad Lofthødd er redusert og avstemt med reelle kostnader.
- Økning bruk av fond utgjør 0,24 mill. kr .

Feiing

Normalgebyret for en standard abonnent øker med 8,4 %, dette skyldes:

- Økte utgifter til VIB.

Slamtømming:

Dette gjelder eiendommer som ikke er tilknyttet kommunalt renseanlegg. Slangebyr øker med 4,3 % for en standard abonnent, dette skyldes:

- Økte utgifter til Tønsberg renseanlegg.
- Økte utgifter til tømning av slam fra ekstern tilbyder.

Eiendomsforvaltningen

Budsjett for tillegg til vaktmestre foreslås økt med 0,4 mill.kr. Lønnsøkning skyldes primært at vaktordning i Færder ikke var vedtatt ved budsjetteringen av 2018.

Driftskostnader tilknyttet kommunale bygg øker med 5,7 mill.kr. som følge av økte strømkostander, økt husleie og kommunale avgifter.

Inntekter til husleie og andre områder øker med 4,8 mill.kr.

6.4.5 Driftsreduksjoner

Driftsreduksjoner sammenlignet med budsjett 2018 (tall i tusen)

Beskrivelse	Ø k o n o m i p l a n			
	B2019	2020	2021	2022
Driftsreduksjoner jfr Ksak 18/108				
Eiendomsforvaltningen				
Reduksjon ett årsverk: eiendomsforvalter	-680	-680	-680	-680
Driftsreduksjon	-832	-832	-832	-832
Sum	-1 512	-1 512	-1 512	-1 512
Driftsforbedringer ifm budsjettprosessen				
Kommuneutvikling				
Redusert 0,4 årsverk landbruk	-337	-337	-337	-337
Redusert budsjett kjøp av tjenester	-275	-275	-275	-275
Finansiering styrking byggesaksavdeling med omstillingsmidler	-750	-750	-750	-750
Eiendomsforvaltningen				
Effektivisering av renhold	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Sum	-2 562	-2 562	-2 562	-2 562
Sum total	-4 074	-4 074	-4 074	-4 074

Eiendomsforvaltningen

Det foreslås å ikke videreføre vakant forvalterstilling, reduksjonen utgjør 0,7 mill.kr. Virksomheten effektiviserer driften og reduserer driftsbudsjettet med 0,8 mill.kr.

Det foreslås at kjøp av eksterne renholdstjenester avsluttes i 2019. Bygningsservice vil overta tjenestene innenfor sine rammer. Effektivisering av renholdstjenester utgjør en mindretgift på 1,2 mill.kr i 2019.

Kommuneutvikling

Det er redusert en stilling tilsvarende 0,4 årsverk på landbruk etter en helhetsvurdering. Det er identifisert redusert behov for kjøp av eksterne tjenester tilsvarende 0,28 mill. kr. Det foreslås å videreføre bruk av omstillingsmidler til å finansiere styrking av byggesaksavdelingen.

6.4.6 Nye driftstiltak

Nye driftstiltak (i hele tusen tall)

Beskrivelse	Ø k o n o m i p l a n			
	B2019	2020	2021	2022
Kommunaldirektør teknisk sektor				
Ny stilling tilsyn og ulovlighet overført fra Rådmann	1 021	1 021	1 021	1 021
Kommuneutvikling				
Styrke byggesaksavdeling, 0,6 årsverk	381	381	381	381
Planarbeid Tjøme sentrum og Teie	310	310	310	310
Sum total	1 712	1 712	1 712	1 712

Kommunaldirektør teknikk og miljø

Det er opprettet en ny stilling for å styrke avdeling for tilsyn og ulovlighet. Stillingen finansieres med overført stillingshjæmme fra Rådmann og medfører ikke en økning i kommunens driftsutgifter.

Kommuneutvikling

Byggesaksavdeling er styrket med 1 årsverk. 40 % av stillingen finansieres med omdisponering av midler innenfor sektoren. Det er satt av midler til planarbeid knyttet til Tjøme sentrum og Teie sentrum.

6.4.7 Handlingsplan Teknikk og miljø

Leseveiledning til tabell: se kapittel 2.3

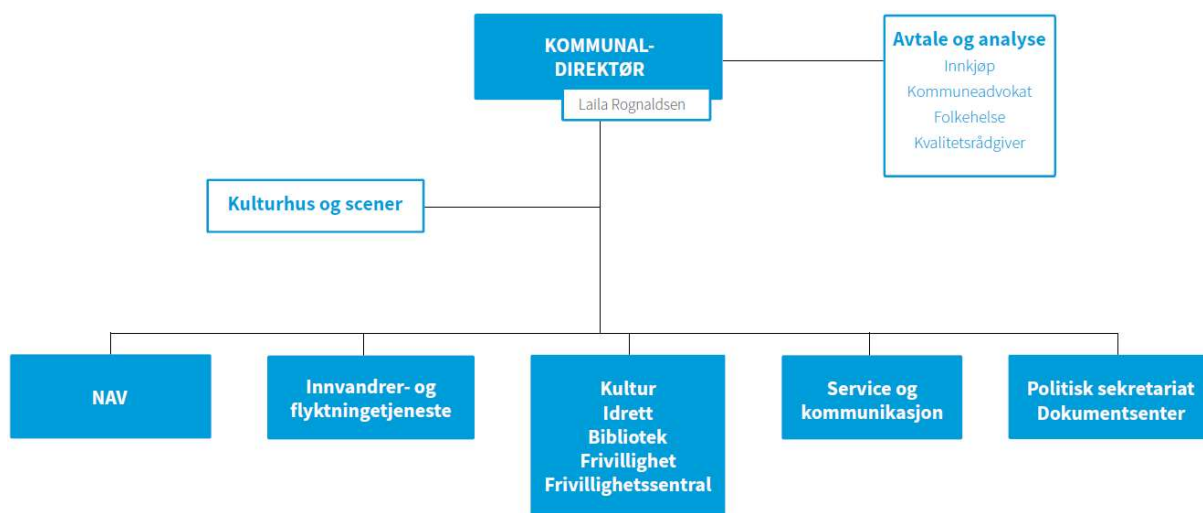
Nr	Delmål	FNs bærekraftsmål	Tiltak	Drift/ Invest	2019 2020 2021 2022			
			Eiendomsforvaltningen					
401	6.8	7,9,11	Rehabiliteringsplan formålsbygg.	Investering	25 000	30 000	30 000	30 000
402	6.8	7,9,11	Rehabiliteringsplan /boligfornyingsplanen.	Investering	25 000	30 000	30 000	30 000
403	5.1, 6.8	4,9	Bygging av ny skole Labakken.	Investering		170 000	145 000	
404	4.4,6.8		Omsorgsboliger Gipø Vest	Investering	30 000	61 000		
405	4.4,6.8		Husbanktilskudd Gipø vest	Investering		-38 500		
406	5.1, 6.8		Ombygging/Endring av Brattås skole for flere elever	Investering		10 400	1 250	
407	4.4, 6.8		Ombygging Hjemseveien 17 til omsorgsboliger. (Tidlig fase)	Investering				34 097
408	8.4		Felles kortsystem/adgangskontroll Færder kommune	Investering		400		
409	8.4		Renhold - Kjøp av moppe/klut vaskemaskiner.	Investering		200		
410	4.4		Nye Lindholmveien 27.	Investering		37 500		
411	4.4		Kirkeveien 401 - Utvikle tilbud til mennesker med sammensatt behov	Investering		500	15 000	20 000
412	1.1, 1.2, 6.8		Prosjektering og bygging av bibliotek, kommer som egen sak til behandling i kommunestyret	Investering				
413	4.3	9	Sykesignalanlegg ved omsorgsboligene Ekornrød og Rødstoppen.	Investering		1 500		
414	6.8		Påbygg av personalrom og garderobe iht lowerk, i de betjente omsorgsboligene.	Investering			10 000	
415	6.8		Oppgradering og bytte av kjøkkeninnredning på Tjøme omsorgssenter og Bjønnesåsen bo- og aktivitetssenter, Semsveien 90.	Drift		1 000		
			Kommuneutvikling					
416	1.1, 3.4	3	Friluftsmål	Investering	1 500	2 000	2 000	2000
417	1.2, 1.4	12,15	Identifisere større boligområder med fortetningspotensiale og estetisk tilpasning .	Drift		300	300	300
418	1.2, 1.6	9	Planlegging av offentlige arealer i Teie sentrum inklusive utvikling av Teie torv som en attraktiv offentlig møteplass.	Drift	200	100	100	100
419	7.2		Kartlegging av kvikkleireområder i Færder	Drift			100	
420	8.1, 8.2, 8.3	11,13	50% stilling til klimarådgiver, bl.a. knyttet til oppfølging av klima- og energiplan for Færder kommune	Drift		450	450	450
421	8.4	9	Ajourføring av kartverket	Drift		350	400	
422	6.5	6	Deponi rene masser	Investering			300	

FNs		bærekrafts mål		Tiltak	Drift/ Invest	2019	2020	2021	2022
Nr	Delmål								
423	8.1, 8.2, 8.3			Styrke saksbehandlerkapasiteten på plan - 50% stilling	Drift		450	450	450
424	1.1, 3.4	3		Utarbeide nytt turkart, søke tilskuddsmidler	Drift	0			
425	1.1, 3.4	3		Opparbeiding av kyststier og pilegrimsled	Drift		100		
426	1.2	9		Regulering Tjøme sentrum	Drift	200			
Virksomhet drift og anlegg									
427	1.3, 3.4			Utvikle Jensesund på Vestre Bolæren som attraktiv innfallsport til nasjonalparken, herunder etablering av bryggeanlegg for fritidsbåter	Investering		3 000	2 000	
428	3.3			Universell tilrettelagt badeanlegg	Investering			2 000	
429	1.3, 1.6, 3.4			Tenvik. Tilrettelegge for økt parkeringskapasitet for bosatte og fritidsboende på Veierland. Opparbeidelse av ny parkeringsplass i Skjønvik	Investering				1000
430	3.4			Hella - Tilrettelegge for parkering til frområdet.	Investering	200	1 000		
431	6.1			Oppsetting av manglende veilys på kommunale veier på Veierland i luftstrekk kr 1 mill, alternativ kabel 1,7 mill	Investering				1 000
432	6.2			Veierland. opprusting av veier	Investering	500			
433	6.2	11		Kommunale veier - oppgradering	Investering	4 000	4 500	4 500	4 500
434	6.1, 6.2	11		Kommunale veier - oppgradering busstopp/lommer universell tilrettelegging	Investering	300	300	300	300
435	6.1	11		Veilys - Oppgradering	Investering	1 500	1 500	1 500	1 500
436	1.6, 3.3, 6.1, 6.2	11		Planlegge og bygge sykkelveier i henhold til trafiksikkerhetsplanen	Investering	10 000	10 000	10 000	10 000
437	8.6, 6.1, 6.2	11		Gjennomføre mindre tiltak i kommunens trafiksikkerhetsplan.	Investering	450	450	450	450
438	6.4	6		Tømmestasjoner for fritidsbåter, alternativt etablere direkte kobling inn på spillvannsnettet.	Investering	250	250		
439	6.4	6		Utbygging og fornyelse av avløpsanlegg i henhold til hovedplan avløp og utslippstillatelsen	Investering	57 000	57 000	57 000	57 000
440	6.4	6		Opprydding i avløp som ikke går til renseanlegg i henhold til handlingsplan.	Investering	8 000	8 000	8 000	8 000
441	6.3	6		Utbygging og fornyelse av anlegg i henhold til hovedplan vann	Investering	23 000	23 000	23 000	23 000
442	8.4			Fornye av utstyr og maskinpark	Investering	2 500	2 500	2 300	2 300
443	6.2, 3.4			Verdens ende - parkering, oppgradering kapasitetsutvidelse	Investering	2 500			
444	3.4			Verdens ende - etablering av bilparkering	Investering		1 500		
445	3.4			Sandøysund - oppgradering/nytt servicebygg	Drift	500			
446	6.2			Fergeodden - Oppgradering - Beløp ikke avklart	Investering				
447	4.1, 6.1			Gs vei fra Haug til Hulebak fylkesvei	Drift				6 000
448	4.1, 6.1			Gs vei Grimestad . Holtane Etappe 2 fylkesvei	Drift				6 000
449	6.8			Lokalisering utedrift , forprosjekt	Investering	500			
450	8.4			Ny stilling i utedrift	Drift			650	650
451	2.2			1 times gratis parkering på Teie Torv	Drift	300	300	300	300
452	6.4	6		Renovasjon frområder	Investering	450			
453	3.4			Bryggeanlegg Vestre Bollærn	Investering	400			
454	6.3, 6.4	6		Utarbeide nye hovedplaner for Færder kommune vann og avløp	Drift	500			
455	3.4	15		Opprensning av dammer, Andedammen, Rosanes,	Drift	200	100	100	100
456	6.5	6		Sigevann fra gammel fylling Støyten, renovasjon	Investering	2 200			
457	3.6			Nøtterøy Kirkegård - oppgradering	Investering	700			
458	6.2, 6.3, 6.4			GPS - VVA	Drift	120			
459	3.4			Oppgradering av kommunale brygger	Drift	250	250	250	
460	3.3	3		Oppgradering av lys i Lysløype Nøtterøy	Investering			230	
461	3.3	3		Lysløype - Tjøme - etablering (kostnad ikke avklart)	Investering				
462	5.2, 3.3, 3.4	3		Oppgradere Rosanes frområde, tilrettelegging for opphold, lek mv.	Investering	3 200			
Drift						2 270	3 400	3 100	14 350
Investering						199 150	418 000	344 830	225 147

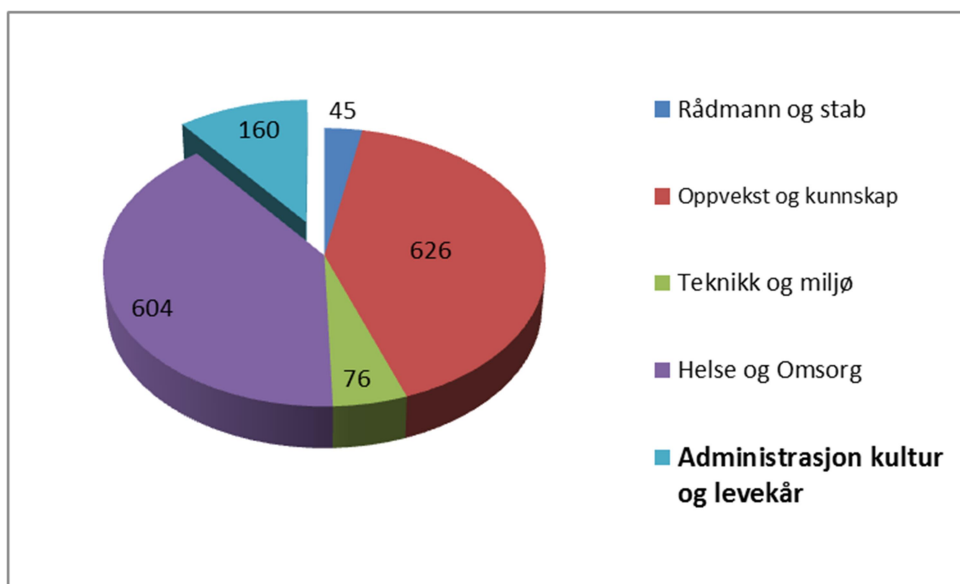
6.5 Administrasjon, kultur og levekår

6.5.1 Organisasjonskart Administrasjon, kultur og levekår

6.5.2 Budsjettrammer og fordeling Administrasjon, kultur og levekår

Administrasjon, kultur og levekår	Beløp
Stab, administrasjon, kultur og levekår	22 786
NAV	61 962
Innvandrertjenesten	35 676
Servicesenteret	4 923
Dokumentsenter	3 392
Sekretariat	9 904
Kulturenheten	18 404
Nøtterøy kulturhus	2 866
Sum	159 914

Tabellen viser netto driftsutgifter for de ulike virksomhetene i sektoren.

6.5.3 Utvikling i utgifter og inntekter

Utvikling i utgifter og inntekter for sektoren (tall i tusen)

Administrasjon, kultur og levekår	Ø k o n o m i p l a n				
	2018	2019	2020	2021	2022
Lønnsutgifter	74 867	72 249	71 782	70 249	69 782
Øvrige utgifter	112 356	110 604	110 457	110 792	110 457
Inntekter	-25 587	-22 940	-22 706	-22 706	-22 706
Netto utgift	161 636	159 914	159 534	158 335	157 533

Avstemming budsjettendringer	
Budsjett 2018	161 636
Budsjett 2019	159 914
Endring	-1 722
Endring i basisbudsjett	-2 188
Driftsreduksjoner	-2 001
Nye driftstiltak	2 467
Sum	-1 722

Sammenlignet med 2018 er det en reduksjon i netto utgift med 1,7 mill. kr. Endringer i basis utgjør 2,2 mill. kr, driftsreduksjoner utgjør 2,0 mill. kr og nye driftstiltak utgjør 2,5 mill. kr. Endringene er spesifisert nedenfor.

Budsjett 2018 er budsjett før vedtatt endring av 2. tertial.

6.5.4 Endringer i basisbudsjett

Endring i basisbudsjett sammenlignet med budsjett 2018 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2019	2020	2021	2022
Helårseffekt av lønnsoppgjør 2018	871	871	871	871
Kommunaldirektør adm., kultur og levekår				
Forsikringstrekk ansatte	-173	-173	-173	-173
Lisenser og serviceavtaler, ovf andre sektorer	-182	-182	-182	-182
VMAN-prosjekter, ovf til investering	-300	-300	-300	-300
Utleie av servere	-400	-400	-400	-400
Bortfall tilskudd til KS, digitaliseringsprosjekt	-533	-533	-533	-533
Kjøp av IKT-tjenester	-1 132	-1 132	-1 132	-1 132
NAV				
Økonomisk sosialhjelp og sosiale lån	3 470	3 470	3 470	3 470
Refusjoner	-200	-200	-200	-200
Uttrekk budsjett for NAV-veileder	-87	-87	-87	-87
Innvandertjenesten				
Redusert inntekt norsktilskudd	3 250	3 250	3 250	3 250
Økonomisk sosialhjelp	-100	-100	-100	-100
Vakanse	-108	-108	-108	-108
ICDP og Jobbsjansen	-568	-568	-568	-568
Introduksjonsstønad	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Kjøp av norskundervisningstjenester	-5 100	-5 100	-5 100	-5 100
Service og kommunikasjon				
Opptrykking av adgangskort og talekanaler	86	86	86	86
Dokumentsenter				
Netto inntekter skjenke- og tobakkskontroll	-40	-40	-40	-40
Sekretariatet				
Valg	802	0	802	0
Revisjon	-53	-53	-53	-53
IKA Kongsberg	72	0	0	0
Kulturenheten				
Tønsberg ishall	75	75	75	75
Tønsberg og Færder bibliotek	120	120	120	120
Maier Arena	42	294	294	294
Utleie av kompetanse	-234	0	0	0
Nøtterøy kulturhus				
Salgs- og utleieinntekter	-370	-370	-370	-370
Lisenser	104	104	104	104
Sum	-2 188	-2 576	-1 774	-2 576

Kommunaldirektør administrasjon, kultur og levekår

Forsikringstrekk av ansatte er budsjettert lavere enn det faktiske trekket med 0,17 mill. kr. Lisenser og serviceavtaler foreslås overført til tilhørende virksomheter med 0,18 mill. kr. Budsjetterte prosjektmidler til Vestfold Metropolitan Area Network (V-MAN) foreslås overført fra drift til investering med 0,3 mill. kr. Utleie av flere og dyrere servere gir en merinntekt på 0,4 mill. kr. Færder kommune deltok i finansieringsordning for felles digitaliseringsprosjekter i regi av KS med et engangstilskudd på 0,53 mill. kr i år 2018. Færder kommunes andel av interkommunalt IKT-samarbeidet i 2019 gir reduksjon i kjøp av IKT-tjenester med 1,1 mill. kr.

NAV

Økonomisk sosialhjelp og sosiale lån foreslås å øke med 3,5 mill.kr. Utvikling av økonomisk sosialhjelp har økt i 2018. Utviklingen i 2019 må følges tett. Dersom kostnader til blant annet strøm fortsetter å øke, vil dette kunne påvirke utgiftene til sosiale bidrag. Endringer vil kunne medføre behov for justering av denne posten i 2019. Refusjonsinntekt tilknyttet bidragsmottakere som går over på statlige ytelser foreslås økt med 0,2 mill. kr. Forsøket med NAV-veileder i videregående skole er avsluttet og medfører en mindretgift på kr 87 000.

Innvandrertjenesten

Norsktilskudd reduseres med 3,3 mill. kr som følge av at kommunen ikke lenger mottar tilskudd for det siste store kullet av innvandrere bosatt i år 2016. Økonomisk sosialhjelp foreslås redusert med 0,1 mill. kr. Ubenyttet vakanse foreslås ikke videreført med 0,1 mill. kr. Tilskudd for deltagelse i programmet ICDP foreldreveiledning og prosjektet Jobbsjansen utgjør en netto merinntekt på 0,57 mill. kr. Det er forventet bosetting i 2019 på nivå med årets bosetting. Midler til introduksjonsstønad foreslås redusert med 1,5 mill. kr som følge av forventning om netto færre deltakere i introduksjonsprogram. Budsjett for kjøp av norskundervisningstjenester foreslås redusert av samme grunn med 5,1 mill. kr.

Service- og kommunikasjon

Opptrykking av adgangskort og overførte serviceavtaler fra Kommunaldirektør AKL for drift av sentralbordet utgjør kr 86 000.

Dokumentsenter

Inntekter og utgifter til skjenke- og tobakksalgsskontroll utgjør en netto merinntekt på kr 40 000.

Sekretariatet

Kommunevalg 2019 budsjetteres til 0,8 mill. kr. Valg av ny revisor medfører en redusert kostnad på kr 53 000. Innsendelse av eldre skadet arkiv til Interkommunalt Arkiv for Buskerud Vestfold og Telemark IKS medfører kr 72 000 i merutgifter.

Kulturenheten

Driftstilskudd til Tønsberg ishall foreslås økt ihht samarbeidsavtale om ombygging og renovering med kr 75 000. Driftstilskuddet forplikter Tønsberg kommune til å holde hallen åpen 15 timer i uken, i tillegg til at Færder-skoler kan bruke ishallen på dagtid. Tilskudd til drift av Tønsberg og Færder bibliotek foreslås økt med 0,12 mill. kr som følge av dyrere strøm og driftskostnader i tillegg til kommunens andel av kostnader ved meråpent bibliotek. Driftstilskudd til Maier arena Tønsberg vil være en delårseffekt på kr 42 000 i 2019 siden anlegget åpner i slutten av året. Utleie av kompetanse utgjør en merinntekt på 0,23 mill. kr.

Det er innarbeidet gratis leie av idrettshaller for barn og unge under 19 år på hverdager.

Nøtterøy Kulturhus

Økte utleiesatser og billettpriser, effektivisert drift og tilskudd bidrar til at det forventes merinntekter på 0,37 mill. kr. Dyrere lisenser til terminaler, kulturhusverktøy, vederlag for offentlig framføring av musikk og billettsystemer utgjør 0,1 mill. kr.

6.5.5 Driftsreduksjoner

Driftsreduksjoner sammenlignet med budsjett 2018 (tall i tusen)

Beskrivelse	Ø k o n o m i p l a n			
	B2019	2020	2021	2022
Driftsreduksjoner, jfr. K.sak 108/18				
ALLE				
Driftskostnader	-1 221	-1 221	-1 221	-1 221
Innvandrertjenesten				
Engasjementsstilling	-670	-670	-670	-670
Dokumentsenter				
Porto	-110	-110	-110	-110
Sum	-2 001	-2 001	-2 001	-2 001

Driftskostnader på sektoren Administrasjon, kultur og levekår er redusert med 1,2 mill. kr ihht ksak 108/18.

Innvandrertjenesten

Budsjettmidler til engasjementsstilling på 0,67 mill. kr og foreslås ikke videreført.

Dokumentsenteret

Innføring av den digitale tjenesten «Svar-ut» gjør at mer av kommunens korrespondanse distribueres digitalt. Digitaliseringen gir 0,11 mill. kr i reduserte porto-utgifter utover reduksjonen i 1. tertial 2018.

6.5.6 Nye driftstiltak

Nye driftstiltak (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2019	2020	2021	2022
NAV				
Økte antall plasser i kvalifiseringsprogrammet fra 30 til 45	1 400	1 400	0	0
Engasjementsstilling i KVP	600	600	0	0
Kjøp av norskundervisningstjenester	250	250	250	250
Kulturenheten				
Gamle Idretten	17	25	25	25
Tilskudd lag og foreninger	200	200	200	200
Sum	2 467	2 475	475	475

NAV

Gode resultater fra kvalifiseringsprogrammet gjør at det foreslås å utvide ordningen fra dagens 30 plasser til 45 plasser. Det foreslås å avsette 0,6 mill. kr til en to-årig engasjementsstilling til programoppfølgingen og 1,4 mill. kr til kvalifiseringsstønad. Satsingen finansieres delvis av en forventning om lavere økonomisk sosialstøtte. Kjøp av norskundervisningstjenester utgjør 0,25 mill. kr.

Kulturenheten

Det interkommunale anlegget Gamle idretten planlegges å stå klart til mai 2019 og det foreslås å gi et tilskudd på kr 17 000 i 2019. Det foreslås å avsette 0,2 mill. kr til tilskudd til lag og foreninger.

6.5.7 Handlingsplan Administrasjon, kultur og levekår

Leseveiledning til tabell: se kapittel 2.3

Nr	Delmål	FNs bærekrafts mål	Tiltak	Drift/ Invest	2019	2020	2021	2022
NAV								
501	1.1, 2.1	1	Utvildelse årsverksramme med 0,5 årsverk for oppfølging ihht krav om aktivitetsplikt.	Drift	320	320	320	320
502	1.1, 2.1	1	1,5 ekstra årsverk knyttet til nytt krav om aktivitetsplikt.	Drift	1 000	1 000	1 000	1 000
503	1.1, 2.1	1	Intern satsning på barnefattigdom med 0,5 årsverk som erstatning for utgåtte prosjekter	Drift	350	350	350	350
504	1.1, 2.1	1,4	1 årsverk knyttet til 15 nye KVP-plasser	Drift	600	600	600	600
504	1.1, 2.1	1,4	Stønad 15 nye KVP-plasser	Drift	1 800	1 800	1 800	1 800
504	1.1, 2.1	1,4	Besparelse ved mindre sosiale bidrag ved opprettelse av 15 nye KVP-plasser	Drift	-1 620	-1 620	-1 620	-1 620
Service og kommunikasjon								
505	8.2,8.3, 8.4	9	Nytt intranett, som fungerer som et kommunikasjonsverktøy og en plattform for deling, samhandling og kulturbygging i den nye kommunen. Tilgjengelig også på mobil for alle ansatte.	Investering	200			
506	8.2,8.3, 8.4	9	Chat-robot som svarer skriftlig på spm om tjenester og tilbud hele døgnet	Drift	60	60	60	60
507	8.2,8.3, 8.4	9	Kommunikasjonsrådgiver 0,6 st for å øke brukermedvirkning i sektoren, event. sammen med andre sektorer	Drift	400	400	400	400
AKL								
508	8.3, 8.4	9	KS Digitaliseringsmidler	Drift	-533	-533	-533	-533
509	8.3, 8.4	9	Digitaliseringsprosjekt	Drift	533	533	533	533
Kultur								
510	3.2	11	Sikre kulturminnevernet i Færder kommune ved å tilknytte oss fagkompetanse innen kulturminnevern – 50 % stilling - kulturminneplan	Drift	250	150		
511	1.1, 1.2, 6.8	4	Meråpent bibliotek Tønsberg og Færder biblioteker. Færders andel 1/3.	Drift	125	125	125	125
512	1.1, 3.1, 3.3, 4.1, 4.3, 4.4, 5.1, 5.2, 8.8	3	Prosjekt midler ny svømmehall - Færders andel	Drift	1 333			
			Færders andel av drift ny svømmehall	Drift				4 300
513	3.1	4	Finansiering av lag og foreninger, bruk av kulturhuset	Drift	200	200	200	200
514	3.3	11	Tilskudd lag og foreninger	Drift	300	300	300	300
515	3.3	3	Interkommunalt anlegg: Maier Arena	Drift	168	420	420	420
Kulturhuset								
516	1.1, 1.2, 3.1	4,11	60% produsentstilling kulturhuset	Drift	420	420	420	420
517	3.1	4,11	Lager i tilknytning til scene	Investering	3 500			
518	3.1	4,11	25-årsjubileum høsten 2019	Drift	250			
519	3.1	10,11	Nytt teleslyngesystem for hørselshemmede	Investering	120			
IT								
520	8.4	9	8100 IT-investeringer	Investering	3 000	3 000	3 000	3 000
521	6.6	9	Fiber til beboere/forretningsdrift syd Nøtterøy/Tjøme	Investering	2 000	2 000	2 000	2 000
522	8.4	9	Ny Hovedswitch Nøtterøy og Tjøme	Investering		1 100		
523	8.3, 8.4	9	Nye lisenser operativsystem og MS office	Drift		1 200		
524	8.4, 8.6	9	IKT infrastruktur Bygningsmasse Tjøme	Investering	250	250		
525	8.4	9	iPad folkevalgte m/programvare	Investering	700			
Drift					5 956	5 725	4 375	8 675
Investering					9 770	6 350	5 000	5 000

7. Østre Bolæren

Drift og utvikling av Østre Bolæren foreslås videreført med Færder kommune som driftsansvarlig i samarbeid med frivillige organisasjoner og private aktører. Driften holdes adskilt fra kommunens ordinære regnskap. Det foreslås å videreutvikle og skape nye konsepter for Østre Bolæren som overnattingssted i randsonen i Færder nasjonalpark.

Drift av Østre Bolæren

Inngått leieavtale med Gulsrud Leirsted AS om 1990- og befalsforlegningen videreføres. Leirstedet på Østre Bolæren heter Færder leirsted. Kommunen står selv for drift av restaurant, kiosk og gjestehavn m.v. Kommunens eiendomsforvaltning ivaretar vedlikehold, opprusting og nybygg av infrastruktur og bygninger for bygg. Forvaltningsansvaret for enkelte bygg er overført til frivillige mot bruksrett.

Med utgangspunkt i tidligere politiske vedtak er følgende mål satt opp som rettesnor for utviklingen:

- Østre Bolæren skal være åpen for alle og nye driftskonsept skal bygge på øyas natur- og kulturhistoriske kvaliteter
- Østre Bolæren skal være et nav i utviklingen av Færder nasjonalpark og et foretrukket opplevelsessted og reisemål i Oslofjordregionen
- Det skal søkes samarbeid med organisasjoner og frivillige aktører om aktiviteter samt drift og vedlikehold av anleggsdelene på Østre Bolæren
- Drift og utvikling av Østre Bolæren skal innrettes slik at øya skal gå i økonomisk balanse på sikt

Det eksisterende kai-anlegget og fortøyningsbøyer trenger vedlikehold. Bygningsmassene trenger kontinuerlig vedlikehold. Vann- og avløpsanlegget må om få år utbedres. Tiltak for å øke antall besøkende videreføres. Ved inngangen til 2019 vil det være 2,7 mill. kr på fond.

For år 2019 foreslås det å budsjettere med 7 000 gjestedøgn basert på det antall gjestedøgn man har oppnådd i 2018. Det foreslås færre investeringer og utviklingskostnader. Det foreslår å investere 130 000 til installasjon og kjøp av fettutskiller i Kompasset. Budsjettet reflekterer at selvkostprinsippet skal nås så langt som mulig. 0,65 mill. kr foreslås i bruk av fondsmidler i 2019. Resterende midler på fond ved utgangen av 2019 er anslått til 2,1 mill. kr.

8. Kirkelig fellesråd

Færder kirkelige fellesråd ber om en rammeoverføring for 2019 på 19,8 mill. kr fra Færder kommune. Som følge av kommunens økonomiske ramme i 2019 foreslår rådmannen en tildeling tilsvarende 19,66 mill. kr for 2019. Rådmannens forslag innebærer en reduksjon i forespurt ramme på 0,7% i tråd med statlige føringer om gjennomføring av driftseffektiviserende tiltak.

Driftstilskudd 2019

2018 er første budsjettår for Færder kirkelige fellesråd og første år med ny organisering og større fellesrådsområde. Bruk av ny teknologi og datasystemer, samordning av leverandøravtaler, praktiske og organisatoriske rutiner, og lønnsbetingelser kjennetegner året og har følgelig en innvirkning på budsjett.

Driftstilskuddsbehov for 2019 er basert i stor grad på budsjett som lå til grunn for 2018. Endringene som er lagt til for 2019 kan oppsummeres kort til vesentlige økte strømkostnader, justering av møtegodtgjørelser for politisk valgte, nye kostnader i budsjett relatert til beredskap/alarm, og økning i kremasjonsavgift i hht forventet utvikling. Det er også oppdaget en feil i lønnsbudsjettering i 2018 budsjett, som er korrigert for 2019.

Bemanning for 2018 videreføres i 2019 uten vesentlige endringer. Prosjektstilling relatert til eiendom er avvirket i 2018, men kostnader for dette var en del av investeringsbudsjett og har ikke innvirkning på driftstilskudd

De største postene i driftsbudsjett er relatert til:

Kremasjonsavgift og kistegravingskostnader

Vedlikehold av kirkelige bygninger inklusiv vedlikeholdsarbeid, serviceavtaler og kontroller

Strøm/Energi

Forsikringer

Lisenser og avgifter

Renovasjon

Enkelte avgifter er økt i 2019.

Kremasjonsavgift er økt med 65.000 i forhold til 2018 budsjett til sammen 1.065.000 kr. Dette er den største enkeltpost i driftskostnader, og avgiften reguleres årlig i henhold til pris og lønnsstigning. I 2019 er kremasjonsavgift kr 7.000.

Vedlikeholdskostnader. Kirkelig fellesråd forvalter 6 kirkebygg, flere driftsbygninger og andre kirkelige bygninger. Vedlikehold av fellesrådsbygninger og gravplassene er høyt prioritert. I 2018 har dette vært tre- beskjæring ved Nøtterøy kirkegård, noe malingsarbeid i Teie kirke og på Hvasser kirke, rettet el-avvik på de fleste kirkebygg, i tillegg til mange flere mindre vedlikeholdsoppgaver. I 2019 er det behov å male vinduene på sørsiden av Hvasser kirke, utbedring av gulvbelegg og mindre innvendig malingsarbeid i Teie kirke, utbedre trapper og inngangsparti ved Torød kirke (universell utforming), og ny loftstrapp i Torød kirkestue.

Det er i 2019 lagt inn en felles vedlikeholdspott for kirkelige bygg kr 200.000 samt kr 100.000 for inngangsparti til Torød kirke. Nye tilstandsrapporter for Torød kirke, Hvasser kirke og Tjøme kirke kr 200.000 er inkludert (forrige rapporter fra 2014). Endringen i forhold til 2018 budsjett for vedlikeholdsposter er en økning på kr 60.000.

Energikostnader har vært høy i 2018, og strømprognoiser nå forventer at kostnader vil forbli høye i tiden som kommer. Til tross for at flere av kirkebygg har energistyringssystemer har 85 % av 2018s strømbudsjett vært brukt etter første halvår. Økning i strømkostnader videreføres i 2019 prognose.

Beredskaps- og alarmkostnader. Flere kirkebygg får installert innbruddsalarm i 2018 og driftskostnader for disse er lagt inn. I tillegg har kostnader knyttet til beredskap hos Vestviken 110 til nå blitt ført hos kommunen og de blir overført til kirkelig fellesråd fra 2019. Til sammen estimeres disse til kr 90.000.

Forsikringer omfatter kirkens bygninger samt skadeforsikring og bygg og løsøreforsikring. Lisenser og avgifter er justert i henhold til endringene påløpt i 2018. For eksempel kommunale avgifter for alle bygg, utgifter knyttet til innføring av elektronisk fakturahåndtering, og utgifter knyttet til kirkelige fagprogrammer. I 2019 blir det kirkevalg og kostnader kr 30.000 er inkludert i budsjett relatert til dette.

9. Bemanningsoversikt

Årsverkramme pr. virksomhet	Oppr. budsjett 2018	Reg. budsjett 2018	Endring 2018	Budsjett 2019	Endring årsverk 2018 - 2019
Rådmann	5,70	4,70	-1,00	5,00	0,30
Politisk styring, kontroll, råd og utvalg	1,60	1,60	0,00	1,60	0,00
Personalseksjon/HR-avdeling	16,30	17,20	0,90	16,20	-1,00
Økonomi og skatt	18,50	18,50	0,00	19,35	0,85
Østre Bolæren	3,00	3,00	0,00	3,00	0,00
Sum Rådmann og stab	45,10	45,00	-0,10	45,15	0,15
Kommunaldirektør og stab	9,60	8,70	-0,90	8,70	0,00
Oppvekst og kunnskap AMS	6,50	7,00	0,50	7,00	0,00
Skoler	416,48	413,48	-3,00	415,58	2,10
Kommunale barnehager	166,90	167,46	0,56	153,46	-14,00
Færder kulturskole	7,60	7,86	0,26	7,96	0,10
PP-tjenesten	12,35	12,35	0,00	12,35	0,00
RMU	60,60	67,90	7,30	85,07	17,17
Barnevernstjenesten	24,00	24,00	0,00	24,00	0,00
Helsestasjon og ungdomshus/fritidssenter	28,01	28,00	-0,01	30,80	2,80
Sum oppvekst og kunnskap	732,04	736,75	4,71	744,92	8,17
Kommunaldirektør og stab	5,30	4,40	-0,90	4,20	-0,20
Tjenestekontoret	10,90	10,90	0,00	10,90	0,00
Psykisk helse og rus	47,33	47,83	0,50	47,83	0,00
Hjemmetjenester - ambulerende	100,87	98,88	-1,99	98,88	0,00
Hjemmetjenester - omsorgsboliger	39,89	41,88	1,99	41,88	0,00
Miljøarbeidertjenesten	125,32	133,06	7,74	133,06	0,00
Bjønnes bo- og aktivitetssenter	190,74	191,64	0,90	190,64	-1,00
Smidsrød Helsehus	116,71	116,71	0,00	116,71	0,00
Sum helse- og omsorg	637,06	645,30	8,24	644,10	-1,20
Kommunaldirektør og stab	6,00	9,00	3,00	8,70	-0,30
Kommuneutvikling	23,90	21,90	-2,00	23,40	1,50
Utedrift	26,00	26,00	0,00	26,70	0,70
DA plan	18,00	18,00	0,00	18,00	0,00
Eiendomsforvaltningen	97,93	97,93	0,00	96,93	-1,00
Sum teknikk og miljø	171,83	172,83	1,00	173,73	0,90
Kommunaldirektør og stab	7,30	7,00	-0,30	7,00	0,00
NAV/Sosialtjenesten	23,60	23,60	0,00	23,60	0,00
Innvandretjenesten	8,20	8,20	0,00	8,00	-0,20
Servicesenteret/kommunikasjonsavdeling	6,00	6,00	0,00	6,00	0,00
Dokumentsenter	4,40	4,40	0,00	4,40	0,00
Sekretariatseksjon	3,30	3,30	0,00	3,00	-0,30
Kulturenheten	4,15	4,15	0,00	4,15	0,00
Nøtterøy kulturhus	4,90	4,90	0,00	4,90	0,00
Frivillighet	2,00	2,00	0,00	2,00	0,00
SUM Administrasjon kultur og levekår	63,85	63,55	-0,30	63,05	-0,50
Sum alle sektorer	1649,88	1663,43	13,55	1670,95	7,52

Endringer årsverk

Rådmann og stab

Regulert budsjett 2018:

Rådmann	-1,00 årsverk assisterende rådmann
HR	1,00 årsverk i henhold til KS 107/18 -0,50 årsverk overført fra HR til Boligkontoret -0,30 årsverk overført til AMS 0,50 årsverk tilført til hovedvernombud 0,20 årsverk til ekstra frikjøp

Budsjett 2019:

Rådmann	0,30 årsverk overføres fra Sekretariatseksjonen
HR	-1,00 årsverk kuttes i henhold til KS-108/18
Økonomi & Kemneren i Færder	1,00 årsverk til regnskapskontrollør-funksjonen -0,15 årsverk kuttes i innfordringsfunksjonen

Oppvekst- og kunnskapsektor

Regulert budsjett 2018:

Kommunaldirektør og stab	-0,2 årsverk barnehagemyndighet overført AMS -0,2 årsverk knyttet til kompetansemidler barnehager
Oppvekst og kunnskap AMS	-0,5 årsverk fagleder skole overført lærlingeområdet 0,3 overført fra HR 0,2 fra barnehagemyndighet
Skoler	0,5 årsverk morsmållærer -3,4 årsverk pedagoger fra nytt skoleår 2018/2019 1 årsverk SFO fra nytt skoleår 2018/2019 -1,1 årsverk assistenter skole fra nytt skoleår 2018/2019
Kommunale barnehager	-6 årsverk Lindhøy barnehage fra august 2018 i oppr. budsjett 2018, faktisk reduksjon ble 5,4 årsverk, dvs. en netto økning med 0,6 årsverk
Færder kulturskole	0,3 årsverk for prosjekter i samarbeid med skolene
RMU	-7,7 årsverk overført Miljøarbeidertjenesten 17,6 årsverk etablering barnebolig -6,8 årsverk nedleggelse Dueveien 4,2 årsverk nye tiltak avlastning

Budsjett 2019:

Skoler	2,1 årsverk økning fra nytt skoleår 2019/2020
Kommunale barnehager	-13 årsverk ved nedleggelse av fire avdelinger fra 1.8.2019 -1,1 årsverk administrasjonsressurser

Færder kulturskole	0,1 årsverk assistent barn med spesielle behov
RMU	0,1 årsverk Ungdommens kulturmonstring
Helsestasjonen	-2,5 årsverk reduksjon barneboliger og avlastning 19,7 årsverk økning etablering 2 barneboliger
	0,6 årsverk pga. opparbeidet rettighet til fast arbeidsavtale 0,2 årsverk finansiert med statlige styrkingsmidler 1 årsverk psykolog finansiert med statlige midler 1 årsverk miljøterapeut finansiert med fondsmidler

Helse- og omsorg

Regulert budsjett 2018:

Ko. Direktør og stab	-0,9 årsverk overført til Bjønnesåsen
Psykisk helse- og rus:	0,5 årsverk til Boligsosialt team fra HR-avd.
Omsorgsboliger:	1,99 årsverk til Hjemseeng omsorgsbolig fra Hjemmetjenester
Miljøarbeidertjenesten:	7,74 årsverk til Oserødmyra 3-7 fra RMU
Bjønnes bo- og aktivitetssenter	0,9 årsverk til Vieskjær fra Kommunaldirektør

Budsjett 2019:

Kommunaldirektør:	-0,2 effektivisert, overført til turnusarbeid
Bjønnes bo- og aktivitetssenter	-1,0 årsverk effektivisering innføring digitalt tilsyn

Teknikk og miljø

Regulert budsjett 2018:

Kom. Direktør og stab	2,0 årsverk er overført fra Kommuneutvikling
Avdeling for tilsyn og ulovlighet	1,0 årsverk er nyopprettet stilling
Kommuneutvikling	-2,0 årsverk er overført avdeling for tilsyn og ulovlighet

Budsjett 2019:

Kom. Direktør og stab	-0,3 årsverk vakant stilling er overført til Kommuneutvikling
Kommuneutvikling	0,3 årsverk er tilført fra Kom Direktør og stab
	0,6 årsverk nyopprettet stilling avdeling for byggesak
	-0,4 årsverk redusert på landbruk
Utedrift	0,7 årsverk nyopprettet stilling parkeringsvakt
Eiendomsforvaltningen	-1,0 årsverk eiendomsforvalter reduseres

Administrasjon, kultur og levekår

Regulert budsjett 2018:

Kom. adm., kultur og levekår	-0,30 årsverk til digitalisering videreføres ikke
------------------------------	---

Budsjett 2019:

Innvandrertjenesten	-0,20 årsverk er ubenyttet og foreslås å ikke videreføre
Sekretariatseksjonen	-0,30 årsverk overføres til Rådmann

10. Budsjett og økonomiplan samlet – rådmannens forslag

10.1 Driftsrammer

Driftsrammer						
Færder kommune			Endring			
	Budsjett 2018	Budsjett 2019	B19-B18	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Skatt på inntekt og formue	-832 090 000	-851 641 000	-19 551 000	-871 125 808	-877 659 251	-884 241 695
Ordinært rammetilskudd	-610 227 000	-634 796 000	-24 569 000	-639 556 970	-644 353 647	-649 186 300
Sum skatt og rammetilskudd	-1 442 317 000	-1 486 437 000	-44 120 000	-1 510 682 778	-1 522 012 898	-1 533 427 995
Andre generelle tilskudd som omfatter	-131 355 000	-137 167 000	-5 812 000	-130 844 000	-130 844 000	-130 844 000
Investeringskompensasjon	-4 050 000	-3 991 000	59 000	-3 991 000	-3 991 000	-3 991 000
Rentekompensasjon	-1 067 000	-853 000	214 000	-853 000	-853 000	-853 000
Integreringstilskudd flyktninger	-46 538 000	-36 323 000	10 215 000	-30 000 000	-30 000 000	-30 000 000
Tilskudd ressurskrevende brukere	-79 700 000	-96 000 000	-16 300 000	-96 000 000	-96 000 000	-96 000 000
SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-1 573 672 000	-1 623 604 000	-49 932 000	-1 641 526 778	-1 652 856 898	-1 664 271 995
Renteinntekter	-9 150 000	-11 600 000	-2 450 000	-12 000 000	-12 500 000	-12 000 000
Renteinntekter formidlingslån	-1 600 000	-2 400 000	-800 000	-2 400 000	-2 400 000	-2 400 000
Renteutgifter innlån	47 500 000	52 000 000	4 500 000	65 000 000	82 000 000	78 000 000
Renteutgifter formidlingslån	2 500 000	3 300 000	800 000	3 300 000	3 300 000	3 300 000
Mottatte avdrag på utlån	-651 000	-651 000	0	-651 000	-651 000	-651 000
Avdrag eksisterende lån	83 000 000	78 000 000	-5 000 000	85 000 000	95 000 000	105 000 000
NETTO FINANSUTGIFTER	121 599 000	118 649 000	-2 950 000	138 249 000	164 749 000	171 249 000
TIL FORDELING	-1 452 073 000	-1 504 955 000	-52 882 000	-1 503 277 778	-1 488 107 898	-1 493 022 995
Bruk av tidligere avsetninger	-39 900 000	-48 200 000	-8 300 000	-25 000 000	-30 000 000	-35 000 000
Avsetninger	80 727 271	43 346 219	-37 381 052	56 000 000	66 000 000	66 000 000
Disponering av tidligere års overskudd	-61 060 271	0	61 060 271	0	0	0
Bruk av pensjonspremiefond	-19 400 000	-19 397 000	3 000	-19 397 000	-10 000 000	-10 000 000
Årets premieavvik pensjon	-40 160 000	-48 343 029	-8 183 029	-50 000 000	-60 000 000	-60 000 000
Amortisering tidligere års premieavvik pensjon	13 876 000	19 213 299	5 337 299	25 000 000	30 000 000	35 000 000
Avsetning tap på krav	1 000 000	500 000	-500 000	500 000	500 000	500 000
Til lønnsoppgjør	3 519 000	23 000 000	19 481 000	23 000 000	23 000 000	23 000 000
Lønnsoverheng	0	0	0	13 000 000	13 000 000	13 000 000
Øvrige lønnsavsetninger	0	1 784 600	1 784 600	1 784 600	1 100 000	1 100 000
Til formannskapetets disposisjon	100 000	2 000 000	1 900 000	100 000	100 000	100 000
Resultatforbedring	0	0	0	-43 185 734	-54 029 013	-50 295 916
SUM ANDRE UTGIFTER OG INNTEKTER	-61 298 000	-26 095 911	35 202 089	-18 198 134	-20 329 013	-16 595 916
Rådmann	8 555 000	7 210 239	-1 344 761	7 050 239	7 210 239	7 194 239
Politisk styring, kontroll, råd og utvalg	6 582 000	6 832 595	250 595	6 832 595	6 832 595	6 832 595
Personalseksjonen	15 035 000	14 232 599	-802 401	14 232 599	14 232 599	14 232 599
Økonomiseksjonen	17 426 000	16 982 781	-443 219	16 982 781	16 982 781	16 982 781
Østre Bolærne	56 000	-553	-56 553	-553	-553	-553
SUM RÅDMANN OG STAB	47 654 000	45 257 661	-2 396 339	45 097 661	45 257 661	45 241 661

Driftsrammer

Færder kommune	Endring					
	Budsjett 2018	Budsjett 2019	B19-B18	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Kommunaldirektør oppvekst- og kultursektor	15 549 000	15 351 097	-197 903	15 351 097	15 351 097	15 351 097
Skole- og barnehagekontoret	18 333 000	19 056 694	723 694	19 056 694	19 056 694	19 056 694
Skoler	256 794 000	263 413 461	6 619 461	265 093 461	265 093 461	265 093 461
Skjærgården kulturskole	5 705 000	5 970 829	265 829	5 970 829	5 970 829	5 970 829
Kommunale barnehager	95 827 000	91 603 769	-4 223 231	88 158 769	88 158 769	88 158 769
Private barnehager	113 295 000	115 700 000	2 405 000	115 700 000	115 700 000	115 700 000
PP-tjenesten	8 285 000	9 192 901	907 901	9 192 901	9 192 901	9 192 901
Barnevernstjenesten	40 561 000	45 433 027	4 872 027	47 723 027	47 723 027	47 723 027
Avdeling for forebyggende helsetjenester	19 424 000	19 958 507	534 507	19 958 507	19 958 507	19 958 507
RMU	31 382 000	40 324 290	8 942 290	37 424 290	37 424 290	37 424 290
SUM OPPVEKST OG KUNNSKAP	605 155 000	626 004 575	20 849 575	623 629 575	623 629 575	623 629 575
Kommunaldirektør helse og sosialsektor	36 649 000	39 662 600	3 013 600	39 662 600	39 662 600	39 662 600
Tjenestekontoret	74 472 000	66 645 071	-7 826 929	67 145 071	67 145 071	67 145 071
Tjenester for psykisk helse og rus	40 881 000	41 768 279	887 279	42 808 279	42 808 279	42 808 279
Hjemmetjenesten	81 392 000	82 309 667	917 667	82 309 667	82 309 667	82 309 667
Omsorgsboliger	33 345 000	34 822 056	1 477 056	34 822 056	34 822 056	34 822 056
Miljøarbeidertjenesten	107 358 000	112 229 328	4 871 328	112 229 328	112 229 328	112 229 328
Bjønnesåsen bo- og behandlingssenter	126 894 000	130 293 627	3 399 627	130 093 627	130 093 627	130 093 627
Smidsrød helsehus	94 952 000	96 621 533	1 669 533	96 621 533	96 621 533	96 621 533
SUM HELSE- OG OMSORG	595 943 000	604 352 161	8 409 161	605 692 161	605 692 161	605 692 161
Kommunaldirektør teknisk sektor	7 946 000	8 266 897	320 897	8 266 897	8 266 897	8 266 897
Kommuneutvikling	10 177 000	9 422 419	-754 581	9 422 419	9 422 419	9 422 419
Eiendomsforvaltning	75 268 000	74 021 019	-1 246 981	74 021 019	74 021 019	74 021 019
Brannvesen	20 482 000	19 761 000	-721 000	19 761 000	19 761 000	19 761 000
Utedrift	30 418 000	31 616 919	1 198 919	31 616 919	31 616 919	31 616 919
Drift og anlegg	-57 486 000	-65 251 204	-7 765 204	-73 251 204	-85 251 204	-83 251 204
Småbåthavner og sjøbruk	-2 222 000	-1 990 000	232 000	-1 990 000	-1 990 000	-1 990 000
SUM TEKNIKK OG MILJØ	84 583 000	75 847 050	-8 735 950	67 847 050	55 847 050	57 847 050
Kommunaldirektør AKL	25 505 000	22 786 298	-2 718 702	22 786 298	22 786 298	22 786 298
NAV/sosialtjenesten	56 728 000	61 962 374	5 234 374	61 962 374	59 961 374	59 961 374
Innvandretjenesten	40 708 000	35 675 566	-5 032 434	35 675 566	35 675 566	35 675 566
Service og kommunikasjon	4 780 000	4 923 342	143 342	4 923 342	4 923 342	4 923 342
Dokumentsenter	3 562 000	3 392 497	-169 503	3 392 497	3 320 497	3 320 497
Sekretariatseksjonen	8 970 000	9 904 147	934 147	9 524 147	9 904 147	9 102 147
Kulturenheten	16 436 000	16 683 421	247 421	16 683 421	17 177 421	17 177 421
Nøtterøy kulturhus	3 235 000	2 865 805	-369 195	2 865 805	2 865 805	2 865 805
Frivillighet	1 712 000	1 720 834	8 834	1 720 834	1 720 834	1 720 834
SUM ADMINISTRASJON, KULTUR OG LEVEKÅR	161 636 000	159 914 284	-1 721 716	159 534 284	158 335 284	157 533 284
SUM KIRKELIG FELLESRÅD	18 400 000	19 675 180	1 275 180	19 675 180	19 675 180	19 675 180
RESULTAT	0	0	0	0	0	0

10.2 Investeringsrammer

Investeringsrammer				
Tall i tusen	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Felles finans				
Egenkapitaltilskudd KLP	5 431	5 431	5 431	5 431
Kirkelig Fellesråd	2 400	4 000	4 000	3 500
	7 831	9 431	9 431	8 931
Adm., kultur og levekår				
Teleslynge for hørselshemmede	120	0	0	0
IT investeringer	3 000	3 000	3 000	3 000
	3 120	3 000	3 000	3 000
Oppvekst og kunnskap				
PC'er til elever 7.klasse	1 800	1 800	1 800	1 800
	1 800	1 800	1 800	1 800
Helse og omsorg				
Desinfeksjonsrobot	150	0	0	0
Pasientliste	500	0	0	0
	650	0	0	0
Teknikk og miljø				
Ikke-gebyrfinansierte tiltak				
Fornyelse av utstyr og maskinpark	2 500	2 700	2 700	2 700
Trafikksikkerhetstiltak - plan	450	450	450	450
Veierland - oppgradering veistandard	500	0	0	0
Kommunale veier - oppgradering	4 000	4 500	4 500	4 500
Veilys	1 500	1 500	1 500	1 500
Nye gang- og sykkelveier	10 000	10 000	10 000	10 000
Friluftsmål	1 500	2 000	2 000	2 000
Universell utforming holdeplasser og busslommer	300	300	300	300
Utvidelse Nøtterøy kirkegård	700	0	0	0
Oppgradere Rosanes friområde	3 200	0	0	0
Fiberinvesteringer fast ramme	200	200	200	200
Bygging av ny skole på Labakken	0	170 000	145 000	0
Gipø Vest	30 000	61 000	0	0
Rehabiliteringsplan formålsbygg	25 000	25 000	25 000	25 000
Boligfornyingsprogrammet	25 000	25 000	25 000	25 000
	104 850	302 650	216 650	71 650
Sum finansieringsbehov før gebyrfin. tiltak	118 251	316 881	230 881	85 381
Gebyrfinansierte tiltak				
Gjennomføring av hovedplan avløp	65 000	65 000	65 000	65 000
Gjennomføring av hovedplan vann	23 000	23 000	23 000	23 000
Sigevann Støyten	2 200	0	0	0
	90 200	88 000	88 000	88 000
Sum samlet finansieringsbehov	208 451	404 881	318 881	173 381
Merverdiavgift	15 920	55 450	40 250	15 250
Nye lån	178 370	272 800	251 400	148 900
Tilskudd	0	38 500	0	0
Fond	14 161	38 131	27 231	9 231
Sum samlet finansiering	208 451	404 881	318 881	173 381

Detaljerte investeringsrammer																							
Tall i tusen																							
	Finansiering						Finansiering						Finansiering						Finansiering				
	Øk.pl 2019	Mva.	Lån	Tilsk	Fond	Øk.pl 2020	Mva.	Lån	Tilsk	Fond	Øk.pl 2021	Mva.	Lån	Tilsk	Fond	Øk.pl 2022	Mva.	Lån	Tilsk	Fond			
Felles finans																							
Egenkapitaltilskudd KLP	5 431				5 431	5 431				5 431	5 431				5 431	5 431				5 431			
Kirkelig Fellesråd	2 400		2 400			4 000		4 000			4 000		4 000			3 500		3 500					
Sum felles finans	7 831	0	2 400	0	5 431	9 431	0	4 000	0	5 431	9 431	0	4 000	0	5 431	8 931	0	3 500	0	5 431			
Adm., kultur og levekår																							
Teleslynge for hørselshemmede	120				120	0																	
IT investeringer	3 000	600	2 400		0	3 000	600	2 400			3 000	600	2 400			3 000	600	2 400					
Sum Adm., kultur og levekår	3 120	600	2 400	0	120	3 000	600	2 400	0	0	3 000	600	2 400	0	0	3 000	600	2 400	0	0			
Oppvekst og kunnskap																							
PCer til elever 7.klasse	1 800	360			1 440	1 800	360	1 440			1 800	360	1 440			1 800	360	1 440					
Sum oppvekst- og kunnskap	1 800	360	0	0	1 440	1 800	360	1 440	0	0	1 800	360	1 440	0	0	1 800	360	1 440	0	0			
Helse og omsorg																							
Desinfeksjonsrobot	150	30			120																		
Pasientliste	500				500																		
Sum Helse og omsorg	650	30	0	0	620	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Teknikk og miljø																							
Fornytelse av utstyr og maskinpark	2 500	500	2 000			2 700	540	2 160			2 700	540	2 160			2 700	540	2 160					
Trafikksikkerhetstiltak - plan	450	90	360			450	90	360			450	90	360			450	90	360					
Veierland - oppgradering veistandard	500	100	400																				
Kommunale veier - oppgradering	4 000	800	3 200			4 500	900	3 600			4 500	900	3 600			4 500	900	3 600					
Vellys	1 500	300	1 200			1 500	300	1 200			1 500	300	1 200			1 500	300	1 200					
Nye gang- og sykkelveier	10 000	2 000	8 000			10 000	2 000	8 000			10 000	2 000	8 000			10 000	2 000	8 000					
Friluftsmål	1 500	300	1 200			2 000	400	1 600			2 000	400	1 600			2 000	400	1 600					
Universell utforming holdeplasser og busslommer	300	60	240			300	60	240			300	60	240			300	60	240					
Utvidelse Nøtterøy kirkegård	700	140	560																				
Oppgradere Rosanes friområde	3 200	640	2 560																				
Fiberinvesteringer fast ramme	200				200	200				200	200				200	200				200			
Bygging av ny skole på Labakken	0	0	0			170 000	34 000	136 000			145 000	29 000	116 000										
Gipe Vest	30 000	4 000	26 000			61 000	10 200	12 300	38 500														
Rehabiliteringsplan formålsbygg	25 000	3 000	22 000			25 000	3 000	11 500		10 500	25 000	3 000	22 000			25 000	5 000	20 000					
Boligfornyingsprogrammet	25 000	3 000	15 650		6 350	25 000	3 000	0		22 000	25 000	3 000	400		21 600	25 000	5 000	16 400		3 600			
Sum ikke-gebyrfinansierte tiltak	104 850	14 930	83 370	0	6 550	302 650	54 490	176 960	38 500	32 700	216 650	39 290	155 560	0	21 800	71 650	14 290	53 560	0	3 800			
Gjennomføring av hovedplan avløp	65 000		65 000			65 000		65 000			65 000		65 000			65 000		65 000					
Gjennomføring av hovedplan vann	23 000		23 000			23 000		23 000			23 000		23 000			23 000		23 000					
Sigevann Støyten	2 200		2 200															0					
Sum gebyrfinansierte tiltak	90 200	0	90 200	0	0	88 000	0	88 000	0	0	88 000	0	88 000	0	0	88 000	0	88 000	0	0			
Sum teknisk sektor	195 050	14 930	173 570	0	6 550	390 650	54 490	264 960	38 500	32 700	304 650	39 290	243 560	0	21 800	159 650	14 290	141 560	0	3 800			
SUM TOTALT	208 451	15 920	178 370	0	14 161	404 881	55 450	272 800	38 500	38 131	318 881	40 250	251 400	0	27 231	173 381	15 250	148 900	0	9 231			

10.3 Kommentarer til investeringsrammer

Kommunestyret vedtar årlig kommunens investeringsbudsjett for kommende år, jfr. Komml § 45 Nr. 1 og 46 Nr. 5. Investeringsbudsjettet er ettårig, jfr. Komml. § 46 Nr. 1, og dermed årsavhengig. Investeringsprosjekter som går over flere år skal kun den delen av utgiftene som forventes i det aktuelle budsjettåret tas inn i budsjettet for dette året. Regnskapsteknisk skal alle investeringsutgifter innenfor ett gitt år være budsjettet i samme år. Dette betyr at ved tidsforskyvninger i prosjektene må budsjettmidler teknisk overføres fra inneværende år til kommende år for at utgifter og finansiering i prosjektene skal sammenfalle innenfor samme år. Forventede fremtidige utgifter i prosjektene skal innarbeides i kommunens økonomiplan.

For prosjekter som er vedtatt igangsatt blir størrelsene i økonomiplan forpliktene for kommunestyret da igangsatte prosjekter gjerne er avtalefestet med tredjepart.

10.3.1 Felles finans

Beregnet egenkapitaltilskudd til KLP for 2019 utgjør 5,4 mill. kr.

Færder kirkelig fellesråd

Handlingsplanen 2019 og økonomiplan 2019-2022 viser stipulert behov for fremtidige bevilgninger (rammer) i Færder kirkelige fellesråd:

Investeringer - Rehabiliteringstiltak	B 2018	2019	2020	2021	2022	2019-2022
Felles tiltak (flere kirker)						
Lynveranlegg	115	500				500
Alarmanlegg	300					0
Oppgradering Elanlegg	120					0
Sum Felles tiltak	535	500	0	0	0	500
Nøtterøy kirke						0
Div. rehabiliteringstiltak			250	250	250	750
Oppgradering varmeanlegg	50					0
Sprinkleranlegg	300					0
Utvendig kjellemedgang	60					0
Nye toaletter/Oppgradering kjeller	550					0
Rehab. Tak, beslag o.l.	280					0
Belysningsplan kirkerom	380					0
Istandsetting/behandl innv. himlinger (galleritak) 2018-2019	500	250				250
Renovering sokkelmur/istandsetting utvendige vegger	120	900				900
Behandling/istandsetting av ytterdører og vinduer		650				650
Oppussing/behandl kirkerom (vegger/himlinger/inventar)			800	700		1 500
Sum Nøtterøy kirke	2240	1 800	1 050	950	250	4 050
Teie kirke						
Rehabiliteringstiltak (diverse tak, kjøkkenoppgr, lysplan mm)	0	200	100	200	300	800
Grunnmur og fundament/ istandsetting av grunnmur/sokkler		300				300
Varmeanlegg	100					0
Istandsetting/behandling innvendig vegger/tak					1 500	1 500
Dører/Vinduer/kirkesalens glassmalerier istandsetting/maling			1 500			1 500
Fullstendig omtekkning tak (forbedret duk)				800	900	1 700
Sum Teie kirke	100	500	1 600	1 000	2 700	5 800
Torød kirke						
Div. rehab.tiltak (utomhusanlegg, servicestige, utvendige dører)		450	0	120	0	570
Varmeanlegg/-styring			300	200		500
Innv vegger/tak/gulv oppgraderes (behandl/maling)				300	300	600
Sum Torød kirke	0	450	300	620	300	1 670

Investeringer - Rehabiliteringstiltak	B 2018	2019	2020	2021	2022	2019-2022
Veierland kirke						
Rehabiliteringstiltak		1 000	300	800	500	2 600
Maling (utvendig)			300			300
Sum Veierland kirke	0	1 000	600	800	500	2 900
Tjøme kirke						
Oppgradering lydanlegg	240					0
Div. rehabiliteringstiltak			100	150	150	400
Varmeanlegg/styring	150			750		750
Maling av ytredører og vinduer			200			
Inngangsparti - murfasade reparasjon		110	250			360
Snøfangere	120					0
Sum Tjøme kirke	510	110	550	900	150	1 710
Hvasser kirke						
Div. rehabiliteringstiltak (forundersøkelser/alarm 2018)			0	0	0	0
Varmeanlegg/styring	150			500		500
Sum Hvasser kirke	150	0	0	500	0	500
Kirkegårder/Gravplasser						
Kjølekapasitet/oppgradering i Tjøme kapell			400			
Beplantningsplan (sør)/Forsterkning mur (vest)			200			200
Asfaltering ødelagte veier	200					0
Oppgradering vannposter/søppelkasser	400					0
Oppgradering avløp/drenering			200			200
Driftsbygg/lager Tjøme (prosjektering/bygging)		500				500
Sum kirkegårder	600	500	400	0	0	900
Borgheim menighetssenter						
Oppgradering kontorer, garderobe, møterom	550					0
Sum Borgheim menighetssenter	550	0	0	0	0	0
Sum investeringer	4 685	4 860	4 500	4 770	3 900	18 030
Investeringsfond / komm. Bevilgninger (*)	-6 350	-2 400	-4 000	-4 000	-3 500	-13 900
Bruk av KF disp fond	-790					0
Overføring av ubrukte midler		-2 460				-2 460
Udekket (ekstra finansieringsbehov) + Ubrukte midl. 2018	-2 460	0	500	770	400	1 670

Rådmannen anbefaler at KF prioriterer mellom de innmeldte behovene og foreslår en rammebevilgning til investeringer i kirkebygg på 2,4 mill. kr i 2019. Til sammen foreslås det en bevilget ramme på 13,9 mill. kr i økonomiplanperioden noe som er 1,7 mill. kr lavere enn hva som ligger i investeringsplanen for kirkelig fellesråd.

10.3.2 Administrasjon, kultur og levekår

I tråd med økonomiplan foreslås det å avsette 3 mill. kr for 2019 til investeringer i IKT, infrastruktur og operativsystemer. Videre foreslås det å oppgradere teleslynge for hørselshemmede i kulturhuset med 0,12 mill. kr.

10.3.3 Oppvekst og kunnskap

Fast avsetning til innkjøp av PC'er til nye 7. klassinger videreføres med 1,8 mill. kr.

10.3.4 Helse og omsorg

Det foreslås innkjøp av desinfeksjonsroboter på Smidsrød helsehus. Tiltaket vil føre til redusert spredning av virus og sykdom. Det foreslås avsatt 0,5 mill. kr til overtakelse av pasientliste ved legesenteret på Smidsrød helsehus. Investeringen vil gi økte inntekter og reduserte overføringer tilknyttet basistilskudd.

10.3.5 Teknikk og miljø

Eiendomsforvaltning

Boligfornyingsprogrammet

Rådmannen foreslår å avsette 25 mill. kr til dette formålet. Boligfornyingsprogrammet skal dekke kjøp av nye kommunale boliger, samt større oppgraderingsprosjekter av eksisterende kommunale boliger. Midlene prioriteres til ulike tiltak i egne saker i hovedutvalg for kommunalteknikk.

Rehabiliteringsplan formålsbygg.

Rådmannen foreslår å avsette 25 mill.kr til dette formålet. Rehabiliteringsplan formålsbygg skal brukes til investeringer på kommunens formålsbygg. Midlene prioriteres til ulike tiltak i egne saker i hovedutvalg for kommunalteknikk.

Ny skole Labakken

I KS 16/080 fra tidligere Nøtterøy kommune ble det vedtatt å samlokalisere Herstad og Vestskogen barneskoler på Labakken. Det var avsatt 6,5 mill. kr til forprosjekt. I budsjett 2018 ble det bevilget 50 mill. kr. Forventet innflytting og oppstart skole i nytt bygg er august 2021. Prosjektet er 12 måneder forsinket ihht fremdriftsplan vedtatt i forprosjekt oktober 2017 (FS 17/087). Forhandlingsprosess ble avsluttet i september 2018. Ny utlysning gjennomføres i oktober 2018. Forventet signeringsdato med kontraktpart er juli 2019. Oppstart av byggearbeider forventes i oktober 2019. Prosjektrammen er på 369 mill.kr inkl.mva. Eventuell økonomisk konsekvens vil fremkomme i rapportering for juni 2019 etter at endelig tilbud er mottatt.

Gipø Vest

Konseptstudium fremlagt i formannskapsseminar september 2018. Rådmannen foreslår å avsette 30 mill. kr til Gipø vest i 2019.

Fremdriftsplan: Desember 2018 – politisk vedtak, 1.kvartal 2019 – prosjektering og anbudsgrunnlag, 1.kvartal 2019 – anbudskonkurranse. 2. kvartal 2019 – kontraktsignering og oppstart byggearbeider. 4. kvartal 2020 – ferdigstillelse og innflytting. Økonomi for overstående konseptstudium -128,1 mill.kr.inkl.mva.

Natur og Miljø**Friluftsførmål**

Det er foretatt en vurdering av investeringsbehov til friluftsførmål. Dette omfatter tiltak i de offentlige friluftsområdene i Færder kommune. Tiltakene nedfelles i forvaltningsplaner for det enkelte friluftsområde. Det foreslås 1,5 mill. kr i 2019 til formålet. Det årlige avsatte rammebeløp prioriteres til ulike tiltak i egen sak i hovedutvalg for kommunalteknikk.

Oppgradering av Rosanes friområde

Det er utarbeidet en illustrasjonsplan for opparbeidelse av friområdet. Anleggsarbeidene startet opp våren 2018 etter at det var gjennomført en grundig miljøanalyse av grunnforholdene. Gangveier, plastring av sjøfront og opparbeidning av voller blir utført i 2018. Planen vil sluttføres 2019 med etablering av luftegård, trenings- og lekepark, griller og benker. Total bevilgning til opparbeidelse er hittil 5,2 mill. kr. og det foreslås bevilget ytterligere 3,2 mill. kr.

Vei og trafikk**Kommunale veier – oppgradering**

Det foreslås en bevilgning på 4,5 mill. kr til oppgraderinger av veier i 2019. Inkludert 0,5 mill. kr til oppgradering veier på Veierland.

Kommunale veier – oppgradering av busstopp

For å tilrettelegge for økte kollektivreiser foreslås å bevilge 0,3 mill. kr til ombygging av busstopp med universell utforming og med bussleskur på de mest brukte busstoppene.

Veilys oppgradering

Det foreslås 1,5 mill. kr til oppgradering og ombygging veilysnett etter pålegg fra Skagerak Nett.

Mindre trafikksikkerhetstiltak

Det foreslås en ramme på 0,45 mill. kr. Det søkes om tilskudd av fylkeskommunen etter gjeldende regler. Hovedutvalget for kommunalteknikk vedtar en årlig handlingsplan for trafikksikkerhetstiltak.

Planlegging og bygging av nye g/s-veier

Det foreslås avsatt en ramme på 10 mill. kr til utbygging av g/s veier i hht. trafikksikkerhetsplanen. Ny trafikksikkerhetsplan for Færder er under utarbeidelse. Det søkes om tilskudd fra Fylkeskommunen etter gjeldende regler- 30 % til kommunale veier og 70 % til fylkesveier. Hovedutvalget for kommunalteknikk vedtar en årlig tiltaksplan for planlegging og bygging av g/s veier.

Annet

Utvidelse av Nøtterøy kirkegård

Det er behov for utvidelse av kirkegården med tilrettelegging for muslimsk gravlegging. Det foreslås å opparbeide felt 18 i gjeldende plan til å tilfredsstille kravene til gravlegging etter muslimsk tradisjon. Det er tidligere bevilget 4,6 mill. kr til anlegg. Laveste tilbud fra entreprenør krever en tilleggsbevilgning på 0,7. Total bevilgning blir 5,4 mill. kr.

Maskiner og utstyr – fornyelser

Kapitalverdien av maskiner og utstyr er på ca. 27 mill. kr. Det foreslås en årlig reinvestering på 2,5 mill. kr til fornyelser av maskiner og utstyr.

Klargjøring for Fiber

Det foreslås avsatt 0,2 mill kr som en årlig bevilgning for å kunne finansiere legging av rør for fiberkabel i de område kommunen graver og hvor det ikke er tilrettelagt for dette tidligere. Arbeidet gjøres i samarbeid Gigafib og investeringene konverteres til eierandeler i selskapet.

Gebyrfinansierte investeringer – VAR

	2019	2020	2021	2022
Gjennomføring av hovedplan vann	65 000	65 000	65 000	65 000
Gjennomføring av hovedplan avløp	23 000	23 000	23 000	23 000
Sigevann Støyten	2 200	0	0	0
SUM pr år	90 200	88 000	88 000	88 000

Utbygging og fornyelse av avløpsanlegg ihht hovedplan avløp

Handlingsplanen i tidligere Tjøme og Nøtterøy kommunes hovedplaner legges til grunn for økonomiplan og budsjett. Ny hovedplan avløp for Færder må utarbeides. Det foreslås en økonomisk ramme på kr 57 mill. kr. I tillegg foreslås 8 mill. kr til opprydding av avløp som går til bekk og sjø ihht. vanndirektivet. Til sammen 65 mill. kr.

Utbygging og fornyelser av anlegg i henhold til hovedplan vann

Handlingsplanen i tidligere Tjøme og Nøtterøy kommunes hovedplaner legges til grunn for økonomiplan og budsjett. Ny hovedplan vann for Færder må utarbeides. Det foreslås en økonomisk ramme på kr 23 mill. kr.

Sigevann Støyten

Det ligger et gammelt avfallsdeponi på Støyten og det er registrert utsig av forurenset vann fra deponiet. Drensvann skal ledes til kommunal spillvannsledning. I prosjektet har det blitt utfordringer med boring i ujevne masser/fjell som fører til mer graving enn antatt. Et forprosjekt er gjennomført for å lede sigevannet til renseanlegg og det er tidligere bevilget 4 mill. kr. Det foreslås å øke bevilgningen med 2,2 mill. kr. Total bevilgning blir 6,2 mill. kr.

11. Gebyrsatser og priser for kommunale tjenester

SFO	2018		2019	
	Opphold pr. mnd.	Kost pr. mnd. fra 1.8.2018	Opphold pr. mnd.	Kost pr. mnd. fra 1.8.2019
Ettermiddagsplass	1 954	71	2 125	73
Morgenplass	1 372	48	1 490	49
1/5 plass	785	28	810	29
2/5 plass	1 442	48	1 490	49
3/5 plass	2 057	71	2 125	73
4/5 plass	2 577	96	2 660	99
5/5 plass	3 030	119	3 130	122

30 % søskenmoderasjon for opphold gis for barn nr. 2 og 50 % søskenmoderasjon for øvrige barn.

Redusert oppholdsbetaling gis til husholdninger med en samlet inntekt som er lavere enn kr 573 467. Husholdningene skal betale for oppholdet med maks 6 % av inntekten.

Barnehage	2018		2019		
	Opphold pr. mnd.	Kost pr. mnd. fra 1.8.2018	Opphold pr. mnd. fra 1.1.2019	Opphold pr. mnd. fra 1.8.2019	Kost pr. mnd. fra 1.8.2019
5/5 plass	2 910	311	2 990	3 040	321

30 % søskenmoderasjon for opphold gis for barn nr. 2 og 50 % søskenmoderasjon for øvrige barn.

Det er innført ordning med redusert oppholdsbetaling og gratis kjernetid i barnehagene.

Redusert oppholdsbetaling gjelder for husholdninger med samlet inntekt som er lavere enn kr 548 167 fra 1.1.2019 og kr 557 333 fra 1.8.2019. Husholdningene skal betale for oppholdet med maks 6 % av inntekten.

Gratis kjernetid med 20 timer gratis oppholdstid i barnehagen pr. uke gjelder for 3-5 åringer og barn med utsatt skolestart i husholdninger med inntekt lavere enn kr 533 500. Fra 1.8.2019 er inntektsgrensen kr 548 500 hvor også 2-åringer er inkludert.

Kulturskolen	2018	2019
	Avgift pr. semester	Avgift pr. semester
Elevavgift individuell undervisning	1 941	2 012
Elevavgift gruppeundervisning	1 698	1 760
Instrumentleie	337	349
25 % søskenmoderasjon		

Kruga leirskole	2018	2019
	Sats pr. gruppe	Sats pr. gruppe
Undervisning på leirskolen	19 048	19 746

Utleie idrettshaller	2018			2019		
	En flate	To flater	Kafeteria	En flate	To flater	Kafeteria
Arrangement/kamper/helgetrening pr. time						
Foreninger og lag i Færder	120	180	80	125	190	85
Foreninger og lag fra andre kommuner	240	360	165	250	370	170
Andre grupper registrert på privatpersoner	240	360	165	250	370	170
Kommersielle aktører og bedrifter	480	720	330	495	740	340
Trening i ukedager pr. time						
Foreninger og lag i Færder med barn/unge under 19 år	0	0		0	0	
Øvrige foreninger og lag registrert i Færder	55	80		60	85	
Foreninger og lag fra andre kommuner	110	165		115	170	
Andre grupper registrert på privatpersoner	110	165		115	170	
Kommersielle aktører og bedrifter	220	330		230	340	

Utleie skolelokaler	2018	2019
FAST UTLEIE - Leietakster pr. klasserom, gymsal etc. pr. time		
Foreninger og lag registrert i Færder	0	0
Foreninger og lag fra andre kommuner	60	65
Andre grupper registrert på privatpersoner	60	65
Kommersielle aktører og bedrifter	230	240
ENKELT UTLEIE - Leietakster pr. klasserom, gymsal etc. pr. time		
Foreninger og lag registrert i Færder	60	65
Foreninger og lag fra andre kommuner	115	120
Andre grupper registrert på privatpersoner	115	120
Kommersielle aktører og bedrifter	230	240
ENKELT UTLEIE med overnatting - Leietakster pr. klasserom etc. pr. døgn		
Foreninger og lag registrert i Færder	200	210
Foreninger og lag fra andre kommuner	300	310
Andre grupper registrert på privatpersoner	300	310
Kommersielle aktører og bedrifter	500	515
Renhold- og vaktmesterutgifter faktureres i tillegg		

Utleie Nøtterøy Kulturhus	Stk/time	2018	2019	Tillegg - som før
Husleie Amfi				
Utleie inntil 5 timer hverdag (pr forestilling)		6 870	7 089	12 % av omsetning
Utleie inntil 5 timer lørdag/søndag/helligdag (pr forestilling)		8 595	8 870	12 % av omsetning
Øve/riggedag hverdag (inntil 5 timer)		3 445	3 555	
Øve/riggedag lørdag/søndag/helligdag (inntil 5 timer)		4 580	4 726	
Arrangement uten omsetning hverdag (inntil 5 timer)		5 725	5 908	
Arrangement uten omsetning lørdag/søndag/helligdag (inntil 5 timer)		6 870	7 089	
Overtid utover 5 timer	pr time	855	882	
Før kl. 0800 og etter kl. 2300 - ekstra kostnad	pr time	580	599	
Arrangement hvor leietaker selv tar hånd om billettsalg og annen omsetning (må avtales særskilt):				
Utleie inntil 5 timer hverdag		16 000	16 512	
Utleie inntil 5 timer lørdag/søndag/helligdag		20 000	20 640	
Overtid utover 5 timer	pr time	855	882	
Utleie teknisk utstyr Amfi				
Lydanlegg, inntil 20 linjer, inntil 6 monitorer		3 445	3 555	
Bøylemic / mygg	pr stk	400	413	
Trådløs håndholdt mikrofon	pr stk	290	299	
Enkelt lys satt etter forespørsel (teknikertimer kommer i tillegg)		2 630	2 714	
Bevegelig lys	pr stk	455	469	
Røykmaskin	pr stk	580	599	
Videoprojektor		855	882	
Dansematter ferdig lagt		4 000	4 128	
Ferdig rigget sceneplattning	pr stk	100	103	
Husleie Lillesalen				
Utleie hverdager 08.00-21.00		2 290	2 363	12 % av omsetning
Utleie lørdag/søndag/helligdag 08.00-21.00		3 445	3 555	12 % av omsetning
Utenfor denne tidsrammen, ekstra pr. time	pr time	580	599	
Husleie Foajeen (Kun etter spesielle avtaler)				
Utleie 08.00-21.00 inntil 5 timer		2 290	4 000	
Overtid utover 5 timer	pr time	855	882	
Utenfor denne tidsrammen, ekstra pr. time	pr time	580	599	
Instrumenter				
Flygel "Seiler" (kun amfi)		1 725	1 780	
Piano		580	599	
Stemming		1 800	1 858	
Backline (trommesett, gitarforsterker, bassforsterker)	pr dag	1 580	1 631	
Personalbistand				
Lydtekniker	pr time	510	527	
Lystekniker	pr time	510	527	
Konsultasjon teknisk personell	pr time	510	527	
Konsulenttjeneste	pr time	510	527	
Bærehjelp	pr time	370	382	
Vertskap/catering/dørvakt	pr time	370	382	
Annet				
Arrangøravgift pr solgte billett (trekkes fra i oppgjør)	pr billett	20	20	

Praktisk bistand i hjemmene				
Inntektsgrunnlag G= grunnbeløp i folketrygden	Abonnements- pris for tjeneste- mottakere som har mer enn 8 timer bistand pr. måned. Satser 2018	Timepris til og med 8 timer bistand pr. måned. Satser 2018	Abonnements- pris for tjeneste- mottakere som har mer enn 8 timer bistand pr. måned. Satser 2019	Timepris til og med 8 timer bistand pr. måned. Satser 2019
0 – kr 200 000*	0	0	0	0
kr 200 000* - 3 G	1121	140	1162	146
3 – 4 G	1681	210	1743	218
4 – 5 G	2266	283	2349	293
Over 5 G	2826	353	2929	366
*Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag.				
Brukerstyrt personlig assistanse				
Inntektsgrunnlag G= grunnbeløp i folketrygden	Abonnements- pris for tjeneste- mottakere som har mer enn 8 timer bistand pr. måned. Satser 2018	Timepris til og med 8 timer bistand pr. måned. Satser 2018	Abonnements- pris for tjeneste- mottakere som har mer enn 8 timer bistand pr. måned. Satser 2019	Timepris til og med 8 timer bistand pr. måned. Satser 2019
0 – kr 200 000*	0	0	0	0
kr 200 000* - 3 G	1121	140	1162	146
3 – 4 G	1681	210	1743	218
4 – 5 G	2266	283	2349	293
Over 5 G	2826	353	2929	366
*Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag.				
Renhold i hjemmene				
Inntektsgrunnlag G= grunnbeløp i folketrygden	Pris for renhold pr.time. Satser 2018	Pris for renhold pr.time. Satser 2019		
0 – kr 200 000*	0	0		
kr 200 000* - 3 G	140	146		
3 – 4 G	210	218		
4 – 5 G	283	293		
Over 5 G	365	366		
*Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag.				
Trygghetsalarmer				
Trygghetsalarmer	Satser 2018	Satser 2019		
Pris pr mnd	422	436		
Sjøløst				
	Satser 2018		Satser 2019	
Treningsgrupper			488 per halvår	
Svømmehall				
Svømming brukere	473 per halvår		488 per halvår	
Svømming lag, foreninger, N	415		429	
Svømming private	651		672	
Svømming kommersielle	769		794	
Lokaler	2018		2019	
	Lag/forening	Private	Lag/forening	Private
Utleie Kafeteria	593	947	612	978
Utleie Stue	593	947	612	978
Utleie Kjøkken	355	593	366	612
Utleie Bibliotek	355	593	366	612
Alle 3 lokaler hele lørdag	2 959	2 959	3 054	3 054
Brukerbetaling Sjøløstsente	2018		2019	
Brukerbetaling	415		429	

Dagrehabilitering		
	Satser 2018	Satser 2019
1/2 døgnpris	80*	85*
* Reguleres iht. forskrift om egenbetaling		
Kortidsopphold		
	Satser 2018	Satser 2019
Tjeneste		
Kortidsopphold	160*	165*
* Reguleres iht. forskrift om egenbetaling		
Dagsenter		
	Satser 2018	Satser 2019
0 – 2 G	205* / mnd	210* / mnd
2-3 G	80*/ dag	85*/ dag
Over 3 G	80*/ dag	85*/ dag
* Reguleres iht. forskrift om egenbetaling		
Transport dagsenter		
	Satser 2018	Satser 2019
Tur/retur	50/dag	52/dag
Fysioterapitjenester		
Behandling	Satser 2018	Satser 2019
Undersøkelse inntil 30 minutter	170*	173*
Behandling hos fysioterapeut		
20 minutter	98*	123*
30 minutter	154*	160*
40 minutter	191*	197*
60 minutter	242*	271*
90 minutter	300*	382*
Behandling i grupper		
30 minutter	55*	55*
60 minutter	97*	97*
90 minutter	138*	138*
Annet		
Utskrift/kopiering pasientjournal	85*	85*
Ekspedisjonsgebyr	59*	59*
Tillegg for behandling i basseng	21*	24*
* Reguleres iht. forskrift om egenbetaling		
Middag hjemmeboende		
	Satser 2018	Satser 2019
Middag	70/porsjon	72/porsjon
Suppe/dessert	14/porsjon	15/porsjon
Lørdagsmat	46/porsjon	47/porsjon

Skjenkeavgifter		
Bevillingsgebyr	Satser 2018	Satser 2019
For salg - minimum	1570*	1630*
For skjenking - minimum	4900*	5100*
* Reguleres iht. forskrift om statlige satser		
Tobakksavgift		
	Satser 2018	Satser 2019
Sigarer, kr/100 gram	259*	263*
Sigaretter, kr/100 stk.	259*	263*
Røyketobakk, kr/100 gram	259*	263*
Snus, kr/100 gram	105*	107*
Skrå, kr/100 gram	105*	107*
Sigarettpapir, kr/100 stk .	3,96*	4,02*
Tilsynsavgift - minimum	4 500*	4 500*
Midlertidig salg - minimum	1 200*	1 200*
* Reguleres iht. forskrift om statlige satser		
Borgelig vigsel		
	2018	2019
Innenfor kommunens åpningstider	Gratis	Gratis

Gebyrregulativ for renovasjon, vann, avløp, slam, feiing og utslippstillatelser
Priser for parkering, gravetillatelse og havnegebyr
Vedtatt i Færder kommunestyre - 12.12.18

Alle årsgebyrer faktureres over 4 terminer

GEBYRREGULATIV FOR RENOVASJON

Gebyrregulativet er hjemlet i forskrift om husholdningsavfall

Helårsrenovasjon inkl. mva	2018	2019
Standardrenovasjon 3 X 140 L	2 453	2 650
Delt abonnement (reduisert volum)	1 594	1 723
Fellesløsning (flere enheter har felles beholdere)	2 085	2 253
Hjemmekompostering (ikke bioavfallsbeholder)	1 840	1 988
Fellesløsning og hjemmekompostering	1 570	1 689
Delt abonnement og hjemmekompostering	1 202	1 292
Standard mini, 80 L restavfall (enslige / eldre)	2 257	2 438
Fradrag, redusert restavfallsvolum pr. enhet	-932	-1 007
Tillegg, økt restavfallsvolum pr. enhet	932	1 007

Sommerrenovasjon gjelder fra 15. april til 15. oktober - samme pris som helårsrenovasjon

Tilleggstjenester og gebyr inkl. mva	2018	2019
Ekstrasekker pr. sekk	48	50
Gangtillegg, pr påbegynte meter utover 15 meter.	100	100
Tømming utenom vanlig rute	669	669
Leie av grunn fellesløsninger pr abonnent	100	100

Årsgebyr ved leie av plastbeholder inkl mva. (Beholder til plastavfall kan velges istedenfor plastsekker)	2018	2019
1. Enkelt abonnent:		
leie av 240 l beholder	293	305
leie av 360 l beholder	387	404
2. To abonnenter deler beholder:		
leie av 360 l beholder pr. abonnent	60	63
leie av 660 l beholder pr. abonnent	293	305
3. Tre abonnenter deler beholder:		
leie av 660 l beholder pr. abonnent	108	113
Fire abonnenter og oppover: Det koster ikke noe, men de får beholdersammensetning etter Vesars retningslinjer.		

Gebyrer for henting av annet avfall inkl mva.	2018	2019
Grovavfall - Abonnement – henting 2 ganger i året	881	918
Grovavfall - Tilfeldig bestilling, 1 henting	440	459

Gebyr for levering av privat avfall på gjenvinningsstasjonen inkl mva.	2018	2019
Sortert avfall = ikke restavfall	fri levering	fri levering
Usortert avfall = inkluderer restavfall, kr. pr sekk	50	50
eller kr. pr 0,5 m3	250	250

GEBYRREGULATIV FOR VANN OG AVLØP

Gebyrregulativet er hjemlet i forskrift for vann- og avløpsgebyrer

Engangsgebyr for tilknytning inkl. mva.	2018	2019
Vann	15 000	15 000
Avløp - spillvann	15 000	15 000
Avløp - overvann	15 000	15 000
For sekundærleiligheter under 60 m ² til enebolig betales det halvt tilknytningsgebyr.	7 500	7 500

Engangsgebyr betales pr boenhet for boligeiendommer og pr eiendom for næringsbygg. Der eiendommen består av flere nybygg, regnes den enkelte bygning som en eiendom dersom bygningen senere i teorien kan identifiseres med et eget gårds- og bruksnummer, festenummer eller seksjonsnummer. Der eiendommen består av både næringsdel og boligdel, betales ett tilknytningsgebyr for næringsdelen, og ett tilknytningsgebyr for hver boenhet.

Årsgebyr for vann og avløp inkl. mva.

<i>Fastgebyr</i>	2018	2019
Fastgebyr vann - pr boenhet	1 131	1 218
Fastgebyr vann - næring årsforbruk 0 - 400 m ³	1 131	1 218
Fastgebyr vann - næring årsforbruk 400 - 1000 m ³	2 263	2 436
Fastgebyr vann - næring årsforbruk 1000 - 5000 m ³	5 656	6 090
Fastgebyr vann - næring årsforbruk > 5000 m ³	11 313	12 180
Fastgebyr avløp - pr boenhet	2 865	3 003
Fastgebyr avløp - næring årsforbruk 0 - 400 m ³	2 865	3 003
Fastgebyr avløp - næring årsforbruk 400 - 1000 m ³	5 730	6 006
Fastgebyr avløp - næring årsforbruk 1000 - 5000 m ³	14 325	15 015
Fastgebyr avløp - næring årsforbruk > 5000 m ³	28 650	30 030

Fastgebyr for næring blir avregnet på bakgrunn av fjorårets forbruk. For nye abonnenter blir fastgebyret fastsatt på bakgrunn av stipulert årsforbruk første året.

<i>Forbruksgebyr stipulert forbruk</i>	2018	2019
Forbruksgebyr vann - Boenhet med bruksareal ≤70 m ² (100 m ³)	1 249	1 254
Forbruksgebyr vann - Boenhet med bruksareal >70 m ² (200 m ³)	2 498	2 508
Forbruksgebyr avløp - Boenhet med bruksareal ≤70 m ² (100 m ³)	2 255	2 443
Forbruksgebyr avløp - Boenhet med bruksareal >70 m ² (200 m ³)	4 510	4 886

Fritidsbolig med felles vannpost betaler fullt fastgebyr og 50% av forbruksgebyr

Årsgebyr for sommervannledning: For sommervannledning som ikke er frostfri og som stenges av om vinteren betales det fullt fastgebyr og 50% av forbruksgebyr. Gebyret gjelder fra første termin etter at abonnent har meldt fra til kommunen om at han har slik ledning.

<i>Forbruksgebyr målt forbruk</i>	2018	2019
Forbruksgebyr vann kr/m ³	12,49	12,54
Forbruksgebyr avløp kr/m ³	22,55	24,43
<i>Vannmålerleie</i>	2018	2019
Målerleie vanlig måler der kommunen eier måleren	500	500
Målerleie landbruksmåler der kommunen eier måleren kr/målepunkt	1 250	1 250

Forbruk, fastgebyr og målerleie for landbruksmålere blir fakturert en gang pr. år.

For eiendommer der det er krav om måler og denne ikke lar seg avlese, eller ikke er innstallert, avregnes forbruket etter skjønn, med utgangspunkt i tidligere målt forbruk. Er det ikke tidligere målinger fra sammen eiendom, eller virksomheten har endret seg slik at målingene ikke kan benyttes, skal det betales 2m³/m² bruttoareal.

	2018	2019
Tillegg om kommunen må sørge for avlesning av måler. Måleravlesningsgebyr, pr. avlest måler	1 000	1 000

Oppmøte i forbindelse med avstengning og påsetting av vannforsyning skal den gebyrpliktige betale et tilleggsgebyr etter medgått tid og kostnad

GEBYRREGULATIV FOR SLAMTØMMING

Gebyrregulativet er hjemlet i slamforskriften

Slamgebyr for abonnenter uten tilknytning til offentlig avløpsanlegg inkl. mva.	2018	2019
Slamavskiller inntil 4 m ³ med fast tømming hvert andre år: pr. år	1 446	1 509
Tett tank inntil 4 m ³ med fast tømming hvert år: pr. år	1 880	1 961
Slamtømming fra minirensanlegg hvert år: pr. år	1 880	1 961
Ekstra volum: for hver påbegynte 4 m ³ pr. gang	250	400
Ekstratømming:pr. tømming (evt. ekstra volum over 4m ³ kommer i tillegg)	1 100	1 781

Abonnenter med flere tanker/avskillere. Hver adresse betaler ett ordinært gebyr med tillegg for ekstra volum.

Abonnenter tilknyttet offentlig avløpsanlegg, og som kommer inn under ordningen med pålagt kommunal slamtømming, betaler ordinært avløpsgebyr, og skal ikke betale slamgebyr. Abonnentene skal likevel betale for eventuell bomtur.

GEBYRREGULATIV FOR FEIING

Gebyrregulativet er hjemlet i forskrift om feie-og tilsynsgebyr

	2018	2019
Feiegebyr pr. pipeløp pr. år fritidseiendommer	451	489
Feiegebyr pr. pipeløp pr. år øvrige eiendommer	451	489

GEBYRREGULATIV FOR BEHANDLING AV UTSLIPPSTILLATELSE

Gebyrregulativet er hjemlet i forurensingsforskriften § 11-4

Fritatt for mva

	2018	2019
Behandlingsgebyr for søknad om separate avløpsanlegg.	2 500	3 940

ØVRIGE PRISER FASTSATT AV KOMMUNESTYRET
Parkeringsavgift Tenvik inkl. mva

Hjemmel KS-sak 21/13

Avgiftsparkeringstid 1. mai til 1. september, alle dager kl 08 – 20

	2018	2019
Avgift pr. time	14	15
Avgift pr. døgn	129	133
Ukesavgift pr. uke	646	667
Sesongavgift	3 591	3 706
Kontrollavgift	513	529

Parkeringsavgift Teie.

Hjemmel K-sak 045/09

Avgiftsparkeringstid : hverdager 09 – 18, lørdager 09 – 16. Maks parkeringstid 9 timer

	2018	2019
Parkeringsavgift pr.time.	16	17

Parkeringsavgift Verdens Ende

Avgiftsparkeringstid fra 1. april og ut september

	2018	2019
Parkeringsavgift pr time	13	14
Parkeringsavgift pr.døgn	41	42

Parkeringsavgift Lilleskagen

Avgiftsparkeringstid fra 1. april og ut september

	2018	2019
Parkeringsavgift pr time	9	10
Parkeringsavgift pr.døgn	25	26

Parkeringsavgift Sandøysund

Avgiftsparkeringstid fra 15. juni t.o.m. 15. august - maks 1 time

	2018	2019
Parkeringsavgift pr time	11	12
Gratis dagparkering på Fynsletta		

Gebyr for graving i kommunal vei

Hjemlet i lokal forskrift om graving

	2018	2019
Behandlingsgebyr om gravetillatelse i kommunal grunn - pr vei:	1 176	2 488

Havnegebyr ekskl. mva

	2018	2019
Båt inntil 30 fot - døgnpris	215	222
Båt inntil 31 - 40 fot døgnpris	272	281
Båt inntil 41 - 50 fot døgnpris	380	393
Båt over 50 fot - døgnpris	487	504
Registrerte fiskefartøyer - årsgebyr for fast liggepris	7 695	7 957
Båtplass for Færder Nasjonalpark - årsgebyr	20 520	21 218

12. Lokal forskrift for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering

Hjemmel: Plan- og bygningsloven § 33-1, jf. også byggesaksforskriften, matrikkelloven § 32, jf. også matrikkelforskriften, og eierseksjonsloven § 15.

Vedtak: Færder kommune 12.12 2018, sak 161/18

Ikrafttredelse: 1. januar 2019

Kapittel 1 – Generelle bestemmelser

Gebyrer etter dette regulativ betales etter faktura utstedt av kommunen. Betaling kan kreves før forretning berammes, arbeid igangsettes, eller før tillatelser/vedtak fattes. Alle priser er angitt i norske kroner. Regulativet speiler det faktiske arbeidet de ulike sakstypene medfører. Samlet fakturert gebyr dekker saksbehandling, administrasjonskostnader, tilsyn med videre.

§ 1-1. Betalingsplikt

Alle som får utført tjenester etter dette regulativet skal betale gebyr.

Kommunen krever i tillegg inn tinglysingsgebyr og dokumentavgift i saker der kommunen må forskuttede dette.

§ 1-2. Tidspunkt for gebyrfastsetting og fakturering

Gebyr etter plan- og bygningsloven beregnes etter de satser som gjelder på tidspunktet saken mottas i kommunen, med mindre noe annet fremgår av regulativet.

Gebyr etter matrikkelloven beregnes etter de satser som gjelder når saken fremmes, jf. matrikkelforskriften § 16.

Gebyret faktureres når vedtak fattes, etter avholdt oppstartsmøte eller forhåndskonferanse, eller når kommunen har ferdigbehandlet eller avsluttet saken. Planforslag faktureres ved vedtak om offentlig ettersyn.

Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato. Ved for sen betaling påløper purregebyr etter inkassoforskriften.

Gebyret må betales og forfaller uansett om vedtaket er påklaget eller det er søkt om reduksjon av gebyr.

§ 1-3. Gebyr og priser i regulativet

Regulativets gebyrer reflekterer kommunens arbeid med de ulike sakstypene og er beregnet i samsvar med selvkostprinsippet. Gebyrregulativet vedtas årlig av kommunestyret som har anledning til å prise gebyrene lavere enn selvkost.

§ 1-4. Sakkyndig bistand

Der kommunen leier inn sakkyndig bistand for kontroll, uttalelser, vurderinger ut fra lov- og forskriftskrav og lignende, vil kostnadene for slik bistand bli lagt til gebyret. I tillegg blir det fakturert for medgått tid for kommunens arbeid med å hente inn denne bistanden.

§ 1-5. Urimelig gebyr

Dersom kommunen etter egen vurdering, eller etter skriftlig søknad, anser gebyret som klart urimelig kan gebyret settes ned. Søknad om redusert gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

§ 1-6. Klage

Når gebyret er hjemlet i plan- og bygningsloven § 33-1, eller matrikkelloven § 32, er det ikke anledning til å klage på gebyret i den enkelte sak. Det gjøres unntak i de tilfellene hvor kommunen har tatt i bruk § 1-5 om urimelig gebyr.

Kommunens vedtak i sak om reduksjon av gebyr kan klages til Fylkesmannen etter reglene i forvaltningsloven.

§ 1-7. Avslag

Saksbehandlingen anses som avsluttet dersom det ikke er sendt klage innen klagefristens utløp. For å etterleve selvkostreglene skal det ved avslag betales 100 % av ordinært gebyr. Beløpet blir ikke godskrevet ved ny eller endret søknad.

§ 1-8. Tilbaketrekking av søknad

Dersom søknad trekkes tilbake, skal tiltakshaver betale en andel av gebyret avhengig av hvor langt kommunen har kommet i behandlingen av søknaden. Det fremgår av regulativet hvor mye som skal betales.

§ 1-9. Definisjoner og forklaringer

I denne forskriften menes med:

- a) Pbl: Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven).
- b) Mtl: Lov om eigedsregistrering (matrikkelloven).
- c) SAK: Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)
- d) TEK: Forskrift om tekniske krav til byggverk (byggt teknisk forskrift)
- e) Søknadspliktige tiltak: Tiltak definert i plan- og bygningsloven §§ 20-2, jf. 20-1.
- f) Grunngbyr: Gebyr som skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av det konkrete tiltakets kompleksitet og størrelse. Grunngbyret skal også dekke tilsynsvirksomhet og ulovlighetsoppfølging.
- g) Saksbehandlingsgebyr: Gebyr som skal dekke oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er avhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse.
- h) Registreringsgebyr: Gebyr som skal dekke arbeidet med oppgavene knyttet til registrering i matrikkelen. Gebyret betales per bruksenhet for byggesak og per eiendom for oppmålingsforretning som registreres i matrikkelen.
- i) Tiltaksklasse: Inndeling av oppgaver i tiltaket basert på vanskelighetsgrad, kompleksitet og konsekvenser av mangler og feil, jf. SAK § 9-4.
- j) Matrikkel: Nasjonalt eiendomsregister hvor hver eiendom har et unikt nummer bestående av kommunenummer, gårdsnummer (gnr), bruksnummer (bnr), festenummer (fnr) og seksjonsnummer (snr). Dersom bruket ikke har feste- og/eller seksjonsnummer har disse verdien null (0). Tidligere kalt GAB-registeret (Grunneiendoms-, Adresse- og Bygningsregisteret).
- k) Eiendom: Fast eiendom definert med et eget gårds- og bruksnummer, festenummer og/eller seksjonsnummer i matrikkelen. Seksjon etablert i henhold til lovgivningen om eierseksjoner regnes som selvstendig eiendom.
- l) Bruksenhet: Bygning eller del av bygning (lokale), f.eks. boenhet, kontorenhet, verksted og lager.
- m) Boenhet: Bruksenhet som har alle hovedfunksjoner for bolig, slik som stue, kjøkken, soveplass, bad og toalett, har egen inngang og er fysisk atskilt fra øvrige enheter, jf. SAK § 2-2.
- n) Bygningstype: Standardisert kategorisering av den enkelte bygning etter NS-3457. Bygningstyper fra 111 til 199 tilhører bygningshovedgruppe boligbygning.
- o) Bolig/boligeiendom: Eiendom med bygg som brukes til boligformål, herunder fritidsbolig. Bygningstype 111 – 163 etter NS-3457.
- p) Bruksareal (BRA): Bruksareal for eiendom som er registrert i matrikkelen og beregnet med utgangspunkt i NS-3940.
- q) Vnr.: Varenummer

Kapittel 2 – Reguleringsplan

§ 2-1. Generelt

Det skal betales gebyr for alle private planforslag for arbeid frem til første gangs behandling. I plansaker faktureres gebyret etter de satser som gjelder på det tidspunktet de ulike gebyrene påløper. I saker som avsluttes før fullstendig planforslag er lagt frem, eller før offentlig ettersyn, faktureres gebyret når kommunen anser saken for avsluttet. Kommunen kan avslutte saker hvor det er mer enn 1 år siden siste kontakt mellom kommunen og tiltakshaver. Planer som avslås av kommunen ved 1. gangs behandling og som kreves fremmet for kommunestyret skal betale fullt gebyr for saksbehandlingen etter dette regulativet.

§ 2-2. Timepris

For de tjenester som ikke omfattes av dette regulativet så kan det tas gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker også støttefunksjoner og administrasjon av tjenesten.

Timepris		Betales	2018	2019
	For tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene	Per time	640	665

§ 2-3. Tilleggsgebyr

Tillegg for mangelfulle plandokumenter: faktureres etter medgått tid som kommunen har brukt for å rette opp plandokumenter.

§ 2-4. Tilbaketrekking av planforslag

Ved trekk av planforslag eller manglende oppfølging fra forslagsstiller skal tiltakshaver betale en andel av samlet saksbehandlingsgebyr avhengig av hvor langt kommunen har kommet i saksbehandlingen.

Trekk av søknad		Betales	2018	2019
	For sak som avsluttes etter påbegynt saksbehandling, men før førstegangsvedtak	Per planforslag	75 %	75 %

§ 2-5. Oppstartsmøte

Det skal betales gebyr for hvert oppstartsmøte.

Oppstartsmøte, jf. pbl § 12-8		Betales	2018	2019
	Oppstartsmøte	Per møte	9 600	9 950

§ 2-6. Forespørsel om planoppstart

Oppstart av planarbeid legges frem for planmyndigheten.

Oppstart av reguleringsarbeid (anmodning om oppstart), jf. pbl § 12-8		Betales	2018	2019
	Forespørsel om plan-oppstart	Per søknad	19 200	19 900

§ 2-7. Private planforslag

Alle private planforslag skal betale et todelt gebyr bestående av areal og boenheter for boligformål eller areal og BRA for alt annet enn boligformål. For større saker over 20 dekar kan kommunen velge at gebyret skal beregnes etter medgått tid etter § 2-2. Arealer som reguleres til offentlige grønnstruktur- og friluftsmål, verneområder samt eksisterende offentlige trafikkområder skal ikke tas med i beregningen.

Reguleringsplan, jf. pbl §§ 12-10, 12-11		Betales	Inntil 2 dekar	Over 2 til 5 dekar	Over 5 til 10 dekar	Over 10 dekar til 20 dekar	Over 20 dekar
2018	Behandling av reguleringsplanforslag	Per planforslag	89 000	116 480	151 424	196 851	255 907
2019	Behandling av reguleringsplanforslag	Per planforslag	92 250	120 730	156 950	204 040	265 250

I områder regulert til bolig eller fritidsboliger kommer et tillegg pr boenhet som følger:

Reguleringsplan, jf. pbl §§ 12-10, 12-11		Betales	2018	2019
	Regulert til bolig- og fritidsboligformål	Per boenhet	1 600	1 660

For områder regulert til bolig eller fritidsbolig med mer enn 20 boenheter beregnes tillegget kun for de 20 første boenhetene.

I områder regulert til andre byggeformål enn bolig og fritidsbolig kommer et tillegg som følger:

Reguleringsplan, jf. pbl §§ 12-10, 12-11		Betales	2018	2019
--	--	---------	------	------

	Alt annet enn bolig og fritidsbolig (dvs. næring, tjenesteyting m.v.)	Per 100 BRA	750	780
--	---	-------------	-----	-----

Det beregnes kun tillegg for de første 5000 m2 BRA.

§ 2-8. Planer med planprogram og konsekvensutredning

For planforslag som krever planprogram og konsekvensutredning (KU) skal det betales tilleggsgebyr.

Planprogram og konsekvensutredning, jf. pbl § 4-1, § 4-2 andre ledd og kap. 14	Betales	2018	2019
For planer som krever planprogram og konsekvensutredning	Per planforslag inklusiv et KU-tema	19 200	19 900
Tillegg per KU-tema utover første	Per KU-tema utover første	12 800	13 270

§ 2-10. Utfylling og endring av plan

Ved utfylling eller endring av plan skal det betales gebyr.

Utfylling og endring av plan	Betales	2018	2019
Mindre endring og utfylling av detaljplan iht. pbl § 12-14, delegert behandling til administrasjonen	Per søknad	38 400	39 800
Mindre endring og utfylling av detaljplan iht. pbl § 12-14 som krever politisk behandling	Per søknad	51 200	53 070
Endringer som behandles som ny plan i samsvar med pbl § 12-14 første ledd	Per søknad	Fullt gebyr	Fullt gebyr

For alle typer endringer beregnes det i tillegg gebyr etter § 2-7 for antall boenheter for boligformål eller BRA for alt annet enn boligformål.

Kapittel 3 – Byggesak

§ 3-1. Generelt

For alle søknadspliktige tiltak etter pbl skal det beregnes grunngebyr, saksbehandlingsgebyr og registreringsgebyr med mindre annet fremgår av regulativet. Det samme gjelder dersom tiltak som er unntatt søknadsplikt er betinget av dispensasjon. For tiltak som er unntatt søknadsplikt skal det beregnes registreringsgebyr dersom tiltaket skal matrikkelføres.

§ 3-2. Grunngebyr

Grunngebyret skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse. Grunngebyret dekker også tilsynsvirksomhet og kommunens generelle ulovlighetsoppfølging.

Grunngebyr	Betales	2018	2019
Søknadspliktige tiltak	Per søknad	3 800	3 940

§ 3-3. Registreringsgebyr

For tiltak etter pbl skal det betales registreringsgebyr som skal dekke kostnadene knyttet til arbeid som må gjøres i matrikkelen. Arbeid i matrikkelen øker proporsjonalt med antall bruksenheter og det skal betales et registreringsgebyr per bruksenhet.

Registreringsgebyr	Betales	2018	2019
Registreringspliktige tiltak	Per bruksenhet	760	790

§ 3-4. Tilsyn

Tilsyn er et viktig virkemiddel for å kontrollere at tiltak gjennomføres i samsvar med bestemmelser gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. Tilsyn skal bidra til bedre gjennomføring av byggeprosesser, avdekke ulovligheter og virke forebyggende. X % av grunngebyret skal dekke kommunens tilsynsvirksomhet.

§ 3-5. Timepris

For de tjenester som ikke er omtalt i regulativet, men som krever behandling etter pbl gjelder et gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner, administrasjon, tilsyn og oppfølging av ulovligheter. Følgende timesats gjelder for byggesak og søknader etter pbl kapittel 18.

Timepris	Betales	2018	2019
For tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene	Per time	1 520	1575

§ 3-6. Tilbaketrekking av søknad

Ved tilbaketrekking av søknad skal tiltakshaver betale en andel av saksbehandlingsgebyret tillagt evt. gebyr for dispensasjon.

Tilbaketrekking av søknad	Betales	Saksbehandlingsgebyr	Grunngebyr
For sak som avsluttes etter påbegynt saksbehandling, men før vedtak	Per søknad	50 %	100 %

§ 3-7. Retur av søknad

Ved retur påløper det gebyr. En søknad kan returneres dersom søknaden er mangelfull og ikke komplett. Dersom søker ikke har komplett søknad etter første mangelbrev fra bygningsmyndighetene, påløper det gebyr for hvert påfølgende mangelbrev som må sendes.

Retur	Betales	2018	2019
Retur av søknad	Per søknad	3 800	3 940
Utsendelse av mangelbrev	Per påfølgende mangelbrev	1 900	1 970

Søknaden vurderes returnert dersom den er mangelfull. Se eksempler under:

Eksempler på mangler:

Uten nabovarsel

Søknad som er sendt inn før nabovarselsfrist er gått ut

Manglende tegninger (plan, snitt, fasade, situasjonskart)

Manglende dispensasjonssøknad

Mangelfull ansvarsdekning

Manglende gjennomføringsplan (for tiltak som krever ansvarlig foretak)

Manglende dokumentasjon av privatrettslige forhold

Se SAK kapittel 5 for utfyllende oversikt.

§ 3-8. Forhåndskonferanse

For nærmere avklaring av rammer og innhold i tiltaket kan det holdes forhåndskonferanse mellom tiltakshaver, kommunen og andre berørte fagmyndigheter. Forhåndskonferanse utløser ikke grunngebyr. Ved realisering av tiltak i form av innsendt søknad innen 6 måneder tilbakebetales ilagt gebyr for forhåndskonferanse ved fakturering.

Forhåndskonferanse etter pbl § 21-1	Betales	2018	2019
Forhåndskonferanse	Per møte	1 520	1 575

§ 3-9. Søknad om endring av gitt tillatelse

Ved søknad om endring av gitt tillatelse påløper det gebyr. Søknad om endring av gitt tillatelse utløser ikke nytt grunngebyr.

Søknad om endring av gitt tillatelse	Betales	Saksbehandlingsgebyr
Ved mindre endringer av godkjent søknad, som betinger nytt vedtak, betales en andel av ordinært saksbehandlingsgebyr (unntatt dispensasjon) for ny søknad	Per søknad	20 %
Ved større endringer av godkjent søknad, som betinger nytt vedtak, betales en andel av ordinært	Per søknad	50 %

saksbehandlingsgebyr (unntatt dispensasjon) for ny søknad		
---	--	--

Mindre endring: ingen endring kreves i matrikkelen. Større endring: krever endring i matrikkelen. Er endringene så betydelige at søknaden blir å betrakte som ny sak, betales fullt gebyr. Det skal betales fullt gebyr ved ny behandling av tidligere godkjent byggetiltak.

§ 3-10. Dispensasjonssøknad

Ved søknad om dispensasjon påløper gebyr , i tillegg til grunngebyr og eventuelle saksbehandlingsgebyr. Ved flere dispensasjonsforhold skal det betales tilleggsgebyr per forhold for de øvrige dispensasjonene.

Dispensasjon etter pbl kap. 19	Betales	2018	2019
Søknad om dispensasjon, grunnsats	Per søknad	9 120	9 450
Tillegg for høring	Per søknad	7 600	7 880
Tillegg per dispensasjon utover den første	Per dispensasjon	3 040	3 150

For følgende søknader om dispensasjon gjelder særskilte satser uten grunnsats.

Tilretteleggingstiltak for allmennheten i LNF / friområder	Per søknad	1 520	1 575
Dispensasjon for tiltak unntatt søknadsplikt. Gjelder ikke ved dispensasjon fra LNF-formålet og plan- og bygningsloven § 1-8	Per søknad	3 040	3 150
Mindre dispensasjoner fra reguleringsplaner vedtatt før 1986 som behandles administrativt	Per søknad	1 520	1 575

§ 3-11. Søknadspliktige tiltak med krav om ansvarlige foretak (med ansvarsrett)

- a) Oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging eller plassering av bygning, konstruksjon eller anlegg, herunder vesentlig endring eller reparasjon

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1, a og b	Betales	2018	2019
Bolig og fritidsbolig	For 1. boenhet	18 240	18 910
	Per boenhet fra 2 til og med 6 boenheter pr. bygg	9 120	9 450
	Per boenhet fra 7 til og med 20 boenheter pr. bygg	4 560	4 730
Tilbygg, påbygg eller underbygg til bolig og fritidsbolig	Per bygning	6 080	6 300
Garasje, uthus, anneks, naust mv.	Per bygning	3 040	3 150
Annet enn bolig (næringsbygg mv.)	Per tiltak	11 400	11 820
Tilbygg, påbygg eller underbygg	Per søknad	6 080	6 300
Konstruksjon, anlegg mv.	Brygge, ny	18 240	18 760
	Brygge, endring av eksisterende eller gjenoppføring av tidligere lovlig brygge, grunnsats	9 120	9 450
	Tillegg for endring av lengde/bredde/fasade/ bryggetype (pæle-/flytebrygge o.l.)	7 600	7 880
	Andre konstruksjoner, anlegg mv.	3 040	3 150
Røranlegg, ledningsanlegg mv.	Per søknad	4 560	4 730

Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

b) Igangsettingstillatelse

For søknader i ett trinn er igangsettingstillatelse inkludert i gebyret. For søknader som søkes i to trinn skal det betales gebyr etter følgende satser.

Igangsettingstillatelse	Betales	2018	2019
Første igangsettingstillatelse inkludert i	Inkludert	0	0

	rammesøknad			
	Igangsettingstillatelse utover den første	Per søknad	1 520	1 575

c) Fasadeendring

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 c		Betales	2018	2019
	Fasadeendring	Per søknad	3 040	3 150
	Fasadeendring på bygg, konstruksjon eller anlegg med kulturminneinteresse	Per søknad	3 040	3 150

Grunngebyr kommer i tillegg.

d) Bruksendring eller vesentlig utvidelse eller vesentlig endring av tidligere drift av tiltak som nevnt i pbl § 20-1 a

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 d		Betales	2018	2019
	Bruksendring mv. med endring av bygning, tekniske installasjoner mv.	Per søknad	3 040	3 150
	Bruksendring mv. uten endring av bygning, tekniske installasjoner mv.	Per søknad	1 520	1 575

Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

e) Rivning av tiltak som nevnt i pbl § 20-1 a

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 e		Betales	2018	2019
	Rivning mv. av bygg, konstruksjon, anlegg med kulturminneinteresse	Per tiltak	3 040	3 150
	Rivning mv. av andre bygg, konstruksjoner og anlegg	Per tiltak	1 520	1 575

Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

f) Oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 f		Betales	2018	2019
	Sanitærinstallasjon, ventilasjons-/sprinkler-/solcelleanlegg, heis, rulletrapp, pipe, ildsted mv.	Per tiltak	1 520	1 575

Tiltak etter denne bestemmelsen utløser verken grunngebyr eller registreringsgebyr.

g) Oppdeling eller sammenføring av bruksenheter i boliger samt annen ombygging som medfører fravikelse av bolig

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 g		Betales	2018	2019
	Oppdeling eller sammenføring av bruksenheter i bolig	Per søknad	3 040	3 150

For eksempel at det blir én boenhet mindre i en bygning. Tiltak etter denne bestemmelsen utløser grunngebyr og registreringsgebyr.

h) Oppføring av innhegning mot veg, plassering av skilt- og reklameinnretninger

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 h og i		Betales	2018	2019
	Innhegning mot veg (eksempelvis gjerde eller støyskjerm)	Per tiltak	1 520	1 575
	Enkelt skilt eller reklame	Per tiltak	1 520	1 575
	Skiltplan med flere enn to skilt	Per søknad	1 520	1 575

Hvor nedenstående tiltak inngår i søknad etter kapittel 20 i pbl, skal det ikke kreves separat gebyr. Tiltak etter denne bestemmelsen utløser ikke grunngebyr eller registreringsgebyr.

i) Plassering av midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 j	Betales	2018	2019
Plassering av midlertidige bygninger mv. som skal stå i mer enn 2 år	Per søknad	3 040	3 150

Grunngebyr kommer i tillegg.

j) Vesentlig terrenginngrep

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 k	Betales	2018	2019
Vesentlige terrenginngrep	Per søknad	4 560	4 730

Grunngebyr kommer i tillegg.

k) Anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 l	Betales	2018	2019
Mindre anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass	Per søknad	1 560	1 620
Større anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass	Per søknad	3 040	3 150

Grunngebyr kommer i tillegg.

§ 3-12. Saksbehandlingsgebyr for tiltak uten krav til ansvarlig foretak

a) For søknadspliktige tiltak som behandles iht. pbl § 20-1 m.

Fradeling mv., jf. pbl § 20-1 m	Betales	2018	2019
Opprettelse av grunneiendom, herunder søknad om fradeling av grunneiendom og innløsning av festetomt (deling) i regulert område	Per søknad	4 560	4 730
Opprettelse av grunneiendom, herunder søknad om fradeling av grunneiendom og innløsning av festetomt (deling) i uregulert område	Per søknad	6 080	6 300
Vedtak om arealoverføring	Per søknad	3 040	3 150

Grunngebyr kommer i tillegg.

b) For søknadspliktige tiltak som behandles iht. pbl § 20-1, jf. § 20-4 og tiltak som kan forestås av tiltakshaver jf. SAK §§ 3-1 og 3-2 skal det betales følgende gebyr.

Saksbehandlingsgebyr for tiltak uten krav til ansvarlig foretak, jf. pbl 20-4	Betales	2018	2019
Mindre tiltak på bebygd eiendom som garasjer, uthus og tilbygg, jf. SAK § 3-1 a og b	Per tiltak	3 040	3 150
Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel eller omvendt innenfor en bruksenhet, jf. SAK § 3-1 c	Per tiltak	3 040	3 150
Skilt- og reklameinnretninger etter SAK § 3-1 d	Per tiltak	1 520	1 575
Alminnelige driftsbygninger i landbruket, jf. SAK § 3-2	Per tiltak	1 520	1 575

Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg. Ikke registreringsgebyr for tiltak som ikke krever registrering i matrikkelen.

§ 3-13. Andre vurderinger

Andre vurderinger	Betales	2018	2019
-------------------	---------	------	------

Samtykke til plassering av mindre tiltak som ellers er unntatt søknadsplikt, pbl § 29-4, jf. SAK § 4-1 c	Per tiltak	1 520	1 575
Tiltak på eksisterende byggverk (fravik fra TEK), pbl § 31-2, 4. ledd	Per søknad	3 040	3 150
Godkjenning av selvbyggeransvar, SAK § 6-8	Per søknad	1 520	1 575
Godkjenning av foretak som ikke oppfyller kravene til praksis mv. i SAK, pbl § 23-8, jf. SAK § 11-4	Per søknad	1 520	1 575

Andre vurderinger utløser ikke grunngebyr. Tiltak på eksisterende byggverk kan utløse registreringsgebyr.

§ 3-14. Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest

Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest	Betales	2018	2019
Anmodning om midlertidig brukstillatelse og ferdigattest omfattes av allerede gitt søknadsgebyr for tiltaket og belastes ikke med nytt gebyr	Inkludert	0	0
For søknad om ferdigattest for saker med opprinnelig søknadsdato i perioden mellom 1998 til 2010	Per søknad	1 520	1 575
Midlertidig brukstillatelse for øvrig	Per søknad	1 520	1 575

Midlertidig brukstillatelse og søknad om ferdigattest utløser ikke grunngebyr.

§ 3-15 Søknad om refusjon etter pbl §§ 18-8 mfl

Søknad om refusjon	Per søknad	22 190	23 000
--------------------	------------	--------	--------

Kapittel 4 - Oppmåling

§ 4-1. Generelt

Alle oppmålingsforretninger etter mtl skal betale grunngebyr, saksbehandlingsgebyr og registreringsgebyr med mindre annet fremgår av regulativet. Det betales gebyrer som gjelder på rekvisisjonstidspunktet.

§ 4-2. Grunngebyr

Grunngebyret skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse.

Grunngebyr	Betales	2018	2019
Fradeling/oppmåling av eksisterende eiendom og uteareal til seksjonering	Per søknad	15 300	15 860
Arealoverføring	Per søknad	11 220	11 630
Grensejustering	Per søknad	4 080	4 230
Klarlegging/grensepåvisning/punktfeste	Per søknad	2 040	2 110

§ 4-3. Registreringsgebyr

For søknadspliktige tiltak skal det betales registreringsgebyr som skal dekke kostnadene knyttet til arbeid som må gjøres i matrikkelen. Arbeid i matrikkelen øker proporsjonalt med antall eiendommer og det skal betales et registreringsgebyr per eiendom som registreres.

Registreringsgebyr	Betales	2018	2019
Alle søknadspliktige tiltak som registreres i matrikkelen	Per eiendom	3 060	3 170

§ 4-4. Timepris

For de tjenester som ikke omfattes av dette regulativet gjelder et gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner og administrasjon. Følgende timesats gjelder for oppmålingstjenester.

Timepris	Betales	2018	2019
----------	---------	------	------

For de tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene	Per time	1 020	1 060
---	----------	-------	-------

§ 4-5. Tinglysing av bruks- og veiretter mv.

Utarbeidelse av privatrettslige dokumenter for tinglysing av bruks- og veiretter mv. betales etter medgått tid etter gjeldende timepris fastsatt i § 4-4.

§ 4-6. Avbrutt forretning

Ved avbrutt forretning skal tiltakshaver betale grunngebyr etter § 4-2.

§ 4-7. Saksbehandlingsgebyr for oppmålingsforretninger

For kompliserte saker kan kommunen velge at gebyret skal beregnes etter medgått tid. Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

Oppmålingsforretning	Per grensepunkt 2018	Per grensepunkt 2019
Utsatt oppmålingsforretning	1 000	1 040
Oppmåling, sikre grensepunkter (koordinatfestet eller påvist)	2 000	2 070
Oppmåling, usikre grensepunkter	4 000	4 150

§ 4-8. Andre gebyrer

Andre gebyrer uten grunngebyr	Betales	Gebyr
Utarbeidelse av matrikelbrev	Per brev	Etter kartverkets priser

Kapittel 5 – Eierseksjonering

§ 5-1 Gebyr for seksjonering

Seksjonering	Betales	2019
1-3 seksjoner	Per søknad	6 000
4-8 seksjoner	Per søknad	9 000
Fra 9 seksjoner, tillegg pr. seksjon	Per søknad	500

Maksimalt gebyr er 3 ganger satsene for 4-8 seksjoner.

§ 5-2 Gebyr for oppretting av nye seksjoner i eksisterende sameie/endring/reseksjonering

Eksisterende sameie m.m.	Betales	2019
1-3 seksjoner	Per søknad	12 000
4-8 seksjoner	Per søknad	15 000
Fra 9 seksjoner, tillegg per seksjon	Per søknad	1 000

Maksimalt gebyr er 3 ganger satsene for 4-8 seksjoner.

§ 5-3 Oppheving av seksjonert sameie (sletting)

Oppheving	Betales	2019
Behandlingsgebyr	Per søknad	2 000

§ 5-4 Befaring

Befaring	Betales	2019
Befaring	Per befaring	2 250

Befaring av eiendom utføres når kommunen finner det nødvendig i forbindelse med behandling av saken. Gebyret på kr 2 250 kommer i tillegg til ordinært saksbehandlingsgebyr.

§ 5-5. Tilbaketrekking av søknad, avslag m.m.

Gebyrer	Betales	2019
Tilbaketrekking av søknad	Per søknad	1 060
Avslag på søknad	Per søknad	1 060

	Søknad som trekkes før saksbehandling har begynt	Per søknad	0
	Søknad som trekkes etter at saksbehandling har påbegynt	Per søknad	50 % av gebyrsats

§ 5-6. Gebyr for registrering av tilleggsareal grunn

Registrering av uteareal for seksjoner		Betales	2019
	1-3 seksjoner	Per søknad	4 000
	4-8 seksjoner	Per søknad	6 000
	Fra 9 seksjoner, tillegg pr. seksjon	Per søknad	300

Det kreves dokumentasjon fra søker med koordinater etter gjeldende sosi versjon, målemetode og nøyaktighet. Dette skal oppgis.

§ 5-7. Gebyr for oppmåling av tilleggsareal grunn

Oppmåling av uteareal		Betales	2019
	1-3 seksjoner	Per søknad	8 000
	4-8 seksjoner	Per søknad	12 000
	Fra 9 seksjoner, tillegg pr. seksjon	Per søknad	600

Inngår eiendomsgrenser i tilleggsarealer er det behov for å holde oppmålingsforretning etter matrikkelloven. Det kommer da et gebyr i tillegg for klarlegging av eksisterende grenser, i henhold til kommunens gebyrregulativ for oppmålingsarbeider.

13 Økonomiske hovedoversikter – rådmannens forslag

Økonomiske oversikter		Regulert
Økonomisk oversikt - drift	Budsjett 2019	Budsjett 2018
Driftsinntekter		
Brukerbetalinger	82 364 000	81 594 000
Andre salgs- og leieinntekter	251 852 000	233 652 000
Overføringer med krav til motytelse	187 392 000	177 782 242
Rammetilskudd	634 796 000	610 227 000
Andre statlige overføringer	111 567 000	141 331 000
Andre overføringer	1 149 820	1 193 000
Skatt på inntekt og formue	851 641 000	832 090 000
Sum driftsinntekter	2 120 761 820	2 077 869 242
Driftsutgifter		
Lønnsutgifter	1 028 804 396	1 008 172 300
Sosiale utgifter	289 212 059	287 572 000
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	207 035 346	218 100 700
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	367 570 800	383 039 000
Overføringer	122 495 000	92 528 242
Avskrivninger	113 000 000	113 000 000
Fordelte utgifter	-2 601 000	-2 595 000
Sum driftsutgifter	2 125 516 601	2 099 817 242
Brutto driftsresultat	-4 754 781	-21 948 000
Finansinntekter		
Renteinntekter og utbytte	14 000 000	10 250 000
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	500 000
Mottatte avdrag på utlån	1 011 000	1 011 000
Sum eksterne finansinntekter	15 011 000	11 761 000
Finansutgifter		
Renteutgifter og låneomkostninger	55 300 000	50 000 000
Avdrag på lån	78 000 000	83 000 000
Utlån	2 000 000	1 910 000
Sum eksterne finansutgifter	135 300 000	134 910 000
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-120 289 000	-123 149 000
Motpost avskrivninger	113 000 000	113 000 000
Netto driftsresultat	-12 043 781	-32 097 000
Interne finanstransaksjoner		
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	0	61 060 271
Bruk av disposisjonsfond	52 916 000	46 298 000
Bruk av bundne fond	8 450 000	9 792 000
Sum bruk av avsetninger	61 366 000	117 150 271
Overført til investeringsregnskapet	2 500 000	2 060 000
Avsatt til disposisjonsfond	45 367 219	82 615 271
Avsatt til bundne fond	1 455 000	378 000
Sum avsetninger	49 322 219	85 053 271
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	0	0

Økonomiske oversikter		Regulert
Økonomisk oversikt - investering	Budsjett 2019	Budsjett 2018
Inntekter		
Salg av driftsmidler og fast eiendom	0	0
Andre salgsinntekter	0	0
Overføringer med krav til motytelse	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	15 920 000	60 969 000
Statlige overføringer	0	10 250 000
Andre overføringer	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0
Sum inntekter	15 920 000	71 219 000
Utgifter		
Lønnsutgifter	0	0
Sosiale utgifter	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	208 451 000	453 777 000
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0	0
Overføringer	0	73 154 000
Renteutgifter og omkostninger	0	0
Fordelte utgifter	0	0
Sum utgifter	208 451 000	526 931 000
Finanstransaksjoner		
Avdrag på lån	0	18 429 000
Utlån	0	37 675 000
Kjøp av aksjer og andeler	0	4 500 000
Dekning av tidligere års udekket	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	0	0
Avsatt til bundne investeringsfond	0	7 000 000
Sum finansieringstransaksjoner	0	67 604 000
Finansieringsbehov	192 531 000	523 316 000
Dekket slik:		
Bruk av lån	178 370 000	436 879 000
Salg av aksjer og andeler	0	0
Mottatte avdrag på utlån	0	13 000 000
Overført fra driftsregnskapet	0	2 060 000
Bruk av tidligere års udisponert	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	62 488 000
Bruk av bundne driftsfond	0	8 631 000
Bruk av ubundne investeringsfond	14 161 000	258 000
Bruk av bundne investeringsfond	0	0
Sum finansiering	192 531 000	523 316 000
Udekket/udisponert	0	0

Økonomiske oversikter		Regulert
Regnskapsskjema 1A - drift	Budsjett 2019	Budsjett 2018
Skatt på inntekt og formue	851 641 000	832 090 000
Ordinært rammetilskudd	634 796 000	610 227 000
Andre generelle statstilskudd	111 567 000	141 331 000
Sum frie disponible inntekter	1 598 004 000	1 583 648 000
Renteinntekter og utbytte	14 000 000	10 250 000
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	500 000
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	55 300 000	50 000 000
Avdrag på lån	78 000 000	83 000 000
Netto finansinnt./utg.	-119 300 000	-122 250 000
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0
Til ubundne avsetninger	45 367 219	82 615 271
Til bundne avsetninger	1 455 000	378 000
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	0	61 060 271
Bruk av ubundne avsetninger	52 916 000	46 298 000
Bruk av bundne avsetninger	8 450 000	9 792 000
Netto avsetninger	14 543 781	34 157 000
Overført til investeringsregnskapet	2500000	2 060 000
Til fordeling drift	1 490 747 781	1 493 495 000
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	1 490 747 781	1 493 495 000
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	0	0

Økonomiske oversikter		
Budsjettskjema 1B - Drift	Budsjett 2019	Regulert Budsjett 2018
FORDELT SLIK		
Mottatte avdrag utlån	-651 000	-651 000
Årets premieavvik pensjon	-48 343 029	-40 160 000
Amortisering tidligere års premieavvik pensjon	19 213 299	13 876 000
Bruk av pensjonspremiefond	-19 397 000	-19 400 000
Til formannskapets disposisjon	2 000 000	100 000
Til lønnsoppgjør	23 000 000	3 519 000
Tapsavsetning usikre krav	500 000	1 000 000
Andre utgifter	1 784 600	0
Andre inntekter	-96 000 000	-79 700 000
Sum andre utgifter og inntekter	-117 893 130	-121 416 000
Lønn	44 710 661	52 825 000
Andre utgifter	14 036 000	31 219 242
Inntekter	-12 043 000	-13 470 242
Sum Rådmann og stab	46 703 661	70 574 000
Lønn	566689069	551 341 000
Andre utgifter	212066506	208 736 000
Inntekter	-82892000	-83 796 000
Sum Oppvekst- og kunnskap	695 863 575	676 281 000
Lønn	522011861	507 118 000
Andre utgifter	150230300	153 285 000
Inntekter	-66735000	-62 985 000
Sum Helse og omsorg	605 507 161	597 418 000
Lønn	117691710	115 207 000
Andre utgifter	191834340	187 248 000
Inntekter	-229479000	-213 034 000
Sum Teknikk og miljø	80 047 050	89 421 000
Lønn	74529284	74 684 000
Andre utgifter	108325000	112 489 000
Inntekter	-22010000	-24 356 000
Sum Administrasjon, kultur og levekår	160 844 284	162 817 000
Sum Kirkelig fellesråd	19 675 180	18 400 000
SUM FORDELT TIL DRIFT	1 490 747 781	1 493 495 000

Økonomiske oversikter		Regulert
Budsjettskjema 2A - investering	Budsjett 2019	Budsjett 2018
Investeringer i anleggsmidler	203 020 000	526 931 000
Utlån og forskutteringer		37 675 000
Kjøp av aksjer og andeler	5 431 000	4 500 000
Avdrag på lån		18 429 000
Dekning av tidligere års udekket		0
Avsetninger		7 000 000
Årets finansierungsbehov	208 451 000	594 535 000
Finansiert slik:		
Bruk av lånemidler	178 370 000	436 879 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler		0
Tilskudd til investeringer		10 250 000
Kompensasjon for merverdiavgift	15 920 000	60 969 000
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner		13 000 000
Andre inntekter		0
Sum ekstern finansiering	194 290 000	521 098 000
Overført fra driftsbudsjettet		2 060 000
Bruk av tidligere års udisponert		0
Bruk av avsetninger	14 161 000	71 377 000
Sum finansiering	208 451 000	594 535 000
Udekket/udisponert	0	0
Økonomiske oversikter		Regulert
Budsjettskjema 2B - investering	Budsjett 2019	Budsjett 2018
Til investeringer i anleggsmidler (Skjema 2A)	203 020 000	526 931 000
For budsjett 2019, jfr tidligere oversikt i kap 10.2		0

14 Saksbehandling og vedtak

JournalpostID: 18/39986
Arkiv:

Saksbehandler: Kristian Lægreid
Telefon:
Økonomi

Kommuneplanens handlingsdel 2019-2022, økonomiplan 2019-2022 og budsjett 2019

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	19.11.2018	035/18
Eldreråd	19.11.2018	035/18
Hovedutvalg for kommunalteknikk	21.11.2018	278/18
Hovedutvalg for helse	21.11.2018	046/18
Hovedutvalg for oppvekst	21.11.2018	067/18
Administrasjonsutvalg	28.11.2018	024/18
Formannskap	28.11.2018	208/18
Kommunestyret	12.12.2018	163/18

Rådmannens innstilling

1. Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2019 - 2022, økonomiplan 2019 – 2022 og årsbudsjett 2019 for Færder kommune vedtas.

3. Netto driftsrammer fastsettes i henhold til budsjetteftets pkt. 10.1 for:
 1. Frie disponible inntekter
 2. Netto finansutgifter
 3. Andre utgifter og inntekter
 4. Rådmann og stab
 5. Oppvekst- og kunnskap
 6. Helse- og omsorg
 7. Teknikk og miljø
 8. Administrasjon, kultur og levekår
 9. Kirkelig fellesråd
- Frie disponible inntekter

- Netto finansutgifter
- Andre utgifter og inntekter
- Rådmann og stab
- Oppvekst- og kunnskap
- Helse- og omsorg
- Teknisk og miljø
- Administrasjon, kultur og levekår
- Kirkelig fellesråd

3. Forslag til investeringsrammer for 2019 – 2022 for:

- Rådmann og stab
- Oppvekst- og kunnskap
- Helse- og omsorg
- Teknisk og miljø
- Administrasjon, kultur og levekår
- VAR områdene
- Finansområdet
- Kirkelig fellesråd

godkjennes, jfr. budsjettbeholdningen pkt 10.2

4. Skatt på inntekt og formue/skattøret fastsettes etter høyeste sats
5. Marginavsetning for skatteregnskapet foreslås videreført med 8% i 2019
6. Det tas i 2019 opp lån til finansiering av investeringer slik det fremgår av budsjettbeholdningen pkt. 10.2. med kr 178 370 000. Nedbetalingstid skal være i henhold til vektet avdragstid for investeringene spesifisert i budsjettbeholdningen pkt 10.2.
7. Rådmannen gis fullmakt til å avtale lånevilkår og oppta lån innenfor vedtatte lånerammer.
8. Rådmannen gis fullmakt til å fastsette avdrag på langsiktig gjeld i henhold til krav om minimumsavdrag (ref. kommunelovens § 50) når endelige tall foreligger.
9. Ubenyttede investeringsrammer 2018 overføres til budsjett 2019.
10. Foreslåtte betalingssatser og gebyrsatser for 2019 jfr. oversikter i budsjettbeholdningen pkt 11 vedtas.
11. Eventuelle gebyrer, leier, egenandeler og priser som ikke er nevnt under kapittel 11 fastsettes av rådmannen med utgangspunkt i avtaler eller generell prisstigning.
12. Betalingssatser for feste av gravsted i Færder kommune vedtas i tråd med innstilling fra Færder kirkelige fellesråd i KF sak 29-18.
13. Årsverksrammen for budsjettåret 2019 som fremkommer i budsjettbeholdningen pkt. 9 vedtas
14. Rådmannen gis for 2019 fullmakt til å inngå leasingavtaler eller lån fra bilfond til anskaffelse av driftsmidler innenfor en ramme på 3 mill. kr.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne 19.11.2018:

Behandling:

Janne Hansen foreslo følgende uttalelse:

Rådet har følgende innspill til budsjettforslaget for 2019

a) Tiltak 428 Universelt tilrettelagt badeanlegg prioriteres gjennomført. Rådet har ved flere anledninger gitt uttrykk for behovet for oppførelse av en universelt utformet badebenge på Dunholmen.

b) Tiltak 437 Gjennomføring av mindre tiltak i kommunens trafikksikkerhetsplan bør økes.

c) Tiltak 430 Hella - tilrettelegge for parkering til friområdet bør prioriteres.

Forslaget til uttalelse ble enstemmig vedtatt.

RMNF- 035/I8 Vedtak:

Rådet har følgende innspill til budsjettforslaget for 2019

a) Tiltak 428 Universelt tilrettelagt badeanlegg prioriteres gjennomført. Rådet har ved flere anledninger gitt uttrykk for behovet for oppførelse av en universelt utformet badebenge på Dunholmen.

- b) Tiltak 437 Gjennomføring av mindre tiltak i kommunens trafiksikkerhetsplan bør økes.
- c) Tiltak 430 Hella - Tilrettelegge for parkering til friområdet bør prioriteres.

Eldreråd 19.11.2018:

Behandling:

Runar Andre Larsen foreslo følgende uttalelse:

Eldrerådet er opptatt av at eldre kan bo lenger hjemme i egen bolig og ber om at følgende tiltak prioriteres i 2019:

- a) Tiltak 303 Etablere frivillig forebyggende og pårørendearbeid for hjemmeboende.
- b) Tiltak 322 Trygghetsteknologi til hjemmeboende

Uttalelsen ble enstemmig vedtatt.

ER- 035/18 Vedtak:

Eldrerådet er opptatt av at eldre kan bo lenger hjemme i egen bolig og ber om at følgende tiltak prioriteres i 2019:

- a) Tiltak 303 Etablere frivillig forebyggende og pårørendearbeid for hjemmeboende.
- b) Tiltak 322 Trygghetsteknologi til hjemmeboende.

Hovedutvalg for kommunalteknikk 21.11.2018:

Behandling:

Kommunaldirektør M. Løgavlen holdt en orientering i saken.

Uttalelse fra Eldrerådet datert 20.11.2018 ble referert i møtet.

Uttalelse fra RMNF datert 20.11.2018 ble referert i møtet.

Uttalelse fra inkluderingsrådet datert 20.11.2018 ble referert i møtet.

Votering

Rådmannens innstilling punkt 1,2 og 3 for teknikk og miljø enstemmig vedtatt.

Resterende av rådmannens innstilling tas til orientering.

Hovedutvalget viser til hovedutvalgets tilleggspunkt 4 i sak 281/18 Parkeringsordning i Færder der det anbefales formannskapet å anvende fond eller udisponerte midler for å dekke opp inntektsreduksjoner 2019 i tråd med hovedutvalgets forslag.

HFK- 278/18 Vedtak:

1. Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2019 - 2022, økonomiplan 2019 – 2022 og årsbudsjett 2019 for teknikk og miljø i Færder kommune vedtas.
2. Netto driftsrammer fastsettes i henhold til budsjettbeftets pkt. 10.1 for:
 1. Teknikk og miljø
3. Forslag til investeringsrammer for 2019 – 2022 for:
 - Teknikk og miljø

godkjennes, jfr. budsjettheftets pkt 10.2

4. Skatt på inntekt og formue/skattøret fastsettes etter høyeste sats
5. Marginavsetning for skatteregnskapet foreslås videreført med 8% i 2019
6. Det tas i 2019 opp lån til finansiering av investeringer slik det fremgår av budsjettheftets pkt. 10.2. med kr 178 370 000. Nedbetalingstid skal være i henhold til vektet avdragstid for investeringene spesifisert i budsjettheftets pkt 10.2.
7. Rådmannen gis fullmakt til å avtale lånevilkår og oppta lån innenfor vedtatte lånerammer.
8. Rådmannen gis fullmakt til å fastsette avdrag på langsiktig gjeld i henhold til krav om minimumsavdrag (ref. kommunelovens § 50) når endelige tall foreligger.
9. Ubenyttede investeringsrammer 2018 overføres til budsjett 2019.
10. Foreslåtte betalingssatser og gebyrsatser for 2019 jfr. oversikter i budsjettheftets pkt 11 vedtas.
11. Eventuelle gebyrer, leier, egenandeler og priser som ikke er nevnt under kapittel 11 fastsettes av rådmannen med utgangspunkt i avtaler eller generell prisstigning.
12. Betalingssatser for feste av gravsted i Færder kommune vedtas i tråd med innstilling fra Færder kirkelige fellesråd i KF sak 29-18.
13. Årsverksrammen for budsjettåret 2019 som fremkommer i budsjettheftets pkt. 9 vedtas
14. Rådmannen gis for 2019 fullmakt til å inngå leasingavtaler eller lån fra bilfond til anskaffelse av driftsmidler innenfor en ramme på 3 mill. kr.

Hovedutvalget viser til hovedutvalgets tilleggspunkt 4 i sak 281/18 Parkeringsordning i Færder der det anbefales formannskapet å anvende fond eller udisponerte midler for å dekke opp inntektsreduksjoner 2019 i tråd med hovedutvalgets forslag.

Hovedutvalg for helse 21.11.2018:

Behandling:

Uttalelser fra Rådet for mennsker med nedsatt funksjonsevne, Eldrerådet og Inkluderingsrådet ble sendt utvalgets medlemmer før møte.

Jorunn Anne Midthun (A) fremmet følgende forslag:

"2 millioner kroner fordeles der det er mest behov i stedet for likt mellom utvalgene til disposisjon som frie midler i budsjettet"

Marion Berg (H) fremmet følgende forslag:

"Hovedutvalgene og formannskapet får 500 000 kroner hver til disposisjon som frie midler i budsjettet"

Votering:

Midthuns forslag falt med 5 mot 6 stemmer (V, Frp, Krf, H) som ble avgitt for Bergs forslag.

1. Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2019 - 2022, økonomiplan 2019 – 2022 og årsbudsjett 2019 for helse- og omsorg i Færder kommune tas til orientering.

Resterende av rådmannens innstilling tas til orientering.

Enstemmig.

Leder foreslo på vegne av hovedutvalget følgende protokolltilførsel:

Utvalget har særlig merket seg følgende tiltak i handlingsplan for helse- og omsorg:

- 304 - Økning av omsorgsstønnad
- 306 - Øke ressurser til hjemmeboende og omsorgsboliger / trygghetsalarmer.
- 322 - Trygghetsteknologi

HFH- 046/18 Vedtak:

1. Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2019 - 2022, økonomiplan 2019 – 2022 og årsbudsjett 2019 for helse- og omsorg i Færder kommune tas til orientering.
2. Netto driftsrammer fastsettes i henhold til budsjettbeftets pkt. 10.1 for:
 1. Frie disponible inntekter
 2. Netto finansutgifter
 3. Andre utgifter og inntekter
 4. Rådmann og stab
 5. Oppvekst- og kunnskap
 6. Helse- og omsorg
 7. Teknisk og miljø
 8. Administrasjon, kultur og levekår
 9. Kirkelig fellesråd
 - Frie disponible inntekter
 - Netto finansutgifter
 - Andre utgifter og inntekter
 - Rådmann og stab
 - Oppvekst- og kunnskap
 - Helse- og omsorg
 - Teknisk og miljø
 - Administrasjon, kultur og levekår
 - Kirkelig fellesråd
3. Forslag til investeringsrammer for 2019 – 2022 for:
 - Rådmann og stab
 - Oppvekst- og kunnskap
 - Helse- og omsorg
 - Teknisk og miljø
 - Administrasjon, kultur og levekår
 - VAR områdene
 - Finansområdet
 - Kirkelig fellesråd

godkjennes, jfr. budsjettbeftets pkt 10.2

5. Skatt på inntekt og formue/skattøret fastsettes etter høyeste sats
6. Marginavsetning for skatteregnskapet foreslås videreført med 8% i 2019
7. Det tas i 2019 opp lån til finansiering av investeringer slik det fremgår av budsjettbeftets pkt. 10.2. med kr 178 370 000. Nedbetalingstid skal være i henhold til vektet avdragstid for investeringene spesifisert i budsjettbeftets pkt 10.2.
8. Rådmannen gis fullmakt til å avtale lånevilkår og oppta lån innenfor vedtatte lånerammer.
9. Rådmannen gis fullmakt til å fastsette avdrag på langsiktig gjeld i henhold til krav om minimumsavdrag (ref. kommunelovens § 50) når endelige tall foreligger.
10. Ubenyttede investeringsrammer 2018 overføres til budsjett 2019.
11. Foreslåtte betalingssatser og gebyrsatser for 2019 jfr. oversikter i budsjettbeftets pkt 11 vedtas.
12. Eventuelle gebyrer, leier, egenandeler og priser som ikke er nevnt under kapittel 11 fastsettes av rådmannen med utgangspunkt i avtaler eller generell prisstigning.
13. Betalingssatser for feste av gravsted i Færder kommune vedtas i tråd med innstilling fra Færder kirkelige fellesråd i KF sak 29-18.
14. Årsverksrammen for budsjettåret 2019 som fremkommer i budsjettbeftets pkt. 9 vedtas
15. Rådmannen gis for 2019 fullmakt til å inngå leasingavtaler eller lån fra bilfond til anskaffelse av

driftsmidler innenfor en ramme på 3 mill. kr.

Hovedutvalgene og formannskapet får 500 000 kroner hver til disposisjon som frie midler i budsjettet.
Protokolltilførsel:

Utvalget har særlig merket seg følgende tiltak i handlingsplan for helse- og omsorg:

1. 304 - Økning av omsorgsstønnad
2. 306 - Øke ressurser til hjemmeboende og omsorgsboliger / trygghetsalarmer.
3. 322 - Trygghetsteknologi

Hovedutvalg for oppvekst 21.11.2018:

Behandling:

Uttalelser fra råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, elderråd, og inkluderingsråd ble sendt ut på epost til utvalgets medlemmer i forkant av møte.

Gunstein Sundene (H) fremmet følgende forslag:

"15. Beløpet til hovedutvalgenes og formannskapets disposisjon fordeles med kr 500.000,- til hver (i alt 2 mill. kr). Beløpene forutsettes disponert på en måte som ikke gir varige budsjettvirkninger."

16. Hovedutvalget for oppvekst har særlig merket seg følgende tiltak innenfor sitt virkeområde i uprioritert rekkefølge:

- Tiltak 218, Videreføre sommerskole (kr 250.000)
- Ikke i rådmannens forslag: Oppfinansiering av Tripp Trapp åpen barnehage (kr 150.000)
- Tiltak 216, IT-barnehage - pedagogisk verktøy og tilrettelegging for læring (kr 100.000)
- 201: Søskenmoderasjon på tvers av SFO og barnehage - 1. trinn
- 203: Sosiallærere - eventuelt etablere miljøarbeidere i Færderskolene.
- 206: Kulturskolen
- 219: SLT-stilling
- 503: årsverk barnefattigdom
- 510: Kulturminneplan
- 513: Lag og foreninger kulturhuset"
- Holde barnetrygden utenfor ved beregning av sosialhjelp.

Rådmannen innstilling til punkt 1. til 14. enstemmig vedtatt.

Gunsteins forslag ble vedtatt med 6 mot 5 (AP, FRSV, SP)

Hovedutvalgets forslag til tiltaksliste i uprioritert rekkefølge ble enstemmig vedtatt.

HFO- 067/18 Vedtak:

1. Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2019 - 2022, økonomiplan 2019 – 2022 og årsbudsjett 2019 for Færder kommune vedtas.
2. Netto driftsrammer fastsettes i henhold til budsjettbeholdningen pkt. 10.1 for:
 1. Frie disponible inntekter
 2. Netto finansutgifter
 3. Andre utgifter og inntekter
 4. Rådmann og stab
 5. Oppvekst- og kunnskap
 6. Helse- og omsorg

7. Teknikk og miljø
 8. Administrasjon, kultur og levekår
 9. Kirkelig fellesråd
- Frie disponible inntekter
 - Netto finansutgifter
 - Andre utgifter og inntekter
 - Rådmann og stab
 - Oppvekst- og kunnskap
 - Helse- og omsorg
 - Teknikk og miljø
 - Administrasjon, kultur og levekår
 - Kirkelig fellesråd
3. Forslag til investeringsrammer for 2019 – 2022 for:
- Rådmann og stab
 - Oppvekst- og kunnskap
 - Helse- og omsorg
 - Teknikk og miljø
 - Administrasjon, kultur og levekår
 - VAR områdene
 - Finansområdet
 - Kirkelig fellesråd

godkjennes, jfr. budsjettheftets pkt 10.2

4. Skatt på inntekt og formue/skattøret fastsettes etter høyeste sats
 5. Marginavsetning for skatteregnskapet foreslås videreført med 8% i 2019
 6. Det tas i 2019 opp lån til finansiering av investeringer slik det fremgår av budsjettheftets pkt. 10.2. med kr 178 370 000. Nedbetalingstid skal være i henhold til vektet avdragstid for investeringene spesifisert i budsjettheftets pkt 10.2.
 7. Rådmannen gis fullmakt til å avtale lånevilkår og oppta lån innenfor vedtatte lånerammer.
 8. Rådmannen gis fullmakt til å fastsette avdrag på langsiktig gjeld i henhold til krav om minimumsavdrag (ref. kommunelovens § 50) når endelige tall foreligger.
 9. Ubenyttede investeringsrammer 2018 overføres til budsjett 2019.
 10. Foreslåtte betalingssatser og gebyrsatser for 2019 jfr. oversikter i budsjettheftets pkt 11 vedtas.
 11. Eventuelle gebyrer, leier, egenandeler og priser som ikke er nevnt under kapittel 11 fastsettes av rådmannen med utgangspunkt i avtaler eller generell prisstigning.
 12. Betalingssatser for feste av gravsted i Færder kommune vedtas i tråd med innstilling fra Færder kirkelig fellesråd i KF sak 29-18.
 13. Årsverksrammen for budsjettåret 2019 som fremkommer i budsjettheftets pkt. 9 vedtas
 14. Rådmannen gis for 2019 fullmakt til å inngå leasingavtaler eller lån fra bilfond til anskaffelse av driftsmidler innenfor en ramme på 3 mill. kr.
15. Beløpet til hovedutvalgenes og formannskapet disposisjon fordeles med kr 500.000,- til hver (i alt 2 mill. kr). Beløpene forutsettes disponert på en måte som ikke gir varige budsjettvirkninger.
16. Hovedutvalget for oppvekst har særlig merket seg følgende tiltak innenfor sitt virkeområde i uprioritert rekkefølge:
- Tiltak 218, Videreføre sommerskole (kr 250.000)
 - Ikke i rådmannens forslag: Oppfinansiering av Tripp Trapp åpen barnehage (kr 150.000)
 - Tiltak 216, IT-barnehage - pedagogisk verktøy og tilrettelegging for læring (kr 100.000)
 - 201: Søskenmoderasjon på tvers av SFO og barnehage - 1. trinn
 - 203: Sosiallærere - eventuelt etablere miljøarbeidere i Færderskolene.
 - 206: Kulturskolen
 - 219: SLT-stilling

- 503: årsverk barnefattigdom
- 510: Kulturminneplan
- 513: Lag og foreninger kulturhuset"
- Holde barnetrygden utenfor ved beregning av sosialhjelp.

Administrasjonsutvalg 28.II.2018:

Behandling:

Aina Slettom, Sykepleierforbundet fremmet følgende forslag på vegne av tillitsvalgte:
"Rådmannen legger fram sak om kjøp av tjenester. Saken utarbeides i samarbeid med tillitsvalgte."
Hovedutvalgenes innstilling enstemmig tatt til orientering.
Slettoms forslag ble vedtatt enstemmig.

ADM- 024/I8 Vedtak:

Rådmannen legger fram sak om kjøp av tjenester. Saken utarbeides i samarbeid med tillitsvalgte.
Tatt til orientering.

Formannskap 28.II.2018:

Behandling:

Tom Mello, H fremmet følgende forslag på vegne av H, FRP, KRF, V:

"Fordeling til hovedutvalgene

- Hovedutvalg for oppvekst kr 0,6 mill
- Hovedutvalg for helse kr 0,6 mill
- Hovedutvalg for kommunalteknikk kr 0,5 mill
- Formannskapet kr 0,5 mill
- Gratis parkering en time på Teie kr 0,3 mill

Tilsammen kr 2,5 mill

Styrke budsjettet med kr 1,8 mill"

Jon Sanness Andersen, AP fremmet følgende forslag:

"Ramme på 2 mill.kr. til disposisjon for Formannskap til ikke prioriterte tiltak og eventuelt andre midler som tilfaller Færder som følge av forhandlingene om statsbudsjett, benyttes i sin helhet til å redusere bruk av fondsmidler i budsjett for 2019."

Jon Sanness Andersen, AP fremmet følgende asubsidiære forslag hvis primærforslaget faller:

"Rammen på to millioner og eventuelt andre midler som tilfaller Færder kommune som følge av forhandlingene om statsbudsjett benyttes i sin helhet til Digitalt tilsyn på Tjøme omsorgssenter (punkt 318). Resterende beløp tilbakeføres til fond."

Jørn Magdahl, Felleslista Rødt/SV fremmet følgende forslag:

"Driftsbudsjett:

1. Klimakoordinator i ½ stilling til å følge opp klima- og energiplanen:
Kr. 450.000,-

Dekningmåte: Av de to mill., som ikke er fordelt i budsjettet

1. For å holde barnetrygden utenfor ved beregning av satser for sosialbidrag:
Kr. 2 500.000,-.

Dersom primærforslaget i punkt 2 faller fremmes følgende subsidiære forslag:

"Økningen i barnetrygd som blir gjeldende fra 2019 holdes utenfor sosiale bidrag, kr 350.000."

Dekningmåte: Bruk av driftsfond

Neste år blir barnetrygden økt for første gang siden 1996. De fattigste familiene i Norge vil (med unntak av i ca. 65 kommuner) ikke nyte godt av dette, fordi barnetrygden trekkes fra ved beregning av satser for sosialbidrag."

"Til forslaget til styringsindikatorer:

Samfunns mål 1: Samfunnsutvikling

- Fram til neste justering av planindikatorene (desember 2019) skal Rådmannen forsøke å utvikle forslag til indikatorer for en befolkningsutvikling som er mangfoldig og balansert mellom ulike alders- og inntektsgrupper. Det er spesielt viktig å sette mål om en større andel barnefamilier.

- Ingen ytterligere nedbygging av strandsonen – og bedre tilgang for allmenheten. All ytterligere nedbygging eller «privatisering» krever strakstiltak. All utvikling som ikke viser bedre tilgang krever tiltak.

Samfunns mål 7: Natur og miljø:

Om klima:

Med mål om 40 % reduksjon i klimagassutslipp innen 2030 for kommunens egen virksomhet og for Færdersamfunnet som helhet, forutsettes en årlig reduksjon på ca. 3,3 % per år. Reduksjon mindre enn dette krever strakstiltak.

Samfunns mål 8: Kommuneorganisasjonen

Det innarbeides mål om mindre deltid og mer heltid: Rådmannen bes utarbeide en utviklingsoversikt som gjør det mulig å gjøre vedtak i kommunestyret 12.12.2018.

(3) Tekstforslag:

Om livssynsnøytralt seremonirom:

Rådmannen bes i løpet av denne kommunestyreperioden fremme en sak om hvordan kommunen på en tilfredsstillende måte kan ivareta behovet for livssynsnøytralt seremonirom.

I saken bes også redegjort for under hvilke betingelser kirkerom kan benyttes ved begravelse av innbyggere i Færder kommune som ikke er medlem av den Den norske kirke, når dette er ønsket."

Voteringer:

Magdahls forslag punkt 1 falt med 10 mot 1 stemme (Felleslista)

Magdahls forslag punkt 2 falt med 9 mot 2 stemmer (Felleslista, SP)

Magdahls subsidiære forslag ble vedtatt med 8 mot 3 stemmer (AP)

Andersens primære forslag falt med 8 mot 3 stemmer (AP)

Ved votering mellom Mellos forslag og Andersens subsidiære forslag, ble Mellos forslag vedtatt med 8 mot 3 stemmer (A) som ble avgitt for Andersens forslag.

Resten av rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt med de endringer som er vedtatt av formannskapet.

Magdahls tekstforslag følger saken til kommunestyret.

FS- 208/I 8 Vedtak:

1. Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2019 - 2022, økonomiplan 2019 – 2022 og årsbudsjett 2019 for Færder kommune vedtas.
2. Netto driftsrammer fastsettes i henhold til budsjettbeholdningen pkt. 10.1 for:
 - Frie disponible inntekter
 - Netto finansutgifter
 - Andre utgifter og inntekter
 - Rådmann og stab
 - Oppvekst- og kunnskap
 - Helse- og omsorg
 - Teknikk og miljø
 - Administrasjon, kultur og levekår
 - Kirkelig fellesråd
- Frie disponible inntekter
- Netto finansutgifter
- Andre utgifter og inntekter
- Rådmann og stab
- Oppvekst- og kunnskap
- Helse- og omsorg
- Teknikk og miljø

- Administrasjon, kultur og levekår
 - Kirkelig fellesråd
3. Forslag til investeringsrammer for 2019 – 2022 for:
- Rådmann og stab
 - Oppvekst- og kunnskap
 - Helse- og omsorg
 - Teknikk og miljø
 - Administrasjon, kultur og levekår
 - VAR områdene
 - Finansområdet
 - Kirkelig fellesråd

godkjennes, jfr. budsjettbeholdningen pkt 10.2

4. Skatt på inntekt og formue/skattøret fastsettes etter høyeste sats
5. Marginavsetning for skatteregnskapet foreslås videreført med 8% i 2019
6. Det tas i 2019 opp lån til finansiering av investeringer slik det fremgår av budsjettbeholdningen pkt. 10.2. med kr 178 370 000. Nedbetalingstid skal være i henhold til vektet avdragstid for investeringene spesifisert i budsjettbeholdningen pkt 10.2.
7. Rådmannen gis fullmakt til å avtale lånevilkår og oppta lån innenfor vedtatte lånerammer.
8. Rådmannen gis fullmakt til å fastsette avdrag på langsiktig gjeld i henhold til krav om minimumsavdrag (ref. kommunelovens § 50) når endelige tall foreligger.
9. Ubenyttede investeringsrammer 2018 overføres til budsjett 2019.
10. Foreslåtte betalingssatser og gebyrsatser for 2019 jfr. oversikter i budsjettbeholdningen pkt 11 vedtas.
11. Eventuelle gebyrer, leier, egenandeler og priser som ikke er nevnt under kapittel 11 fastsettes av rådmannen med utgangspunkt i avtaler eller generell prisstigning.
12. Betalingssatser for feste av gravsted i Færder kommune vedtas i tråd med innstilling fra Færder kirkelige fellesråd i KF sak 29-18.
13. Årsverksrammen for budsjettåret 2019 som fremkommer i budsjettbeholdningen pkt. 9 vedtas
14. Rådmannen gis for 2019 fullmakt til å inngå leasingavtaler eller lån fra bilfond til anskaffelse av driftsmidler innenfor en ramme på 3 mill. kr.

Fordeling til

- Hovedutvalg for oppvekst kr 0,6 mill
- Hovedutvalg for helse kr 0,6 mill
- Hovedutvalg for kommunalteknikk kr 0,5 mill
- Formannskapet kr 0,5 mill
- Gratis parkering en time på Teie kr 0,3 mill
- Økningen i barnetrygd som blir gjeldende fra 2019 holdes utenfor sosiale bidrag, kr 350.000

Tilsammen kr 2,850 mill

Styrke budsjettet med kr 1,450 mill

Kommunestyret 12.12.2018:

Behandling:

Jon Sanness Andersen, A fremmet følgende forslag:

"Rådmannens opprinnelige innstilling fremmes.

1,9 millioner «til formannskapets disposisjon» tilbakeføres til fri fond. 100 000 står igjen på denne posten.

Tilleggsforslag:

1. Det investeres kr 2.700.000 til digitalt tilsyn ved Tjøme omsorgssenter og omkringliggende boliger med heldøgns bemanning.

2. Beløpet lånefinansieres
3. Det avsettes kr. 70.000 fra frie fond til dekning av drift i 2019. Bruk av frie fond økes tilsvarende
4. Det forutsettes at investeringen gjenspeiles i redusert bemanning på natt, tilsvarende to årsverk fra 2020."

Subsidiært forslag fra Arbeiderpartiet, Felleslista, SP og MDG

"2,850 millioner benyttes finansiert fra formannskapets disposisjon samt de ekstra midlene Færder fikk etter budsjettforliket

- Klimakoordinator: 450 000

- Holde barnetrygden utenom ved beregning av sosiale bidrag 1 950 000

Halvparten av barnetrygden holdes utenfor ved beregning av sosiale bidrag.

- Til formannskapets disposisjon 150 000

- Parkering 300 000

1,450 millioner tilbakeføres til fond

Til sammen 4,3 millioner."

Jørn Magdahl, Felleslista Rødt/SV fremmet følgende forslag på vegne av Felleslista og MDG:

"Til forslaget til planindikatorer:

Samfunns mål 1: Samfunnsutvikling

- Fram til neste justering av planindikatorene (desember 2019) skal Rådmannen forsøke å utvikle forslag til indikatorer for en befolkningsutvikling som er mangfoldig og balansert mellom ulike alders- og inntektsgrupper. Det er spesielt viktig å sette mål om en større andel barnefamilier.

- Ingen ytterligere nedbygging av strandsonen – og bedre tilgang for allmenheten. All ytterligere nedbygging eller «privatisering» krever strakstiltak. All utvikling som ikke viser bedre tilgang krever tiltak.

2) Samfunns mål 7: Natur og miljø:

Om klima:

Forslaget i formannskapet trukket til fordel for

A) Tekstforslag fra MDG

B) Fra 2020 vedtas klimabudsjett sammen med resten av kommunens handlingsplan og budsjett. For 2019 og seinere godkjennes klimaregnskap

C) For Færder-samfunnet som helhet skal klimagassutslippene reduseres med minst 50 % fram til 2030.

Rådmannen bes utarbeide styringsindikatorer."

3)

Samfunns mål 8: Kommuneorganisasjonen

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse Helse og omsorg	Visma BI-modul	70,6% (november 2018)	>71%	71-70%	<70%	Alle stillinger i HO
Andel heltidsstillinger Helse og omsorg, turnusmedarbeidere	Lønnssystemet i kommunen	33% (februar 2018)	>36%	33-36%	<33%	Årlig målsetning: Øke 2%
Andel heltidsstillinger helse og omsorg samlet	Lønnssystemet i kommunen	31,79% (november 2018)	>34,8%	31,8-34,8%	<31,8%	Årlig målsetning: Øke 3%

4)

Tekstforslag:

Om livssynsnøytralt seremonirom:

Rådmannen bes i løpet av denne kommunestyreperioden fremme en sak om hvordan kommunen på en tilfredsstillende måte kan ivareta behovet for livssynsnøytralt seremonirom.

I saken bes også redegjort for under hvilke betingelser kirkerom kan benyttes ved begravelse av innbyggere i Færder kommune som ikke er medlem av den Den norske kirke, når dette er ønsket."

Randi Fjellberg, MDG fremmet følgende forslag:

1. "Eiendomsskatt, 1 promille, innføres fra juni 2019 med beregningsgrunnlag som Oslo kommune med bunnfradrag 1 mill. Midlene for 2019 settes på fond.

2. Møtehonorer kommunestyret og råd og utvalg utbetales kun ved frammøte. Innsparing 100.000 kr.

KLIMATILTAK

3. Færder kommune skal i sin drift redusere sine klimautslipp med 60 % innen 2030 som tilsvarer 1260 tonn pr år etter følgende budsjett:

klimabudsjett (kilde Kunnskapsdokumentet for klima- og energiplanen kap 4.1 (25234 tonn CO2))

	Utslipp 2017	Årlig reduksjon	Kommentar
Forbruksvarer	3900 tonn	195 tonn	
Reise og transport	2040 tonn	102 tonn	
Energi	3900 tonn	195 tonn	
Bygg og infrastruktur	8100 tonn	405 tonn	
Innkjøp	7300 tonn.	365 tonn	

4. For reiser til møter utbetales kun godtgjørelse for billigste reisemåte.

Utgifter til bruk av egen bil i tjenestereise refunderes etter statens satser kun ved samkjøring med en eller flere passasjerer.

5. Matsvinn i kommunale institusjoner utarbeides med mål om reduksjon på 50 prosent innen 2022.

6. All byggeaktivitet i regi av Færder kommune skal ha som intensjon å være utslippsfrie anleggsplasser. Tilskudd søkes fra Klimasats

7. Oversikt over gjennomførte klimatiltak synliggjøres eget kapittel i årsrapporten. Planlagte klimatiltak legges inn i klimaplanen."

Tone Kalheim, Felleslista Rødt/SV fremmet følgende tilleggsforslag:

"1. Det lages en plan for å bygge venterom/oppholdsrom på Tenvik for passasjerer til/fra Veierland. Veierland Vel inviteres til å delta i arbeidet.

Plassering, utforming og økonomisk dekning utarbeides i samarbeid med VKT og fylkeskommunen."

Tone Kalheim, Felleslista Rødt/SV fremmet følgende forslag på vegne av Felleslista og MDG:

Tillegg til punkt 6 i Fjellberg, MDGs forslag:

"2. Målet om utslippsfrie anleggsplasser innarbeides som en ny styringsindikator for neste budsjettprosess. Denne må ivareta behovet for engradvis innføringsplan og baseres på sentrale føringer."

Voteringer

Votering **Fjellbergs** forslag:

Punkt 1 falt med 45 mot 2 stemmer (MDG)

Punkt 2 og 4: Oversendes organisasjonsutvalget

Punkt 3 og 6: Oversendes klimarådet.

Punkt 5 ble vedtatt enstemmig

Punkt 7 ble vedtatt enstemmi

Votering **Magdahls** forslag

Forslag 1: Falt med 27 mot 20 stemmer (A, Felleslista R/SV, MDG,SP)

Forslag

2A: Oversendes klimarådet

2B: Falt med 28 mot 19 stemmer (Felleslista, SP, MDG, 11A)

2C: Oversendes klimarådet

Forslag 3: Falt med 29 mot 18 stemmer (Felleslista, MDG, A)

Forslag 4: Ble vedtatt enstemmig

Votering **Kalheims** forslag

Punkt 1: Oversendes formannskapsseminaret

Punkt 2 som er tillegg til Fjellbergs punkt 6: Oversendes klimarådet

Votering **Andersens** forslag:

Tilleggsforslag punkt 1: Vedtatt enstemmig

Formannskapets innstilling ble vedtatt med 33 mot 14 (A, MDG) stemmer som ble avgitt for resten av Andersens primære forslag.

Andersens subsidiære forslag falt med 27 mot 20 stemmer (A, Felleslista, SP, MDG)

Resten av formannskapets innstilling ble vedtatt enstemmig med de endringer som er vedtatt av kommunestyret.

KS- 163/18 Vedtak:

1. Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2019 - 2022, økonomiplan 2019 – 2022 og årsbudsjett 2019 for Færder kommune vedtas.

1. Netto driftsrammer fastsettes i henhold til budsjetteftets pkt. 10.1 for:

- Frie disponible inntekter
 - Netto finansutgifter
 - Andre utgifter og inntekter
 - Rådmann og stab
 - Oppvekst- og kunnskap
 - Helse- og omsorg
 - Teknikk og miljø
 - Administrasjon, kultur og levekår
 - Kirkelig fellesråd
- Frie disponible inntekter
 - Netto finansutgifter
 - Andre utgifter og inntekter
 - Rådmann og stab
 - Oppvekst- og kunnskap
 - Helse- og omsorg
 - Teknikk og miljø
 - Administrasjon, kultur og levekår
 - Kirkelig fellesråd

3. Forslag til investeringsrammer for 2019 – 2022 for:

- Rådmann og stab
- Oppvekst- og kunnskap
- Helse- og omsorg
- Teknikk og miljø
- Administrasjon, kultur og levekår
- VAR områdene
- Finansområdet
- Kirkelig fellesråd

godkjennes, jfr. budsjetteftets pkt 10.2

4. Skatt på inntekt og formue/skattøret fastsettes etter høyeste sats
5. Marginavsetning for skatteregnskapet foreslås videreført med 8% i 2019
6. Det tas i 2019 opp lån til finansiering av investeringer slik det fremgår av budsjetteftets pkt. 10.2. med kr 178 370 000. Nedbetalingstid skal være i henhold til vektet avdragstid for investeringene spesifisert i

- budsjetteftets pkt 10.2.
7. Rådmannen gis fullmakt til å avtale lånevilkår og oppta lån innenfor vedtatte lånerammer.
 8. Rådmannen gis fullmakt til å fastsette avdrag på langsiktig gjeld i henhold til krav om minimumsavdrag (ref. kommunelovens § 50) når endelige tall foreligger.
 9. Ubenyttede investeringsrammer 2018 overføres til budsjett 2019.
 10. Foreslåtte betalingssatser og gebyrsatser for 2019 jfr. oversikter i budsjetteftets pkt 11 vedtas.
 11. Eventuelle gebyrer, leier, egenandeler og priser som ikke er nevnt under kapitel 11 fastsettes av rådmannen med utgangspunkt i avtaler eller generell prisstigning.
 12. Betalingssatser for feste av gravsted i Færder kommune vedtas i tråd med innstilling fra Færder kirkelige fellesråd i KF sak 29-18.
 13. Årsverksrammen for budsjettåret 2019 som fremkommer i budsjetteftets pkt. 9 vedtas
 14. Rådmannen gis for 2019 fullmakt til å inngå leasingavtaler eller lån fra bilfond til anskaffelse av driftsmidler innenfor en ramme på 3 mill. kr.

Fordeling til

- Hovedutvalg for oppvekst kr 0,6 mill
- Hovedutvalg for helse kr 0,6 mill
- Hovedutvalg for kommunalteknikk kr 0,5 mill
- Formannskapet kr 0,5 mill
- Gratis parkering en time på Teie kr 0,3 mill
- Økningen i barnetrygd som blir gjeldende fra 2019 holdes utenfor sosiale bidrag, kr 350.000

Tilsammen kr 2,850 mill

Styrke budsjettet med kr 1,450 mill

Investering

Det investeres kr 2.700.000 til digitalt tilsyn ved Tjøme omsorgssenter og omkringliggende boliger med heldøgns bemanning.

Tekst

Matsvinn i kommunale institusjoner utarbeides med mål om reduksjon på 50 prosent innen 2022.

Livssynsnøytralt seremonirom:

Rådmannen bes i løpet av denne kommunestyreperioden fremme en sak om hvordan kommunen på en tilfredsstillende måte kan ivareta behovet for livssynsnøytralt seremonirom.

I saken bes også redegjort for under hvilke betingelser kirkerom kan benyttes ved begravelse av innbyggere i Færder kommune som ikke er medlem av Den norske kirke, når dette er ønsket.

Oversikt over gjennomførte klimatiltak synliggjøres eget kapittel i årsrapporten. Planlagte klimatiltak legges inn i klimaplanen.

15 Budsjett og økonomiplan samlet – vedtatte rammer

15.1 Driftsrammer – Vedtatt

Driftsrammer						
Færder kommune	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Endring	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
			B19-B18			
Skatt på inntekt og formue	-832 090 000	-851 641 000	-19 551 000	-871 125 808	-877 659 251	-884 241 695
Ordinært rammetilskudd	-610 227 000	-634 796 000	-24 569 000	-639 556 970	-644 353 647	-649 186 300
Sum skatt og rammetilskudd	-1 442 317 000	-1 486 437 000	-44 120 000	-1 510 682 778	-1 522 012 898	-1 533 427 995
Andre generelle tilskudd som omfatter	-131 355 000	-139 467 000	-8 112 000	-133 144 000	-133 144 000	-133 144 000
Investeringskompensasjon	-4 050 000	-3 991 000	59 000	-3 991 000	-3 991 000	-3 991 000
Rentekompensasjon	-1 067 000	-853 000	214 000	-853 000	-853 000	-853 000
Integreringstilskudd flyktninger	-46 538 000	-36 323 000	10 215 000	-30 000 000	-30 000 000	-30 000 000
Tilskudd ressurskrevende brukere	-79 700 000	-98 300 000	-18 600 000	-98 300 000	-98 300 000	-98 300 000
SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-1 573 672 000	-1 623 604 000	-52 232 000	-1 643 826 778	-1 655 156 898	-1 666 571 995
Renteinntekter	-9 150 000	-11 600 000	-2 450 000	-12 000 000	-12 500 000	-12 000 000
Renteinntekter formidlingslån	-1 600 000	-2 400 000	-800 000	-2 400 000	-2 400 000	-2 400 000
Renteutgifter innlån	47 500 000	52 000 000	4 500 000	65 000 000	82 000 000	78 000 000
Renteutgifter formidlingslån	2 500 000	3 300 000	800 000	3 300 000	3 300 000	3 300 000
Mottatte avdrag på utlån	-651 000	-651 000	0	-651 000	-651 000	-651 000
Avdrag eksisterende lån	83 000 000	78 000 000	-5 000 000	85 000 000	95 000 000	105 000 000
NETTO FINANSUTGIFTER	121 599 000	118 649 000	-2 950 000	138 249 000	164 749 000	171 249 000
TIL FORDELING	-1 452 073 000	-1 504 955 000	-55 182 000	-1 505 577 778	-1 490 407 898	-1 495 322 995
Bruk av tidligere avsetninger	-39 900 000	-46 750 000	-6 850 000	-25 000 000	-30 000 000	-35 000 000
Avsetninger	80 727 271	43 346 219	-37 381 052	56 000 000	66 000 000	66 000 000
Disponering av tidligere års overskudd	-61 060 271	0	61 060 271	0	0	0
Bruk av pensjonspremiefond	-19 400 000	-19 397 000	3 000	-19 397 000	-10 000 000	-10 000 000
Årets premieavvik pensjon	-40 160 000	-48 343 029	-8 183 029	-50 000 000	-60 000 000	-60 000 000
Amortisering tidligere års premieavvik pensjon	13 876 000	19 213 299	5 337 299	25 000 000	30 000 000	35 000 000
Avsetning tap på krav	1 000 000	500 000	-500 000	500 000	500 000	500 000
Til lønnsoppgjør	3 519 000	23 000 000	19 481 000	23 000 000	23 000 000	23 000 000
Lønnsoverheng	0	0	0	13 000 000	13 000 000	13 000 000
Øvrige lønnsavsetninger	0	1 784 600	1 784 600	1 784 600	1 100 000	1 100 000
Til formannskapetets disposisjon	100 000	500 000	400 000	100 000	100 000	100 000
Resultatforbedring	0	0	0	-40 885 734	-51 729 013	-47 995 916
SUM ANDRE UTGIFTER OG INNTEKTER	-61 298 000	-26 095 911	35 152 089	-15 898 134	-18 029 013	-14 295 916
Rådmann	8 555 000	7 210 239	-1 344 761	7 050 239	7 210 239	7 194 239
Politisk styring, kontroll, råd og utvalg	6 582 000	6 832 595	250 595	6 832 595	6 832 595	6 832 595
Personalseksjonen	15 035 000	14 232 599	-802 401	14 232 599	14 232 599	14 232 599
Økonomiseksjonen	17 426 000	16 982 781	-443 219	16 982 781	16 982 781	16 982 781
Østre Bolærne	56 000	-553	-56 553	-553	-553	-553
SUM RÅDMANN OG STAB	47 654 000	45 257 661	-2 396 339	45 097 661	45 257 661	45 241 661

Driftsrammer						
Færder kommune	Endring					
	Budsjett 2018	Budsjett 2019	B19-B18	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Kommunaldirektør oppvekst- og kultursektor	15 549 000	15 951 097	402 097	15 351 097	15 351 097	15 351 097
Skole- og barnehagekontoret	18 333 000	19 056 694	723 694	19 056 694	19 056 694	19 056 694
Skoler	256 794 000	263 413 461	6 619 461	265 093 461	265 093 461	265 093 461
Skjærgården kulturskole	5 705 000	5 970 829	265 829	5 970 829	5 970 829	5 970 829
Kommunale barnehager	95 827 000	91 603 769	-4 223 231	88 158 769	88 158 769	88 158 769
Private barnehager	113 295 000	115 700 000	2 405 000	115 700 000	115 700 000	115 700 000
PP-tjenesten	8 285 000	9 192 901	907 901	9 192 901	9 192 901	9 192 901
Barnevernstjenesten	40 561 000	45 433 027	4 872 027	47 723 027	47 723 027	47 723 027
Avdeling for forebyggende helsetjenester	19 424 000	19 958 507	534 507	19 958 507	19 958 507	19 958 507
RMU	31 382 000	40 324 290	8 942 290	37 424 290	37 424 290	37 424 290
SUM OPPVEKST OG KUNNSKAP	605 155 000	626 004 575	21 449 575	623 629 575	623 629 575	623 629 575
Kommunaldirektør helse og sosialektor	36 649 000	40 262 600	3 613 600	39 662 600	39 662 600	39 662 600
Tjenestekontoret	74 472 000	66 645 071	-7 826 929	67 145 071	67 145 071	67 145 071
Tjenester for psykisk helse og rus	40 881 000	41 768 279	887 279	42 808 279	42 808 279	42 808 279
Hjemmetjenesten	81 392 000	82 309 667	917 667	82 309 667	82 309 667	82 309 667
Omsorgsboliger	33 345 000	34 822 056	1 477 056	34 822 056	34 822 056	34 822 056
Miljøarbeidertjenesten	107 358 000	112 229 328	4 871 328	112 229 328	112 229 328	112 229 328
Bjønnesåsen bo- og behandlingssenter	126 894 000	130 293 627	3 399 627	130 093 627	130 093 627	130 093 627
Smidsrød helsehus	94 952 000	96 621 533	1 669 533	96 621 533	96 621 533	96 621 533
SUM HELSE- OG OMSORG	595 943 000	604 352 161	9 009 161	605 692 161	605 692 161	605 692 161
Kommunaldirektør teknisk sektor	7 946 000	8 766 897	820 897	8 266 897	8 266 897	8 266 897
Kommuneutvikling	10 177 000	9 422 419	-754 581	9 422 419	9 422 419	9 422 419
Eiendomsforvaltning	75 268 000	74 021 019	-1 246 981	74 021 019	74 021 019	74 021 019
Brannvesen	20 482 000	19 761 000	-721 000	19 761 000	19 761 000	19 761 000
Utedrift	30 418 000	31 916 919	1 498 919	31 616 919	31 616 919	31 616 919
Drift og anlegg	-57 486 000	-65 251 204	-7 765 204	-73 251 204	-85 251 204	-83 251 204
Småbåthavner og sjøbruk	-2 222 000	-1 990 000	232 000	-1 990 000	-1 990 000	-1 990 000
SUM TEKNIKK OG MILJØ	84 583 000	75 847 050	-7 935 950	67 847 050	55 847 050	57 847 050
Kommunaldirektør AKL	25 505 000	22 786 298	-2 718 702	22 786 298	22 786 298	22 786 298
NAV/sosialtjenesten	56 728 000	62 312 374	5 584 374	61 962 374	59 961 374	59 961 374
Innvandrertjenesten	40 708 000	35 675 566	-5 032 434	35 675 566	35 675 566	35 675 566
Service og kommunikasjon	4 780 000	4 923 342	143 342	4 923 342	4 923 342	4 923 342
Dokumentsenter	3 562 000	3 392 497	-169 503	3 392 497	3 320 497	3 320 497
Sekretariatseksjonen	8 970 000	9 904 147	934 147	9 524 147	9 904 147	9 102 147
Kulturenheten	16 436 000	16 683 421	247 421	16 683 421	17 177 421	17 177 421
Nøtterøy kulturhus	3 235 000	2 865 805	-369 195	2 865 805	2 865 805	2 865 805
Frivillighet	1 712 000	1 720 834	8 834	1 720 834	1 720 834	1 720 834
SUM ADMINISTRASJON, KULTUR OG LEVEKÅR	161 636 000	159 914 284	-1 371 716	159 534 284	158 335 284	157 533 284
SUM KIRKELIG FELLESRÅD	18 400 000	19 675 180	1 275 180	19 675 180	19 675 180	19 675 180
RESULTAT	0	0	0	0	0	0

15.2 Investeringsrammer - Vedtatt

Investeringsrammer				
Tall i tusen	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Felles finans				
Egenkapitaltilskudd KLP	5 431	5 431	5 431	5 431
Kirkelig Fellesråd	2 400	4 000	4 000	3 500
	7 831	9 431	9 431	8 931
Adm., kultur og levekår				
Teleslynge for hørselshemmede	120	0	0	0
IT investeringer	3 000	3 000	3 000	3 000
	3 120	3 000	3 000	3 000
Oppvekst og kunnskap				
IT skole - opprusting av datamaskiner til lærere	0	0	0	0
PC'er til elever 7.klasse	1 800	1 800	1 800	1 800
	1 800	1 800	1 800	1 800
Helse og omsorg				
Desinfeksjonsrobot	150	0	0	0
Digitalt tilsyn på Tjøme	3 375	0	0	0
Pasientliste	500	0	0	0
	4 025	0	0	0
Teknikk og miljø				
Ikke-gebyrfinansierte tiltak				
Fornyelse av utstyr og maskinpark	2 500	2 700	2 700	2 700
Trafikksikkerhetstiltak - plan	450	450	450	450
Veierland - oppgradering veistandard	500	0	0	0
Kommunale veier - oppgradering	4 000	4 500	4 500	4 500
Veilys	1 500	1 500	1 500	1 500
Nye gang- og sykkelveier	10 000	10 000	10 000	10 000
Friluftsmål	1 500	2 000	2 000	2 000
Universell utforming holdeplasser og busslommer	300	300	300	300
Uttidelse Nøtterøy kirkegård	700	0	0	0
Oppgradere Rosanes friområde	3 200	0	0	0
Fiberinvesteringer fast ramme	200	200	200	200
Bygging av ny skole på Labakken	0	170 000	145 000	0
Rehabilitering Tjøme ungdomskole	0	0	0	0
Gipø Vest	30 000	61 000	0	0
Rehabiliteringsplan formålsbygg	25 000	25 000	25 000	25 000
Boligfornyingsprogrammet	25 000	25 000	25 000	25 000
	104 850	302 650	216 650	71 650
Sum finansieringsbehov før gebyrfin. tiltak	121 626	316 881	230 881	85 381
Gebyrfinansierte tiltak				
Gjennomføring av hovedplan avløp	65 000	65 000	65 000	65 000
Gjennomføring av hovedplan vann	23 000	23 000	23 000	23 000
Sigevann Støyten	2 200	0	0	0
	90 200	88 000	88 000	88 000
Sum samlet finansieringsbehov	211 826	404 881	318 881	173 381
Merverdiavgift	16 595	55 450	40 250	15 250
Nye lån	181 070	272 800	251 400	148 900
Tilskudd	0	38 500	0	0
Fond	14 161	38 131	27 231	9 231
Sum samlet finansiering	211 826	404 881	318 881	173 381

Detaljerte investeringsrammer																					
Tall i tusen																					
	Finansiering					Finansiering					Finansiering						Finansiering				
	Øk.pl 2019	Mva.	Lån	Tilsk	Fond	Øk.pl 2020	Mva.	Lån	Tilsk	Fond	Øk.pl 2021	Mva.	Lån	Tilsk	Fond	Øk.pl 2022	Mva.	Lån	Tilsk	Fond	
Felles finans																					
Egenkapitaltild KLP	5 431				5 431	5 431				5 431	5 431				5 431	5 431				5 431	
Kirkelig Fellesråd	2 400		2 400			4 000		4 000			4 000		4 000			3 500		3 500			
Sum felles finans	7 831	0	2 400	0	5 431	9 431	0	4 000	0	5 431	9 431	0	4 000	0	5 431	8 931	0	3 500	0	5 431	
Adm., kultur og levekår																					
Teleslynge for hørselshemmede	120				120	0															
IT investeringer	3 000	600	2 400		0	3 000	600	2 400		0	3 000	600	2 400		0	3 000	600	2 400		0	
Sum Adm., kultur og levekår	3 120	600	2 400	0	120	3 000	600	2 400	0	0	3 000	600	2 400	0	0	3 000	600	2 400	0	0	
Oppvekst og kunnskap																					
PCer til elever 7.klasse	1 800	360			1 440	1 800	360	1 440			1 800	360	1 440			1 800	360	1 440			
Sum oppvekst- og kunnskap	1 800	360	0	0	1 440	1 800	360	1 440	0	0	1 800	360	1 440	0	0	1 800	360	1 440	0	0	
Helse og omsorg																					
Desinfeksjonsrobot	150	30			120																
Digitalt tilsyn på Tjeme	3 375	675	2 700		0																
Pasientliste	500				500																
Sum Helse og omsorg	4 025	705	2 700	0	620	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Teknikk og miljø																					
Fornyelse av utstyr og maskinpark	2 500	500	2 000			2 700	540	2 160			2 700	540	2 160			2 700	540	2 160			
Trafikksikkerhetstiltak - plan	450	90	360			450	90	360			450	90	360			450	90	360			
Veierland - oppgradering veistandard	500	100	400																		
Kommunale veier - oppgradering	4 000	800	3 200			4 500	900	3 600			4 500	900	3 600			4 500	900	3 600			
Veilys	1 500	300	1 200			1 500	300	1 200			1 500	300	1 200			1 500	300	1 200			
Nye gang- og sykkelveier	10 000	2 000	8 000			10 000	2 000	8 000			10 000	2 000	8 000			10 000	2 000	8 000			
Friluftsmål	1 500	300	1 200			2 000	400	1 600			2 000	400	1 600			2 000	400	1 600			
Universell utforming holdeplasser og busslommer	300	60	240			300	60	240			300	60	240			300	60	240			
Utvikelse Nøtterøy kirkegård	700	140	560																		
Oppgradere Rosanes friområde	3 200	640	2 560																		
Fiberinvesteringer fast ramme	200				200	200				200	200				200	200				200	
Bygging av ny skole på Labakken	0	0	0			170 000	34 000	136 000			145 000	29 000	116 000								
Gipe Vest	30 000	4 000	26 000			61 000	10 200	50 800	38 500												
Rehabiliteringsplan formålsbygg	25 000	3 000	22 000			25 000	3 000	22 000		10 500	25 000	3 000	22 000			25 000	3 000	22 000			
Boligfornyingsprogrammet	25 000	3 000	22 000		6 350	25 000	3 000	22 000		22 000	25 000	3 000	22 000		21 600	25 000	3 000	22 000		3 600	
Sum ikke-gebyrfinansierte tiltak	104 850	14 930	83 370	0	6 550	302 650	54 490	176 960	38 500	32 700	216 650	39 290	155 560	0	21 800	71 650	14 290	53 560	0	3 800	
Gjennomføring av hovedplan avløp	65 000		65 000			65 000		65 000			65 000		65 000			65 000		65 000			
Gjennomføring av hovedplan vann	23 000		23 000			23 000		23 000			23 000		23 000			23 000		23 000			
Sigevann Støyten	2 200		2 200															0			
Sum gebyrfinansierte tiltak	90 200	0	90 200	0	0	88 000	0	88 000	0	0	88 000	0	88 000	0	0	88 000	0	88 000	0	0	
Sum teknisk sektor	195 050	14 930	173 570	0	6 550	390 650	54 490	264 960	38 500	32 700	304 650	39 290	243 560	0	21 800	159 650	14 290	141 560	0	3 800	
SUM TOTALT	211 826	16 595	181 070	0	14 161	404 881	55 450	272 800	38 500	38 131	318 881	40 250	251 400	0	27 231	173 381	15 250	148 900	0	9 231	

16 Økonomiske hovedoversikter – vedtatt

Økonomiske oversikter	Regulert	
Økonomisk oversikt - drift	Budsjett 2019	Budsjett 2018
Driftsinntekter		
Brukerbetalinger	82 364 000	81 594 000
Andre salgs- og leieinntekter	251 552 000	233 652 000
Overføringer med krav til motytelse	189 692 000	177 782 242
Rammetilskudd	634 796 000	610 227 000
Andre statlige overføringer	111 567 000	141 331 000
Andre overføringer	1 149 820	1 193 000
Skatt på inntekt og formue	851 641 000	832 090 000
Sum driftsinntekter	2 122 761 820	2 077 869 242
Driftsutgifter		
Lønnsutgifter	1 028 804 396	1 008 172 300
Sosiale utgifter	289 212 059	287 572 000
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	207 035 346	218 100 700
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	367 570 800	383 039 000
Overføringer	123 045 000	92 528 242
Avskrivninger	113 000 000	113 000 000
Fordelte utgifter	-2 601 000	-2 595 000
Sum driftsutgifter	2 126 066 601	2 099 817 242
Brutto driftsresultat	-3 304 781	-21 948 000
Finansinntekter		
Renteinntekter og utbytte	14 000 000	10 250 000
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	500 000
Mottatte avdrag på utlån	1 011 000	1 011 000
Sum eksterne finansinntekter	15 011 000	11 761 000
Finansutgifter		
Renteutgifter og låneomkostninger	55 300 000	50 000 000
Avdrag på lån	78 000 000	83 000 000
Utlån	2 000 000	1 910 000
Sum eksterne finansutgifter	135 300 000	134 910 000
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-120 289 000	-123 149 000
Motpost avskrivninger	113 000 000	113 000 000
Netto driftsresultat	-10 593 781	-32 097 000
Interne finanstransaksjoner		
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	0	61 060 271
Bruk av disposisjonsfond	51466000	46 298 000
Bruk av bundne fond	8450000	9 792 000
Sum bruk av avsetninger	59 916 000	117 150 271
Overført til investeringsregnskapet	2 500 000	2 060 000
Avsatt til disposisjonsfond	45 367 219	82 615 271
Avsatt til bundne fond	1 455 000	378 000
Sum avsetninger	49 322 219	85 053 271
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	0	0

Økonomiske oversikter		Regulert
Økonomisk oversikt - investering	Budsjett 2019	Budsjett 2018
Inntekter		
Salg av driftsmidler og fast eiendom	0	0
Andre salgsinntekter	0	0
Overføringer med krav til motytelse	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	16 595 000	60 969 000
Statlige overføringer	0	10 250 000
Andre overføringer	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0
Sum inntekter	16 595 000	71 219 000
Utgifter		
Lønnsutgifter	0	0
Sosiale utgifter	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	211 826 000	453 777 000
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0	0
Overføringer	0	73 154 000
Renteutgifter og omkostninger	0	0
Fordelte utgifter	0	0
Sum utgifter	211 826 000	526 931 000
Finanstransaksjoner		
Avdrag på lån	0	18 429 000
Utlån	0	37 675 000
Kjøp av aksjer og andeler	0	4 500 000
Dekning av tidligere års udekket	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	0	0
Avsatt til bundne investeringsfond	0	7 000 000
Sum finansieringstransaksjoner	0	67 604 000
Finansieringsbehov	195 231 000	523 316 000
Dekket slik:		
Bruk av lån	181 070 000	436 879 000
Salg av aksjer og andeler	0	0
Mottatte avdrag på utlån	0	13 000 000
Overført fra driftsregnskapet	0	2 060 000
Bruk av tidligere års udisponert	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	62 488 000
Bruk av bundne driftsfond	0	8 631 000
Bruk av ubundne investeringsfond	14 161 000	258 000
Bruk av bundne investeringsfond	0	0
Sum finansiering	195 231 000	523 316 000
Udekket/udisponert	0	0

Økonomiske oversikter		Regulert
Regnskapsskjema 1A - drift	Budsjett 2019	Budsjett 2018
Skatt på inntekt og formue	851 641 000	832 090 000
Ordinært rammetilskudd	634 796 000	610 227 000
Andre generelle statstilskudd	111 567 000	141 331 000
Sum frie disponible inntekter	1 598 004 000	1 583 648 000
Renteinntekter og utbytte	14 000 000	10 250 000
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	500 000
Renteutg., provisjoner og andre fin.utg.	55 300 000	50 000 000
Avdrag på lån	78 000 000	83 000 000
Netto finansinnt./utg.	-119 300 000	-122 250 000
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0
Til ubundne avsetninger	45 367 219	82 615 271
Til bundne avsetninger	1 455 000	378 000
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	0	61 060 271
Bruk av ubundne avsetninger	51 466 000	46 298 000
Bruk av bundne avsetninger	8 450 000	9 792 000
Netto avsetninger	13 093 781	34 157 000
Overført til investeringsregnskapet	2 500 000	2 060 000
Til fordeling drift	1 489 297 781	1 493 495 000
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	1 489 297 781	1 493 495 000
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	0	0

Økonomiske oversikter		
Budsjettskjema 1B - Drift	Budsjett 2019	Regulert Budsjett 2018
FORDELT SLIK		
Mottatte avdrag utlån	-651 000	-651 000
Årets premieavvik pensjon	-48 343 029	-40 160 000
Amortisering tidligere års premieavvik pensjon	19 213 299	13 876 000
Bruk av pensjonspremfond	-19 397 000	-19 400 000
Til formannskapets disposisjon	500 000	100 000
Til lønnsoppgjør	23 000 000	3 519 000
Tapsavsetning usikre krav	500 000	1 000 000
Andre utgifter	1 784 600	0
Andre inntekter	-98 300 000	-79 700 000
Sum andre utgifter og inntekter	-121 693 130	-121 416 000
Lønn	44 710 661	52 825 000
Andre utgifter	14 036 000	31 219 242
Inntekter	-12 043 000	-13 470 242
Sum Rådmann og stab	46 703 661	70 574 000
Lønn	566689069	551 341 000
Andre utgifter	212666506	208 736 000
Inntekter	-82892000	-83 796 000
Sum Oppvekst- og kunnskap	696 463 575	676 281 000
Lønn	522011861	507 118 000
Andre utgifter	150830300	153 285 000
Inntekter	-66735000	-62 985 000
Sum Helse og omsorg	606 107 161	597 418 000
Lønn	117691710	115 207 000
Andre utgifter	192334340	187 248 000
Inntekter	-229179000	-213 034 000
Sum Teknisk og miljø	80 847 050	89 421 000
Lønn	74529284	74 684 000
Andre utgifter	108675000	112 489 000
Inntekter	-22010000	-24 356 000
Sum Administrasjon, kultur og levekår	161 194 284	162 817 000
Sum Kirkelig fellesråd	19 675 180	18 400 000
SUM FORDELT TIL DRIFT	1 489 297 781	1 493 495 000

Økonomiske oversikter		Regulert
Budsjettskjema 2A - investering	Budsjett 2019	Budsjett 2018
Investeringer i anleggsmidler	206 395 000	526 931 000
Utlån og forskutteringer		37 675 000
Kjøp av aksjer og andeler	5 431 000	4 500 000
Avdrag på lån		18 429 000
Dekning av tidligere års udekket		0
Avsetninger		7 000 000
Årets finansierungsbehov	211 826 000	594 535 000
Finansiert slik:		
Bruk av lånemidler	181 070 000	436 879 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler		0
Tilskudd til investeringer		10 250 000
Kompensasjon for merverdiavgift	16 595 000	60 969 000
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner		13 000 000
Andre inntekter		0
Sum ekstern finansiering	197 665 000	521 098 000
Overført fra driftsbudsjettet		2 060 000
Bruk av tidligere års udisponert		0
Bruk av avsetninger	14 161 000	71 377 000
Sum finansiering	211 826 000	594 535 000
Udekket/udisponert	0	0
Økonomiske oversikter		Regulert
Budsjettskjema 2B - investering	Budsjett 2019	Budsjett 2018
Til investeringer i anleggsmidler (Skjema 2A)	206 395 000	526 931 000
For budsjett 2019, jfr tidligere oversikt i kap 10.2		0